תלמוד ירושלמי יומא

תלמוד ירושלמי

The Jerusalem Talmud, edition by Heinrich W. Guggenheimer. Berlin, De Gruyter, 1999-2015, ברישיון CC BY.
geulaquiz.com

פרק א

א משנה: שִׁבְעַת יָמִים קוֹדֶם לְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מַפְרִישִׁין כֹּהֵן גָּדוֹל מִבֵּיתוֹ לְלִשְׁכַּת פַּרְהֶדְרִין וּמַתְקִינִין לוֹ כֹּהֵן אַחֵר תַּחְתָּיו שֶׁמָּא יֵאָרַע בּוֹ פְּסוּל. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף אִשָּׁה אַחֶרֶת מַתְקִינִין לוֹ שֶׁמָּא תָּמוּת אִשְׁתּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ. בֵּיתוֹ הִיא אִשְׁתּוֹ. אָמְרוּ לוֹ חֲכָמִים אִם כֵּן אֵין לַדָּבָר סוֹף:

הלכה: שִׁבְעַת יָמִים קוֹדֶם לְיוֹם הַכִּיפּוּרִים כול׳. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה. אֵילּוּ שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּילּוּאִים. צִוָּה יְי. לַהֲוּרוֹת. לַעֲשׂוֹת. זֶה שְׁעִיר שֶׁלְיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אוֹ אֵינוֹ אֶלָּא שְׁעִיר שֶׁלְרֹאשׁ חוֹדֶשׁ. אַמַר רִבִּי בָּא. לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם. כַּפָּרָה שֶׁהִיא כְזוֹ. מַה זוֹ כַפָּרַת אַהֲרֹן עַצְמוֹ כַּפָּרַת בָּנִים עַצְמָן. אַף זוֹ כַפָּרַת אַהֲרֹן עַצְמוֹ כַּפָּרַת בָּנִים עַצְמָן.

רִבִּי יוֹנָה בְשֵׁם בַּר קַפָּרָא שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה. אֵילּוּ שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּילּוּאִים. צִוָּה יְי. זוֹ שְׂרֵיפַת הַפָּרָה. וְנֶאֱמַר כָּאן צִוָּה יְי. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן זֹאת חוּקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְי לֵאמֹר. לַעֲשׂוֹת. זֶה שְׁעִיר שֶׁלְיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אוֹ אֵינוֹ אֶלָּא שְׁעִיר שֶׁלְרֹאשׁ חוֹדֶשׁ. כַּהִיא דְאָמַר רִבִּי בָּא. לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם. כַּפָּרָה שֶׁהִיא כְזוֹ. מַה זוֹ כַפָּרָה שֶׁאֵינָהּ כְּשֵׁרָה אֶלָּא בִכְהֵן גָּדוֹל. אַף זוֹ כַפָּרָה שֶׁאֵינָהּ אֶלָּא בִכְהֵן גָּדוֹל.

מַה בֵּין כֹּהֵן הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפָּרָה לַכֹּהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. שֶׁזֶּה אַפְרָשָׁתוֹ בְטַהֲרָה וְאֵין אֶחָיו הַכֹּהֲנִים נוֹגְעִין בּוֹ. וְזֶה אַפְרָשָׁתוֹ בִקְדוּשָּׁה וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים נוֹגְעִין בּוֹ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן הוּ יְלִיף לָהּ מִן הֶדְיֵן קְרָיֵיא [שֶׁמַּעֲלָה הִיא בְּפָרָה. סִילְסוּל הִיא בְּפָרָה. נִיחָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּבַר קַפָּרָא דְלָא יְלִיף לָהּ מִן קְרָיֵיא] לָמָּה כָאן נוֹגְעִין וְכָאן אֵין נוֹגְעִין. אָמַר רִבִּי חִיָּה בַּר אָדָא. שֶׁלֹּא יְטַמְּאוּ אוֹתוֹ אֶחָיו הַכֹּהֲנִים. [וְלֹא כָךְ אֵינוֹ טָמֵא מַחְמַת הַזְיָתוֹ.] אָמַר רִבִּי בּוּן. אַף בַּר קַפָּרָא אִית לֵיהּ מִשּׁוּם מַעֲלָה הִיא בְּפָרָה. סִילְסוּל הִיא בְּפָרָה.

רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. אִי מַה אֵיל הַמִּילּוּאִים מְעַכֵּב אַף שְׁעִיר שֶׁלְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְעַכֵּב. וְהוּא מְקַבֵּל מִינֵּיהּ. [מִן מַה דָּמַר רִבִּי מָנָא. וּתְמִיהַּ אֲנִי הֵיךְ רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ מְתִיב קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן וְהוּא מְקַבֵּל מִינֵּיהּ]. וְיִתְיַבְּנֵיהּ. לֹא מָצָאנוּ דָּבָר מְעַכֵּב לָמֵד מִדָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְעַכֵּב. וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מְעַכֵּב לָמֵד מִדָּבָר שֶׁהוּא מְעַכֵּב. מָלַק וְהִקְטִיר. מַה מְלִיקָה בְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ אַף (מְלִיקָה) [הַקְטָרָה] בְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ. אֵין הַקְטָרָה מְעַכֶּבֶת. תָּמִיד [תָּמִיד]. נֶאֱמַר תָּמִיד בַּחֲבִיתִּין וְנֶאֱמַר תָּמִיד בְּלֶחֶם הַפָּנִים. מַה [תָּמִיד הָאָמוּר בַּחֲבִיתִּין שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה אַף תָּמִיד הָאָמוּר בְּלֶחֶם הַפָּנִים שְׁנַיִם עָשָׂר.] לֶחֶם הַפָּנִים מְעַכֵּב. (אַף) [אֵין] חֲבִיתִּין מְעַכֶּבֶת. לִקִּיחָה לִקִּיחָה. נֶאֱמַר לִקִּיחָה בִּמְצָרַיִם וְנֶאֱמַר לִקִּיחָה בִּלּוּלָב. [מַה לִקִּיחָה הָאָמוּר בְּמִצְרַיִם אֲגוּדָה. אַף לִקִּיחָה הָאָמוּר בִּלּוּלָב אֲגוּדָה.] לוּלָב מְעַכֵּב. מִצְרַיִם אֵינָהּ מְעַכֶּבֶת. הֲרֵי מָצָאנוּ דָּבָר מְעַכֵּב לָמֵד מִדָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְעַכֵּב. וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מְעַכֵּב לָמֵד מִדָּבָר מְעַכֵּב.

הָא רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ מַקְשֵׁי לָהּ. מִן הֵן מַיְתֵי לָהּ רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. כְּהָדָא דְתַנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקּוֹדֶשׁ. בָּאָמוּר בָּעִנְיָן. מָה אָמוּר בָּעִנְיָן מַפְרִישִׁין אוֹתוֹ כָּל שִׁבְעָה וְעוֹבֵד כָּל שִׁבְעָה וּמְחַנְּכִין אוֹתוֹ כָּל שִׁבְעָה. אַף זֶה מַפְרִישִׁין אוֹתוֹ כָּל שִׁבְעָה וְעוֹבֵד כָּל שִׁבְעָה וּמְחַנְּכִין אוֹתוֹ כָּל שִׁבְעָה. וְכִי אָמוּר הוּא בָּעִנְיָן. אֶלָּא מִכֵּיוָן שֶׁמִּיתַת בְּנֵי אַהֲרֹן אֲמוּרָה בָּעִנְיָן וְלֹא מֵתוּ אֶלָּא בְמִילּוּאִין כְּמִי שֶׁהוּא אָמוּר בָּעִנְיָן. וְלֵית סוֹפֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ מִישְׁמְעִינָהּ מִן הֶדְיֵן קְרָיֵא. אֶלָּא כְּאִינַּשׁ דִּשְׁמַע מִילָּה וּמַקְשֵׁי עֲלָהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ וַיִּשְׁכֹּן כְּבוֹד יְי עַל הַר סִינַי. מַה מֹּשֶׁה לֹא נִכְנַס לִפְנֵי לִפְנִים עַד שֶׁנִּתְקַדֵּשׁ בָּעָנָן כָּל שִׁבְעָה. אַף אַהֲרֹן לֹא נִכְנַס לִפְנֵי לִפְנִים עַד שֶׁנִּתְרַבֶּה בְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה כָּל שִׁבְעָה.

עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. לָמָּה מִיתַּת בְּנֵי אַהֲרֹן אֲמוּרָה בָּעִנְיָן וְלֹא מֵתוּ אֶלָּא בְמִילּוּאִים. אָמַר רִבִּי חִיָּה בַּר בָּא. בְּנֵי אַהֲרֹן בְּאֶחָד בְּנִיסָן מֵתוּ. וְלָמָּה הוּא מַזְכִּיר מִיתָתָן בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. לְלַמְּדָךְ שֶׁכְּשֵׁם שֶׁיּוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל כָּךְ מִיתָתָן שֶׁלְצַדִּיקִים מְכַפֶּרֶת עַל יִשְׂרָאֵל. אָמַר רִבִּי בָּא בַּר בִּינָה. לָמָּה סָמַךְ הַכָּתוּב מִיתַת מִרְיָם לְפָרָשַׁת פָּרָה. לְלַמְּדָךְ שֶׁכְּשֵׁם שֶׁאֶפֶר פָּרָה מְכַפֶּרֶת עַל יִשְׂרָאֵל כָּךְ מִיתָתָן שֶׁלְצַדִּיקִים מְכַפֶּרֶת עַל יִשְׂרָאֵל. אָמַר רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי שָׁלוֹם. לָמָּה סָמַךְ הַכָּתוּב מִיתַת אַהֲרֹן לְשִׁיבּוּר הַלּוּחוֹת. לְלַמְּדָךְ שֶׁמִּיתָתָן שֶׁלְצַדִּיקִים קָשָׁה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּשִׁיבּוּר לוּחוֹת.

כָּתוּב וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ מִבְּאֵרוֹת בְּנֵי יַעֲקָן מוֹסֵרָה שָׁם מֵת אַהֲרֹן. וְכִי בְמוֹסֵרָה מֵת אַהֲרֹן. וַהֲלֹא בְהֹר הָהָר מֵת. הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן [הֹר הָהָר] עַל פִּי יְי וַיָּמָת שָׁם. אֶלָּא מִכֵּיוָן שֶׁמֵּת אַהֲרֹן נִסְתַּלְּקוּ עֲנָנֵי הַכָּבוֹד וּבִקְּשׁוּ הָכְנַעֲנִים לְהִתְגָּרוֹת בָּם. הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עֲרָד יוֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָּא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל. מָהוּ דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים. כִּי מֵת הַתַּיָּיר הַגָּדוֹל שֶׁהָיָה תָּר לָהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ. וּבָאוּ וְנִתְגָּרוּ בָהֶם. וּבִקְּשׁוּ יִשְׂרָאֵל לַחֲזוֹר לְמִצְרַיִם וְנָסְעוּ לַאֲחוֹרֵיהֶן שְׁמוֹנָה מַסָּעוֹת. וְרָץ אַחֲרָיו שִׁבְטוֹ שֶׁלְלֵוִי וְהָרַג מִמֶּנּוּ שְׁמוֹנָה מִשְׁפָּחוֹת. אַף הֵם הָרְגוּ מִמֶּנּוּ אַרְבַּע. לָעַמְרָמִי לַיִּצְהָרִי לַחֶבְרוֹנִי לָעֻזִּיאֵלִי. אֵימָתַי חָזְרוּ. בִּימֵי דָוִד. הָדָא הוּא דִכְתִיב יִפְרַח בְּיָמָיו צַדִּיק וְרוֹב שָׁלוֹם עַד בְּלִי יָרֵחַ. אָמְרוּ. מִי גָרַם לָנוּ לַדָּמִים הַלָּלוּ. אָמְרוּ. עַל שֶׁלֹּא עָשִׂינוּ חֶסֶד עִם אוֹתוֹ הַצַּדִּיק. וְיָשְׁבוּ וְקָשְׁרוּ הֶסְפֵּידוֹ וְגָמְלוּ לַצַּדִּיק חֶסֶד. וְהֶעֱלָה עֲלֵיהֶן הַמָּקוֹם כְּאִילּוּ מֵת שָׁם וְנִקְבַּר שָׁם וְנִגְמְלוּ לַצַּדִּיק חֶסֶד.

רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה אָמַר. עֲשִׂירִית הָאֵיפָה וּמְכַנְּסִים מְעַכְּבִין. מַה טַּעֲמָא. זֶה וָזֶה עֲשִׂיָּיה. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. וְעָשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כָּכָה. כָּל הָאָמוּר בַּפָּרָשָׁה מְעַכֵּב. וְאַתְיָיא כַּיי דָּמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. זֶה הַדָּבָר וְזֶה הַדָּבָר. אֲפִילּוּ קְרִיַּת הַפָּרָשָׁה מְעַכֶּבֶת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל הַמְעַכֵּב לַדְּוּרוֹת מְעַכֵּב כָּאן. [וְכָל שֶׁאֵין מְעַכֵּב לַדְּוּרוֹת אֵינוֹ מְעַכֵּב כָּאן]. מָה אִית לָךְ. סְמִיכָה וּשְׁיָרֵי דָמִים שֶׁאֵינָן מְעַכְּבִין לַדְּוּרוֹת מְעַכְּבִין כְּאן. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. צִיץ

וּמִצְנַפְתּוֹ שֶׁלְאַהֲרֹן קוֹדֶם לָאַבְנִיטָן שֶׁלְבָנִים. יְהוּדָה בְּרִיבִי אוֹמֵר. וְחָגַרְתָּ אוֹתָם אַבְנֵט אַהֲרֹן וּבָנָיו. אָמַר רִבִּי אִידִי. הָדָא דְאַתְּ אָמַר לְמִצְוָה. אֲבָל לְצִיווּי וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו וַיִּרְחַץ אוֹתָם בַּמָּיִם. וְאַחַר כָּךְ וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הַכֻּתֹּנֶת. וְאַחַר כָּךְ וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו וַיַּלְבִּישֵׁם כֻּתֳּנֹת.

אָמַר רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי. פָּשֵׁט הוּא לָן שֶׁבְּחָלוּק לָבָן שִׁימֵּשׁ מֹשֶׁה בִּכְהוּנָּה גְדוֹלָה. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּם בַּר יוּדָן וְתַנֵּי לָהּ. כָּל שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּילּוּאִים הָיָה מֹשֶׁה מְשַׁמֵּשׁ בִּכְהוּנָּה גְדוֹלָה וְלֹא שָׂרַת שְׁכִינָה עַל יָדָיו. וְכֵיוָן שֶׁלָּבַשׁ אַהֲרֹן בִּגְדֵי כְהוּנָּה גְדוֹלָה וְשִׁימֵּשׁ שָׂרַת שְׁכִינָה עַל יָדָיו. מַה טַּעַם. כִּי הַיּוֹם יְיָ נִרְאָה אֲלֵיכֶם.

רִבִּי יוֹסֵה בַּר חֲנִינָה בָּעֵי. עֲשִׂירִית הָאֵיפָה הֵיאַךְ קָרֶבָה. (חֲצָיִים) [חֲצָיִים] קָרֵיבָה אוֹ שְׁלִימָה קָרֶבָה. מִן מַה דִכְתִיב וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד. [מְלַמֵּד] שֶׁלֹּא בָא עִמּוֹ אֶלָּא לְלַמְּדוֹ עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת. הָדָא אָמְרָה. חֲצָיִים קָרֶבָה. אֵין תֵּימַר. שְׁלִימָה קָרֶבָה. נִיתְנֵי. עַל מַעֲשֵׂה קְטוֹרֶת וְעַל עֲשִׂירִית הָאֵיפָה. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּם בַּר יוּדָן. וְלֹא כְעֲבוֹדוֹת שֶׁבַּפְּנִים אֲנָן קַיָּימִין. כְּבָר לִימְּדוֹ עֲבוֹדוֹת שֶׁבַּחוּץ.

מִילּוּאִים מָה הָיוּ. קָרְבַּן יָחִיד [אוֹ] קָרְבַּן צִיבּוּר. מִן מַה דִכְתִיב וַיַּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הָאַיִל. הָדָא אָמְרָה. קָרְבַּן יָחִיד. וְהָתַנֵּי. קָרְבַּן צִיבּוּר. אָמַר רִבִּי אִידִי. נִתְנַדְּבוּ צִיבּוּר וּמְסָרוּם לָהֶם. מִילּוּאִים מֵאֵיכָן לָמְדוּ. מִן הַקָּרְבָּנוֹת אוֹ מִמַּעֲשֶׂה בְרֵאשִׁית. אֵין תֵּימַר. מִן הַקָּרְבָּנוֹת. הַלַּיְלָה הוֹלֵךְ אַחַר הַיּוֹם. אֵין תֵּימַר. מִמַּעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחַר הַלַּיְלָה. אֵין תֵּימַר. מִן הַקָּרְבָּנוֹת. לַיְלָה אַחֲרוֹן אֵין לוֹ יוֹם. אֵין תֵּימַר. מִמַּעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. יוֹם רִאשׁוֹן אֵין לוֹ לַיְלָה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. אֵילּוּ מוֹשְׁכִין וְאֵילּוּ מַנִּיחִין. וְטָפְחוּ שֶׁלְזֶה בְּצַד טָפְחוֹ שֶׁלְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר לְפָנַי תָּמִיד. מַתְנִיתָא דְרִבִּי מֵאִיר. מִדְּרִבִּי יוֹחָנָן מוֹדֶה רִבִּי מֵאִיר שֶׁאִם פֵּירְקוּ אֶת הַיְשָׁנָה בַּשַּׁחֲרִית וְסִידְּרוּ אֶת הַחֲדָשָׁה בֵּין הָעַרְבַּיִם אַף זוֹ הָיְתָה תָמִיד. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. אַף אֵילּוּ נוֹטְלִין וְאֵילּוּ מַנִּיחִין אַף זוֹ הָיְתָה תָמִיד. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִישִׁיבַת אַהֲרֹן וּבָנָיו לָמַד רִבִּי יוֹסֵי. כְּמָה דְתֵימַר. בִּישִׁיבַת אַהֲרֹן וּבָנָיו צָרִיךְ שֶׁיִּמְסוֹר יוֹם לַלַּיְלָה וְלַיְלָה לַיּוֹם. וְהָכָא צָרִיךְ שֶׁיִּמְסוֹר יוֹם לַלַּיְלָה וְלַיְלָה לַיּוֹם.

רִבִּי חִיָּיה בַּר יוֹסֵה אָמַר. מִכֵּיוָן שֶׁמָּסַר יוֹם לַלַּיְלָה דַּייוֹ. מָה אָמַר רִבִּי חִיָּיה בַּר יוֹסֵף בִּישִׁיבַת אַהֲרֹן וּבָנָיו. מָה אִין תָּמִיד שֶׁכָּתוּב בּוֹ תָּמִיד אַתְּ אָמַר. מִכֵּיוָן שֶׁמָּסַר יוֹם לַלַּיְלָה דַּייוֹ. כָּאן שֶׁאֵין כָּתוּב בּוֹ תָּמִיד לֹא כָל שֶׁכֵּן. אַשְׁכַּחַת אָמַר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן הָיָה שָׁם שֶׁבַע עֲמִידוֹת וְשִׁשָּׁה פֵּירוּקִין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי חִיָּיה בַּר יוֹסֵף הָיָה שָׁם אַרְבַּע עֶשְׂרֵה עֲמִידוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פֵּירוּקִין. תַּנֵּי. כָּל שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּילּוּאִים הָיָה מֹשֶׁה מוֹשֵׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן וּמַעֲמִידוֹ וּמְפָרְקוֹ וְסוֹדֵר עָלָיו אֶת הָעֲבוֹדוֹת. וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי הֶעֱמִידוֹ וְלֹא פֵירְקוֹ. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי יוּדָה אָמַר. אַף בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי הֶעֱמִידוֹ וּמְשָׁחוֹ וּפֵירְקוֹ. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהֶקֶמַת הַלַּיְלָה פְּסוּלָה לָעֲבוֹדַת הַיּוֹם. אַשְׁכַּחַת אָמַר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן כְּרִבִּי יוֹסֵה בֵּרִבִּי יוּדָה הָיָה שָׁם אַרְבַּע עֶשְׂרֵה עֲמִידוֹת וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פֵּירוּקִין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי חִיָּיה בַּר יוֹסֵף כְּרִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי יוּדָה הָיָה שָׁם עֶשְׂרִים וְאַחַת עֲמִידוֹת וְעֶשְׂרִים פֵּירוּקִין.

מְנַיִין לַפֵּירוּקִין. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת הַמִּשְׁכָּן. בַּיּוֹם שֶׁכָּלוּ הֲקָמוֹתָיו. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְיָ וגו׳. וְלֹא כְבָר תַּנִּיתָהּ חָדָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן וְחָדָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ.

בַּשְּׁמִינִי. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. נִמְשַׁח. וְאִית תַּנֵּיי תַנֵּי. לֹא נִמְשַׁח. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. נִתְפָּרֵק. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. לֹא נִתְפָּרֵק. אָמַר רִבִּי חָנִין. פְּשֵׁט הוּא לָן. מָאן דְּאָמַר. נִמְשַׁח. נִתְפָּרֵק. וּמָאן דְּאָמַר. לֹא נִמְשַׁח. לֹא נִתְפָּרֵק. מָאן דְּאָמַר. נִמְשַׁח. נִיחָא. דִּכְתִיב וַיִּמְשָׁחֵם. וּמָאן דְּאָמַר. לֹא נִמְשַׁח. מַה מְקַיֵּים וַיִּמְשָׁחֵם. מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִילּוּ שֶׁהוּא מְחוּסָּר מְשִׁיחָה וּמְשַׁחְתָּם אוֹתוֹ. מָאן דְּאָמַר. נִתְפָּרֵק. נִיחָא. דִּכְתִיב שִׁבְעַת יָמִים יְכַפְּרוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ. מָאן דְּאָמַר. לֹא נִתְפָּרֵק. מַה מְקַיֵּים שִׁבְעַת יָמִים יְכַפְּרוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ. כַּפָּרָה שֶׁהִיא בַדָּם. כְּהָדָא דְתַנֵּי. עַל זֶה וְעַל זֶה הָיוּ מַזִּין עָלָיו מִכָּל הַחַטָּאוֹת שֶׁהָיוּ שָׁם כְּדֵי שֶׁיְּכַפְּרוּ הַמַּיִם תַּחַת הַדָּם. דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. תַּחַת הַדָּם וְתַחַת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה.

פִּירֵשׁ בֶּן בַּתִּירָה. שֶׁמָּא יָבוֹא עַל אִשְׁתּוֹ נִידָּה וִידָּחֶה כָּל שִׁבְעָה. וְיִשְׂרָאֵל חֲשׁוּדִין עַל הַנִּידּוֹת. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. הָיָה מְשַׁמֵּשׁ עִם הַטָּהוֹרָה. אָמְרָה לוֹ. נִטְמֵאתִי פִּירֵשׁ מִיָּד חַיָּיב. שֶׁיְּצִיאָתוֹ הֲנָיָיה לוֹ כְּביאָתוֹ. אַשְׁכָּחַת אָמַר. מַן דְּאָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן. צְרִיכָה לְבֶן בַּתִּירָה. מָאן דְּאָמַר. בֶּן בַּתִּירָה. צְרִיכָה לְרִבִּי יוֹחָנָן. אִילּוּ אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן וְלֹא אָמְרָה בֶּן בַּתִּירָה הֲוִינָן אָמְרִין. יְשַׁמֵּשׁ מִיטָּתוֹ וְיָשֵׁן לוֹ בְּלִשְׁכַּת פַּלְהֶדְרִין. הֲוֵי צוֹרְכָה לַהִיא דְאָמַר בֶּן בַּתִּירָה. אִילּוּ אָמְרָה בֶּן בַּתִּירָה וְלֹא אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הֲוִינָן אָמְרִין. יִפְרוֹשׁ מִמִּיטָּתוֹ וְיָשֵׁן לוֹ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ. הֲוֵי צוֹרְכָה לַהִיא דְאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. וְצוֹרְכָה לַהִיא דְאָמַר בֶּן בַּתִּירָה.

תַּנֵּי. כָּל הַלְּשָׁכוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ פְּטוּרוֹת מִן הַמְּזוּזָה חוּץ מִלִּישְׁכַּת פַּלְהֶדְרִין שֶׁהִיא דִירָה לַכֹּהֵן גָּדוֹל שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. אַף הִיא גְּזִירָה גָּזְרוּ עָלֶיהָ. בִּשְׁעָרֶיךָ. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. פָּרָט לְשַׁעֲרֵי הַר הַבַּיִת וְהָעֲזָרוֹת. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. לְרַבּוֹת. מָאן דְּאָמַר. פָּרָט. רִבִּי יְהוּדָה. מָאן דְּאָמַר. לְרַבּוֹת. רַבָּנִן.

יְאוּת אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. מַה טַּעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. בִּשְׁעָרֶיךָ. וְכִי בֵית דִּירָה הֵן. הָתִיב רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. וְהָתַנֵּי. בִּשְׁעָרֶיךָ. לְרַבּוֹת שַׁעֲרֵי הַמְּדִינָה. וְכִי בֵית דִּירָה הֵן. אֶלָּא שֶׁבָּהֶן הֵן נִכְנָסִין לְבֵית דִּירָה. וְהָכָא שֶׁבָּהֶן הָיוּ נִכְנָסִין לְבֵית דִּירָה.

חוּלְדַּת הַמּוּלִים חַיֶּיבֶת בִּמְזוּזָה. חֲלוֹן שֶׁהוּא אַרְבַּע עַל אַרְבַּע שֶׁעֲבָדִים יוֹשְׁבִין שָׁם וּמֵנִיפִין לִרְבוֹנֵיהֶם חַיָּיבִין בִּמְזוּזָה. לוּלִים אֵילּוּ עַל גַּב אֵילּוּ חַיָּיבִין בִּמְזוּזָה. הֵן דּוּ דָרַס אַסְקוּפְתָּא אֲרָעְיָיתָא. רִבִּי יוֹסֵה הֲוָה מִצְטַעֵר דְּלָא חָמָא לוּלָא דְרִבִּי אִילַיי דַּהֲוָה עֲבִיד מִן דַּעְתּוֹן דְּכָל רַבָּנִן.

לְלִישְׁכַּת פַּלְהֶדְרִין. אַבָּא שָׁאוּל הָיָה קוֹרֵא אוֹתָהּ לִשְׁכַּת בּוּלְווּטִין. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ קוֹרִין אוֹתָהּ לִשְׁכַּת בּוּלְווּטִין. וַעֲכְשָׁיו הֵן קוֹרִין אוֹתָהּ לִשְׁכַּת פַּלְהֶדְרִין.

פָּרָאִירְתֵּין מִילָא עֲבִידָה. בְּרַאשׁוֹן שֶׁהָיוּ מְשַׁמְּשִׁין הוּא וּבְנוּ וּבֶן בְּנוּ. שִׁימְּשׁוּ בּוֹ שְׁמוֹנָה עָשָׂר כֹּהֲנִים. אֲבָל בַּשֵּׁינִי עַל יְדֵי שֶׁהָיוּ נוֹטְלִין בְּדָמִים. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שֶׁהָיוּ הוֹרְגִין זֶה אֶת זֶה בְּכִשָּׁפִים. שִׁימְּשׁוּ בּוֹ שְׁמוֹנִים כֹּהֲנִים. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שְׁמוֹנִים וְאֶחָד. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שְׁמוֹנִים וּשְׁנַיִם. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שְׁמוֹנִים וְשָׁלֹשׁ. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שְׁמוֹנִים וְאַרְבַּע. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שְׁמוֹנִים וְחָמֵשׁ. וּמֵהֶן שִׁימְּשׁוּ שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק אַרְבָּעִים שָׁנָה. אָמַר רִבִּי אָחָא. כְּתוּב יִרְאַת יי תּוֹסִיף יָמִים. אִילּוּ כֹּהֲנִים שֶׁשִּׁימְּשׁוּ בַּבַּיִת הָרִאשׁוֹן. וּשְׁנוֹת רִשְׁעִים תִּקְצוֹרְנָה. אִילּוּ שֶׁשִּׁימְּשׁוּ בַּבַּיִנְיָן הַשֵּׁינִי. מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁשִּׁילַּח בְּיַד בְּנוֹ שְׁתֵּי מִידוֹת שֶׁלְּכֶסֶף מְלֵיאוֹת כֶּסֶף וּמְחוּקֵיהֶן כֶּסֶף. וּבָא אַחֵר וְשִׁילַּח בְּיַד בְּנוֹ שְׁתֵּי מִידוֹת שֶׁלְּזָהָב מְלֵיאוֹת זָהָב וּמְחוּקֵיהֶן זָהָב. אָמְרוּ. כָּפָה הַסִּיחַ אֶת הַמְּנוֹרָה.

מָצָאנוּ שֶׁלֹּא חָרַב הַבַּיִת בָּרִאשׁוֹנָה אֶלָּא שֶׁהָיוּ עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה וּמְגַלִּים עֲרָיוֹת וְשׁוֹפְכֵי דָמִים. וְכֵן בַּשֵּׁינִי. רִבִּי יוֹחָנָן בַּר תּוֹרְתָא אָמַר. מָצָאנוּ שֶׁלֹּא חָרְבָה שִׁילֹה אֶלָּא שֶׁהָיוּ מְבַזִּים אֶת הַמּוֹעֲדוֹת וּמְחַלְּלִין אֶת הַקָּדָשִׁים. מָצָאנוּ שֶׁלֹּא חָרַב הַבַּיִת בָּרִאשׁוֹנָה אֶלָּא שֶׁהָיוּ עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה וּמְגַלֵּי עֲרָיוֹת וְשׁוֹפְכִין דָּמִים. אֲבָל בַּשֵּׁינִי מַכִּירִין אָנוּ אוֹתָם שֶׁהָיוּ יְגִיעִין בַּתּוֹרָה וּזְהִירִין בַּמִּצְוֹת וּבְמַעֲשָׂרוֹת וְכָל וָוסֶת טוֹבָה הָיְתָה בָהֶן. אֶלָּא שֶׁהָיוּ אוֹהֲבִין אֶת הַמָּמוֹן וְשׂוֹנְאִין אִילּוּ לָאֵילּוּ שִׂנְאַת חִנָּם. וְקָשָׁה הִיא שִׂנְאַת חִנָּם שֶׁהִיא שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד עֲבוּדָה זָרָה וְגִילּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים. דְּלֹמָה. רִבִּי זְעוּרָה וְרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא וְרִבִּי אָבוּנָה חֲווֹן יָתְבִין אָמְרִין. בְּיוֹתֵר שֶׁבָּרִאשׁוֹן נִבְנָה וּבַשֵּׁינִי לֹא נִבְנָה. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. הָרִאשׁוֹנִים עָשׂוּ תְשׁוּבָה. וְהַשְּׁנִיִּים לֹא עָשׂוּ תְשׁוּבָה. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. הָרִאשׁוֹנִים נִתְגַּלָּה עֲוֹונָם וְנִתְגַּלָּה קִיצָם. הַשְּׁנִיִּים נִתְגַּלָּה עֲוֹונָם וְלֹא נִתְגַּלָּה קִיצָם. שָׁאֲלוּ אֶת רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. דּוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים כְּשֵׁרִים מִן הָרִאשׁוֹנִים. אָמַר לָהֶן. עֵידֵיכֶם בֵּית הַבְּחִירָה יוֹכִיחַ. אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱבִירוּ אֶת הַתֹּרָה. וַיִּגַּל אֶת מָסַךְ יְהוּדָה. אֲבָל אָנוּ פְּעָפְּעָנוּ אֶת הַכְּתָלִים. הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ. אָמְרוּ. כָּל דּוֹר שֶׁאֵינוֹ נִבְנֶה בְיָמָיו מַעֲלִין עָלָיו כְּאִילּוּ הוּא הֶחֱרִיבוֹ.

מַתְקִינִין לוֹ כֹּהֵן אַחֵר תַּחְתָּיו שֶׁמָּא יֵאָרַע בּוֹ פְּסוּל. מַה. מְיַחֲדִין לֵיהּ עִימֵּיהּ. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. מֹשֶׁה. דְּאִין מְיַחֲדִין לֵיהּ עִימֵּיהּ דּוּ קְטַל לֵיהּ. אוֹתוֹ. אֶחָד מוֹשְׁחִין וְאֵין מוֹשְׁחִין שְׁנַיִם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי אֵיבָה.

עָבַר זֶה וְשִׁימֵּשׁ זֶה. הָרִאשׁוֹן כָּל קְדוּשַׁת כְּהוּנָּה עָלָיו. הַשֵּׁינִי אֵינוֹ כָּשֵׁר לֹא לְכֹהֵן גָּדוֹל וְלֹא לְכֹהֵן הֶדְיוֹט. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. עָבַר וְעָבַד עֲבוֹדָתוֹ כְּשֵׁירָה. עֲבוֹדָתוֹ מְשֻׁל מִי. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מַעֲשֶׂה בְּבֶן אֵילֵם מִצִּיפּוֹרִין שֶׁאֵירַע קֶרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. וְנִכְנַס בֶּן אֵילֵם וְשִׁימֵּשׁ תַּחְתָּיו בִּכְהוּנָּה גְּדוֹלָה. וּכְשֶׁיָּצָא אָמַר לַמֶּלֶךְ. אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ. פָּר וְשָׂעִיר שֶׁלְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְשֻׁלִּי הֵן קָרֵיבִין אוֹ מְשֻׁלְּכֹהֵן גָּדוֹל. וְיָדַע הַמֶּלֶךְ מָה הוּא שׁוֹאֲלוֹ. אָמַר לוֹ. בֶּן אֵילֵם. אִילּוּ לֹא דַּיֶּיךָ אֶלָּא שֶׁשִּׁימַּשְׁתָּה שָׁעָה אַחַת לִפְנֵי מִי שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. וְיָדַע בֶּן אֵילֵם שֶׁהוּסַּע מִכְּהוּנָּה גְּדוֹלָה.

מַעֲשֶׂה בְּשִׁמְעוֹן בֶּן קָמְחִית שֶׁיָּצָא לְדַבֵּר עִם הַמֶּלֶךְ [עַרְבִי) [עֲרֵב יוֹם הַכִּפּוּרִים]. וְנִתְּזָה צִינּוֹרָה שֶׁלְּרוֹק מִפִּיו עַל בְּגָדָיו וְטִימְּאוּ. וְנִכְנַס יְהוּדָה אָחִיו וְשִׁימֵּשׁ תַּחְתָּיו בִּכְהוּנָּה גְּדוֹלָה. וְרָאָתָ אִימָּן שְׁנֵי בָנָיהָ כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים בְּיוֹם אֶחָד. שִׁבְעָה בָנִים הָיוּ לָהּ לְקָמְחִית וְכוּלָּן שִׁימְּשׁוּ בִּכְהוּנָּה גְּדוֹלָה. שָׁלְחוּ חֲכָמִים וְאָמְרוּ לָהּ. מַה מַּעֲשִׂים טוֹבִים יֵשׁ בְּיָדֵךְ. אָמְרָה לָהֶן. יָבוֹא עָלַי אִם רָאוּ קוֹרוֹת בֵּיתִי שְׁעָרוֹת רֹאשִׁי [וְאֵימְרַת חָלוּקִי] מְיַמְּיִי. אָמְרוּן. כָּל קִימְחֵיָא קֶמַח. וְקִמְחָא דְּקָמְחִית סוֹלֶת. וְקָרוּן עָלָהּ כָּל כְּבוּדָּה בַת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ.

יָכוֹל יְהֵא מְשׁוּחַ מִלְחָמָה מֵבִיא עֲשִׂירִית הָאֵיפָה. תַּלְמוּד לוֹמַר תַּחְתָּיו מִבָּנָיו. אֵת שֶׁבְּנוֹ עוֹבֵד תַּחְתָּיו [מֵבִיא עֲשִׂירִית הָאֵיפָה.] יָצָא מְשׁוּחַ מִלְחָמָה שֶׁאֵין בְּנוֹ עוֹבֵד תַּחְתָּיו. תַּלְמוּד לוֹמַר שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשָׁם הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו. אֶת שֶׁהוּא בָא אֶל אוֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקּוֹדֶשׁ בְּנוֹ עוֹמֵד תַּחְתָּיו. יָצָא מְשׁוּחַ מִלְחָמָה שֶׁאֵינוֹ בָא אֶל אוֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקּוֹדֶשׁ בְּנוֹ עוֹמֵד תַּחְתָּיו. וּמְנַיִין לְמְשׁוּחַ מִלְחָמָה שֶׁאֵין בְּנוֹ עוֹבֵד תַּחְתָּיו. תַּלְמוּד לוֹמַר שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשָׁם הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו. אֶת שֶׁהוּא בָא אֶל אוֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקּוֹדֶשׁ בְּנוֹ עוֹמֵד תַּחְתָּיו. וּמְנַיִין שֶׁהוּא מִתְמַנֶּה לִהְיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל. [שֶׁנֶּאֱמַר] וּפִינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר

נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יי עִמּוֹ. רִבִּי יוֹסֵי כַּד חֲוָה בָעֵי מְקַנְטְרֵהּ לְרִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי חֲוָה אָמַר לֵיהּ. לְפָנִים עִמּוֹ. לְפָנִים עִמּוֹ. בִּימֵי זִמְרִי מִיחָה. בִּימֵי פִילֶגֶשׁ בְּגִבְעָה לֹא מִיחָה.

מְנַיִין שֶׁהוּא נִשְׁאַל בִּשְׁמוֹנָה. רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו [אַחֲרָיו]. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר אַחֲרָיו. אֶלָּא לִגְדוּלָּה שֶׁלְּאַחֲרָיו. [וּמְנַיִין שֶׁהוּא עוֹבֵד בִּשְׁמוֹנָה. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר אַחֲרָיו. לְקִדּוּשָׁה שֶׁלְּאַחֲרָיו.] אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹנָה. עִמָּךְ הָיִיתִי. לֹא אָמַר עוֹבֵד אֶלָּא נִשְׁאַל. [וּכְמָה נִשְׁאַל.] אַייְתִי רַב הוֹשַׁעְיָה מַתְנִיתָא דְּבַר קַפָּרָא מִן דְּרוֹמָא וְתַנָּא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֵינוֹ עוֹבֵד לֹא בִּשְׁמוֹנָה שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל וְלֹא בְּאַרְבָּעָה שֶׁלְּכֹהֵן הֶדְיוֹט. אָמַר רִבִּי בָּא. בְּדִין הָיָה שֶׁיְּהֵא עוֹבֵד בְּאַרְבָּעָה. וְלָמָּה אֵינוֹ עוֹבֵד. שֶׁלֹּא יְהוּ אוֹמְרִין. רָאִינוּ כֹהֵן גָּדוֹל פְּעָמִים עוֹבֵד בְּאַרְבָּעָה [פְּעָמִים בִּשְׁמוֹנָה.] אָמַר רִבִּי יוֹנָה. וְלֹא מִבִּפְנִים הוּא עוֹבֵד. וְלֹא מִבַּחוּץ נִשְׁאַל. וְטוֹעִין מִבִּפְנִים לְבַחוּץ. וְכִי רִבִּי טַרְפוֹן אֲבִיהֶן שֶׁלְּכָל יִשְׂרָאֵל לֹא טָעָה בֵּין תְּקִיעַת הַקָּהָל לִתְקִיעַת קָרְבָּן. דְּתַנֵּי וּבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּחֲצוֹצְרוֹת. תְּמִימִים וְלֹא בַעֲלֵי מוּמִין. דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה. אָמַר לוֹ רִבִּי טַרְפוֹן. אֶקְפַּח אֶת בָּנַיי אִם לֹא רָאִיתִי אֲחִי אִימִּי חִיגֵּר בְּאַחַת מֵרַגְלָיו עוֹמֵד בָּעֲזָרָה חֲצוֹצַרְתּוֹ בְיָדוֹ וְתוֹקֵעַ. אָמַר לוֹ רִבִּי עֲקִיבָה. רִבִּי. שֶׁמָּא לֹא רָאִיתָה אֶלָּא בִּשְׁעַת הַקָּהָל. וַאֲנִי אוֹמֵר. בִּשְׁעַת קָרְבָּן. אָמַר לוֹ רִבִּי טַרְפוֹן. אֶקְפַּח אֶת בָּנַיי שֶׁלֹּא הִיטִּיתָה יָמִין וּשְׂמֹאל. אֲנִי הוּא שֶׁשָּׁמַעְתִּי וְלֹא הָיָה לִי לָפֶרֶשׁ. וְאַתָּה דּוֹרֵשׁ וּמַסְכִּים לְשָׁמוּעָה. הָא כָל הַפּוֹרֵשׁ מִפִּי כְפוֹרֵשׁ מֵחַיָּיו.

וְכִפֶּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִמְשַׁח אוֹתוֹ. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר. לְפִי שֶׁכָּל הַפָּרָשָׁה אֲמוּרָה בְּאַהֲרֹן. אֵין לִי אֶלָּא אַהֲרֹן עַצְמוֹ. וּמְנַיִין לְרַבּוֹת כֹּהֵן אַחֵר. תַּלְמוּד לוֹמַר אֲשֶׁר

יִמְשַׁח אוֹתוֹ. מְשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה. הַמְרוּבֶּה בִּבְגָדִים מְנַיִין. תַּלְמוּד לוֹמַר וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא אֶת יָדוֹ. וּמְנַיִין לְרַבּוֹת כֹּהֵן אַחֵר הַמִּתְמַנֶּה. תַּלְמוּד לוֹמַר וְכֹפֶר הַכֹּהֵן. בַּמֶּה הוּא מִתְכַּפֵּר. רַבָּנָן דְּקַיְסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי חִיָּיה בַּר יוֹסֵף. בְּפָה. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. הָדָא אָמְרָה שֶׁמְּמַנִּין זְקֵנִים בַּפֶּה. אָמַר רִבִּי חִיָּיה בַּר אָדָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵּן. חֲזוֹר בָּךְ בְּאַרְבָּעָה דְבָרִים שֶׁהָיִיתָ אוֹמֵר. וְנַעֲשֶׂה אַב בֵּית דִּין עַל יִשְׂרָאֵל.

מְנַיִין כְּשֵׁם שֶׁמַּתְקִינִין לוֹ כֹּהֵן אַחֵר תַּחְתָּיו שֶׁמָּא יֵאָרַע בּוֹ פְּסוּל. כָּךְ מְקַדְּשִׁין לוֹ אִשָּׁה אַחֶרֶת עַל תְּנַי שֶׁמָּא יֵאָרַע דָּבָר בְּאִשְׁתּוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ. בֵּיתוֹ זוֹ אִשְׁתּוֹ. דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹסֵה. אִם כֵּן אֵין לַדָּבָר סוֹף. מָהוּ אֵין לַדָּבָר סוֹף. שֶׁמָּא תָּמוּת אִשָּׁה זוֹ וְתָמוּת אִשָּׁה אַחֶרֶת. אָמַר רִבִּי מָנָא. עַד דְּאַתְּ מַקְשֵׁי לָהּ עַל דְּרִבִּי יְהוּדָה קַשְׁיָיתָהּ עַל דְּרַבָּנָן. שֶׁמָּא יֵאָרַע קֶרִי לְכֹהֵן זֶה וְיֵאָרַע קֶרִי לְכֹהֵן אַחֵר. קֶרִי מָצוּי. מִיתָה אֵינָהּ מְצוּיָה. גָּזְרוּ עַל דָּבָר שֶׁהוּא מָצוּי. וְלֹא גָּזְרוּ עַל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מָצוּי. הֵן אַשְׁכַּחְנָן דְּרִבִּי יְהוּדָה אָמַר. מִיתָה מְצוּיָה. [הָדָא] הַהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף אִשָּׁה אַחֶרֶת מַתְקִינִין לוֹ שֶׁמָּא תָּמוּת אִשְׁתּוֹ. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמֵּבִיא גֵּט וְהִנִּיחוֹ זָקֵן אוֹ חוֹלֶה. נוֹתְנוֹ לָהּ בְּחֶזְקַת שֶׁהוּא קַיָּים. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. אֵין מִיתָה מְצוּיָה. וְכָא אַתְּ אָמַר. מִיתָה מְצוּיָה. תַּמָּן בְּיָחִיד. וְכָאן בְּצִיבּוּר. חוֹמֶר הוּא בַּצִּיבּוּר. וְהֵן אַשְׁכַּחְנָן דְּרִבִּי יְהוּדָה מַחְמִיר בְּיָחִיד. דְּתַנֵּי. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. לֹא הָיָה שׁוֹפֵר שֶׁלְקִינִים בִּירוּשָׁלֵם מִפְּנֵי הַתַּעֲרוֹבוֹת. שֶׁמָּא תָּמוּת אַחַת מֵהֶן וְנִמְצָא דְמֵי חַטָּאוֹת מֵיתוֹת מֻעוּרְבוֹת בַּקָּרְבָּן. וְיקַדֵּשׁ מֵאֲתָמוֹל. וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְלֹא בְעַד שְׁנֵי בָתִּים. רִבִּי גַּמְלִיאֵל בַּר אִינְיָנִי בְעָה קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. לֹא נִמְצָא כְקוֹנָהּ קִינְיָין בַּשַּׁבָּת. אָמַר לֵיהּ. מִשּׁוּם שְׁבוּת שֶׁהִתִּירוּ בִמְקֻדָּשׁ. אָמַר רִבִּי מָנָא. הָדָא אָמְרָה. אֵילֶּין דְּכָנְסִין אַרְמְלָן צָרִיךְ לָכוֹנָסָן מִבְּעוֹד יוֹם. שֶׁלֹּא יְהֵא כְקוֹנָהּ קִינְיָין בַּשַּׁבָּת.

ב משנה: כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים הוּא זוֹרֵק אֶת הַדָּם וּמַקְטִיר אֶת הַקְּטוֹרֶת וּמֵטִיב אֶת הַנֵּרוֹת וּמַקְרִיב אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הָרַגְלַיִם. וּשְׁאָר כָּל הַיָּמִים אִם רָצָה לְהַקְרִיב מַקְרִיב שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל מַקְרִיב חֵלֶק בָּרֹאשׁ וְנוֹטֵל חֵלֶק בָּרֹאשׁ׃

הלכה: וְאֵינוֹ טָמֵא מִשּׁוּם הַזָּיָיתוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בוּן. מִשֶּׁהָיָה מַקְרִיב קָרְבְּנוֹתָיו הָיוּ מַזִּין עָלָיו.

שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל מַקְרִיב בָּרֹאשׁ וְנוֹטֵל חֵלֶק בָּרֹאשׁ. הֵיךְ עֲבִידָה. עוֹר זֶה שֶׁלִּי. חֲלָה אַחַת מִשְּׁתֵּי הַלֶּחֶם. שֵׁשׁ חַלּוֹת מִלֶּחֶם הַפָּנִים. הָכָא הוּא נָסַב כּוּלָּהּ וְכָא הוּא נָסִיב פַּלְגָּא. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. כָּאן לְקָרְבַּן יָחִיד וְכָאן לְקָרְבַּן צִיבּוּר. תַּנֵּי. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי שֶׁלֹּא יִטּוֹל אֶלָּא מֻחֱצָה. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי שֶׁיִּטּוֹל מֻחֱצָה. הֵיךְ עֲבִידָה. הָיָה שָׁם עוֹר אֶחָד. רַבָּנָן אָמְרֵי. נוֹטֵל אֶת כּוּלּוֹ. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי שֶׁלֹּא יִטּוֹל אֶלָּא מֻחֱצָה. הָיוּ שָׁם אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה עוֹרוֹת. רַבָּנָן אָמְרֵי. נוֹטֵל אֶחָד. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי. נוֹטֵל מֻחֱצָה. מַה טַּעֲמָהּ דְּרִבִּי. וְהַנּוֹתֶרֶת מִן הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו. וְכִי אֵין אָנוּ יוֹדְעִין שֶׁאַהֲרֹן בִּכְלָל בָּנָיו. וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר. לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו. אֶלָּא אָמַר. אַהֲרֹן יִסַּב פַּלְגָּא וּבָנָיו יִסְבּוּן פַּלְגָּא.

כְּהָדָא בּוּלֵי וְאַסְטָרְגֵי חֲוָה לוֹן קְרֵיבוּ. אֲתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי וְאָמַר. אֵין בּוּלֵי בִּכְלַל אַסְטָרְגֵי. וְלֵיי דָּא מִילָּה אָמַר. בּוּלֵי וְאַסְטָרְגֵי. אֶלָּא אָמַר. אִילֵּין יִתְנוּן פַּלְגָּא וְאִילֵּין יִתְנוּן פַּלְגָּא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בוּן. רִבִּי כְדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי אָמַר. וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו. לְאַהֲרֹן מֻחֱצָה וּלְבָנָיו מֻחֱצָה.

מְתִיב רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. וְהָא מַתְנִיתָא פְלִיגָא. הָאוֹמֵר. חֲרֵי עָלַי מֵאָה עֶשְׂרוֹנוֹת לַהֲבִיאָן בִּשְׁנֵי כֵלִים. מֵבִיא חֲמִשִּׁים בִּכְלִי אֶחָד וַחֲמִשִּׁים בִּכְלִי אֶחָד. וְאִם הֵבִיא שִׁשִּׁים בִּכְלִי אֶחָד וְאַרְבָּעִים בִּכְלִי אֶחָד יָצָא. אִילּוּ מִי שֶׁאָמַר. חֲרֵי עָלַי מֵאָה עֶשְׂרוֹנוֹת. סְתָם. וְלֹא אָמַר בְּכַמָּה כֵלִים הוּא מֵבִיאָן. וְלֵייְדֵא מִילָּא אָמַר. לַהֲבִיאָן בִּשְׁנֵי כֵלִים. חֲמִשִּׁים בִּכְלִי אֶחָד וַחֲמִשִּׁים בִּכְלִי אֶחָד. וְתַנֵּי עֲלָהּ. אִם הֵבִיא שִׁשִּׁים בִּכְלִי אֶחָד וְאַרְבָּעִים בִּכְלִי אֶחָד יָצָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מִכֵּיוָן שֶׁעַד שִׁשִּׁים יְכוֹלִין לְיַבֵּל כְּמִי שֶׁקִּבֵּל לוֹ שִׁשִּׁים מִשָּׁעָה רִאשׁוֹנָה. לֹא צוֹרְכָא דְלֹא אַמַר. חֲרֵי עָלַי שִׁשִּׁים עֶשְׂרוֹנוֹת לַהֲבִיאָן בִּשְׁנֵי כֵלִים. מֵבִיא שְׁלֹשִׁים בִּכְלִי אֶחָד וּשְׁלֹשִׁים בִּכְלִי אֶחָד. וְאִם הֵבִיא אַרְבָּעִים בִּכְלִי אֶחָד וְעֶשְׂרִים בִּכְלִי אֶחָד יָצָא. אַשְׁכַּח תַּנֵּי כֵן.

רִבִּי חֲנַנְיָה חֲבֵרוֹן דְּרַבָּנִין בָּעֵי. לְמֵידִין מִידַּת הַדִּין מֵעֶשְׂרוֹן. [אַשְׁכַּח תַּנֵּי. וְהוּא לָמַד מִידַּת הַדִּין מִמִּידַּת עֶשְׂרוֹן.] אָמַר רִבִּי אָבוּן. בְּלַבַּד שֶׁלֹּא יְבִיאֵם בְּשִׁלְשָׁה כֵלִים. [רִבִּי בָּא בַּר מָמָל אָמַר. אֲפִילּוּ בְּכַמָּה כֵלִים.]

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. בְּכָל יוֹם כֹּהֵן גָּדוֹל מִתְלַבֵּשׁ בְּכֵלָיו וּבָא וּמַקְרִיב תָּמִיד שֶׁלְשַׁחַר. אִם יֵשׁ שָׁם נְדָרִים וּנְדָבוֹת הוּא מַקְרִיבָן וְהוֹלֵךְ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וּבָא וּמַקְרִיב תָּמִיד שֶׁלְבֵין הָעַרְבָּיִם וּבָא וְלָן בְּלִישְׁכַּת פַּלְהֶדְרִין. רִבִּי עוּקְבָּה בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. לֹא הָיָה עוֹשֶׂה כֵן אֶלָּא בַּשַּׁבָּתוֹת וּבְיָמִים טוֹבִים.

אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. הַצִּיץ מְרַצֶּה עַל מִצְחוֹ. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֲפִילּוּ בְזָוִיוֹת. מָאן דְּאָמַר. הַצִּיץ מְרַצֶּה עַל מִצְחוֹ. וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד. וּמָאן דְּאָמַר. אֲפִילּוּ בְזָוִיוֹת. מִן הָדָא דְיוֹם הַכִּיפּוּרִים. מָאן דְּאָמַר. הַצִּיץ מְרַצֶּה עַל מִצְחוֹ. מְסַיֵּיעַ לְרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מָאן דְּאָמַר. אֲפִילּוּ בְזָוִיוֹת. מְסַיֵּיעַ לְרִבִּי עוּקְבָּה.

ג משנה: מָסְרוּ לוֹ זְקֵנִים מִזִּקְנֵי בֵית דִּין קוֹרִין לְפָנָיו בְּסֵדֶר הַיּוֹם וְאוֹמְרִים לוֹ אִישִׁי כֹּהֵן גָּדוֹל קְרָא אַתָּה בְּפִיךָ שֶׁמָּא שָׁכַחְתָּ אוֹ שֶׁמָּא לֹא לָמַדְתָּ. עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים שַׁחֲרִית מַעֲמִידִין אוֹתוֹ בְּשַׁעַר הַמִּזְרָח וּמַעֲבִירִין לְפָנָיו פָּרִים וְאֵילִים וּכְבָשִׂים כְּדֵי שֶׁיְּהֵא מַכִּיר וְרָגִיל בָּעֲבוֹדָה׃

הלכה: שֶׁמָּא שָׁכַחְתָּ אוֹ שֶׁמָּא לֹא לָמַדְתָּ. לֹא כֵן תַּנֵּי. וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו. שֶׁתְּהֵא גְדוּלָּתוֹ מֵאֶחָיו. אֲשֶׁר יוּצַק עַל רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה. רִבִּי אוֹמֵר. בְּנוֹי

בְּכֹחַ בְּעוֹשֶׁר בְּחָכְמָה וּבְמַרְאֶה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. כָּאן בָּרִאשׁוֹן וְכָאן בַּשֵּׁינִי.

מַעֲמִידִין אוֹתוֹ בְּשַׁעֲרֵי מִזְרָח. אֵיכָן הָיוּ מַעֲמִידִין אוֹתוֹ. מִבִּפְנִים אוֹ מִבַּחוּץ. אֵין תֵּימַר. מִבִּפְנִים. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. חָמֵשׁ טְבִילוֹת הָיָה שָׁם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם. אַחַת שֶׁלֹּא הָיָה אָדָם נִכְנָס לָעֲזָרָה לְעַבּוֹדָה אֲפִילוּ טָהוֹר עַד שֶׁיְּהֵא טוֹבֵל. וְאַרְבַּע מַחְמַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים. אֵין תֵּימַר. מִבַּחוּץ. כּוּלְּהֶן מַחְמַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים.

מַעֲבִירִין לְפָנָיו פָּרִים וְאֵלִים וּכְבָשִׂים. וְלָמָּה לֹא אָמַר. שָׁעִיר. אָמַר רִבִּי בָּא קַרְטִיגְנָא. בְּלֹא כָךְ אֵינוֹ זְקוּק לְהֶעָרוֹת. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. וְשָׂעִיר.

ד משנה: כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים לֹא הָיוּ מוֹנְעִין מִמֶּנּוּ מַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה. עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים עִם חֲשֵׁיכָה לֹא הָיוּ מַנִּיחִין אוֹתוֹ לוֹכַל הַרְבֵּה שֶׁהַמַּאֲכָל מֵבִיא אֶת הַשֵּׁינָה:

הלכה: תַּנֵּי. לֹא הָיוּ מַנִּיחִין אוֹתוֹ לוֹכַל לֹא חָלָב וְלֹא בֵּצִים וְלֹא גְּבִינָה וְלֹא בָּשָׂר שָׁמֵן וְלֹא יַיִן יָשָׁן וְלֹא קוֹנְדִּיטוֹן וְלֹא גְּרִיסִין שֶׁל פּוּל וְלֹא עֲדָשִׁים. שְׁמוּאֵל אָמַר. וְלֹא אֶתְרוֹג. וְלֹא כָל דָּבָר שֶׁהוּא מַרְגִּיל לְזִיבָה. אַף עַל פִּי כֵן הָיוּ קוֹרִין עָלָיו אֶת הַפָּסוּק הַזֶּה. אִם יְ לֹא יִבְנֶה בַיִת וגו׳. וְלֹא מִן הַנִּיסִּים שֶׁהָיוּ נַעֲשִׂין בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הֵן. אָמַר רִבִּי אָבוּן. עַל שֵׁם לֹא תְנַסּוּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. כָּאן בָּרִאשׁוֹן וְכָאן בַּשֵּׁינִי.

ה משנה: מְסָרוּהוּ זְקֵנֵי בֵית דִּין לְזְקֵנֵי כְהוּנָּה הוֹלִיכוּהוּ לַעֲלִיַּית בֵּית אַבְטִינָס הִשְׁבִּיעוּהוּ וְנִפְטְרוּ וְהָלְכוּ לָהֶם. אָמְרוּ לוֹ אִישִׁי כֹהֵן גָּדוֹל אָנוּ שְׁלוּחֵי בֵית דִּין וְאַתָּה שְׁלוּחֵנוּ וּשְׁלִיחַ בֵּית דִּין מַשְׁבִּיעִין אָנוּ עָלֶיךָ בְּמִי שֶׁשִּׁכֵּן שְׁמוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה שֶׁלֹּא תְשַׁנֶּה דָבָר מִכָּל מַה שֶּׁאָמַרְנוּ לָךְ. הוּא פּוֹרֵשׁ וּבוֹכֶה וְהֵן פּוֹרְשִׁין וּבוֹכִין:

הלכה: עַל גַּבֵּי שַׁעַר הַמַּיִם הָיְתָה וְסָמוּךְ לְלִישְׁכָתוֹ הָיְתָה.

הוּא פּוֹרֵשׁ וּבוֹכֶה. שֶׁנִּחְשָׁד. וְהֵן פּוֹרְשִׁין וּבוֹכִין. שֶׁצָּרְכוּ לְכָךְ. וְלָמָּה מַשְׁבִּיעִין אוֹתוֹ. מִפְּנֵי הַבַּייְתוֹסִין. שֶׁהָיוּ אוֹמְרִין. יַקְטִיר מִבַּחוּץ וְיִכָּנֵיס מִבִּפְנִים. מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁהִקְטִיר מִבַּחוּץ וְהִכְנִיס מִבִּפְנִים. וּכְשֶׁיָּצָא אָמַר לְאָבִיו. אַף עַל פִּי שֶׁהָיִיתָם דּוֹרְשִׁין כָּל יְמֵיכֶם לֹא עֲשִׂיתֶם עַד שֶׁעָמַד אוֹתוֹ הָאִישׁ וְעָשָׂה. אָמַר לוֹ. אַף עַל פִּי שֶׁהָיִינוּ דּוֹרְשִׁין כָּל יְמֵינוּ אֲבָל כִּרְצוֹן חֲכָמִים הָיִינוּ עוֹשִׂין. תְּמִיָּה אֲנִי אִם יַאֲרִיךְ אוֹתוֹ הָאִישׁ יָמִים בָּעוֹלָם. אָמְרוּ. לֹא בָאוּ יָמִים קַלִּין עַד שֶׁמֵּת. וְיֵשׁ אוֹמְרִין. יָצָא חוֹטְמוֹ מְזֻנָּק תּוֹלָעִים וּכְמִין פַּרְסַת עֶגֶל עָלַת בְּתוֹךְ מִצְחוֹ.

אִית דְּבָעֵי מֵימַר. הֵיא דְּפָרָה הֵיא דְּסוּפָה הֵיא דְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. רִבִּי סִימוֹן לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא אוֹ דְּפָרָה וּדְסוּפָה חַד וּדְכִיפּוּרִים חַד. אוֹ דְּפָרָה וּדְכִיפּוּרִים חַד וּדְסוּפָה חַד. מָאן דְּאָמַר. לֹא בָאוּ יָמִים קַלִּים עַד שֶׁמֵּת. תַּלְתֵּיהוֹן עֲבַד. מָאן דְּאָמַר. יָצָא חוֹטְמוֹ מְזֻנָּק תּוֹלָעִים וּכְמִין פַּרְסַת עֶגֶל יָצָאת בְּתוֹךְ מִצְחוֹ. כְּמָאן דְּאָמַר. אוֹ דְּפָרָה וּדְסוּפָה חַד וּדְכִיפּוּרִים חַד. אוֹ דְּפָרָה וּדְכִיפּוּרִים חַד וּדְסוּפָה חַד. צָווּחָה עֲלֵיהֶן הָעֲזָרָה. צְאוּ מִיכָּן בְּנֵי עֵלִי. טִימְאַתֶּם בֵּית אֱלֹהֵינוּ. בּוֹ בַיּוֹם נִפְגְּמָה קֶרֶן הַמִּזְבֵּחַ וְנָתְנוּ עָלָיו גּוֹשׁ שֶׁלְּמֶלַח שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה כִּפְגוּם. שֶׁכָּל מִזְבֵּחַ שֶׁאֵין לוֹ קֶרֶן וְסוֹבֵב וְיסוֹד פָּסוּל הוּא.

בָּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי אַבָּהוּ. וְהָא כְתִיב. וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבוֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקּוֹדֶשׁ עַד צֵאתוֹ. אֲפִילוּ אוֹתָן שֶׁכָּתוּב בָּהֶן וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם לֹא יִהְיוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד. אָמַר לוֹן. בְּשָׁעָה שֶׁהוּא נִכְנָס כְּדַרְכּוֹ.

כָּתוּב וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת. וְנָתַן אֶת הַקְּטוֹרֶת עַל הָאֵשׁ לִפְנֵי יְ. שֶׁלֹּא יְתַקֵּן מִבַּחוּץ וְיכָנֵיס מִבִּפְנִים. שֶׁהֲרֵי הַצְּדוּקִין אוֹמְרִין. יְתַקֵּן מִבַּחוּץ וְיכָנֵיס. אִם לִפְנֵי בָשָׂר וָדָם עוֹשִׂין כֵּן קַל וָחוֹמֶר לִפְנֵי הַמָּקוֹם. וְאוֹמֵר כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל הַכַּפּוֹרֶת. אָמְרוּ לָהֶן חֲכָמִים. וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר וְנָתַן אֶת הַקְּטוֹרֶת עַל הָאֵשׁ לִפְנֵי יְ. אֵינוֹ נוֹתֵן אֶלָּא מִבִּפְנִים. [אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל הַכַּפּוֹרֶת.] מְלַמֵּד שֶׁהוּא נוֹתֵן בָּהּ מַעֲלָה עָשָׁן. וּמַנַּיִן שֶׁהוּא נוֹתֵן בָּהּ מַעֲלֶה עָשָׁן. תַּלְמוּד לוֹמַר וְכִסָּה עֲנַן הַקְּטוֹרֶת [אֶת הַכַּפּוֹרֶת אֲשֶׁר עַל הָאָרוֹן וְלֹא יָמוּת]. הָא אִם לֹא נָתַן בָּהּ מַעֲלֶה עָשָׁן אוֹ שֶׁחִיסֵּר אַחַת מִשְּׁמָנֶיהָ חַיָּיב מִיתָה. וְלֹא יָמוּת הֲרֵי זֶה עוֹנֶשׁ. כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל הַכַּפּוֹרֶת. הֲרֵי זֶה אַזְהָרָה.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. יָכוֹל עוֹנֶשׁ וְאַזְהָרָה נֶאֱמְרוּ קוֹדֶם לְמִיתַת בְּנֵי אַהֲרֹן. תַּלְמוּד לוֹמַר אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן. אִי אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן יָכוֹל שְׁנֵיהֶן נֶאֱמְרוּ אַחַר מִיתַת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן. תַּלְמוּד לוֹמַר כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל הַכַּפּוֹרֶת. הָא כֵיצַד. אַזְהָרָה נֶאֱמְרָה קוֹדֶם מִיתַת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן. וְעוֹנֶשׁ נֶאֱמַר לְאַחַר מִיתַת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. כִּי בֶּעָנָן נִרְאֵיתִי אֵין כָּתוּב כָּאן אֶלָּא אֵרָאֶה. מִיכָּן שֶׁאֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹנֵשׁ אֶלָּא אִם כֵּן הִזְהִיר.

ו משנה: אִם הָיָה חָכָם דּוֹרֵשׁ. וְאִם לָאו תַּלְמִידֵי חֲכָמִים דּוֹרְשִׁין לְפָנָיו. אִם רָגִיל לִקְרוֹת קוֹרֵא. וְאִם לָאו קוֹרִין לְפָנָיו. וְכַמָּה קוֹרִין לְפָנָיו. בְּאִיּוֹב וּבְעֶזְרָא וּבְדִבְרֵי הַיָּמִים. זְכַרְיָה בֶּן קְבוּטַל אוֹמֵר פְּעָמִים הִרְבֵּה קָרִיתִי לְפָנָיו בְּדָנִיֵּאל:

הלכה: תַּנֵּי. בְּמִשְׁלֵי וּבְתִילִים מִפְּנֵי שֶׁטַּעֲמָן מֵפִיג אֶת הַשֵּׁינָה.

כַּהֲנָא שָׁאַל לְרַב. מַה נִיתְנֵי. קְבוּטָר קְבוּטָל. וַהֲוָה קָאִים מַצְלֵי וַחֲוֵי לֵיהּ בְּאֶצְבַּעְתֵּיהּ. צְפַר קְבוּטָר.

ז משנה: בִּיקֵּשׁ לְהִתְנַמְנֵם פִּרְחֵי כְהוּנָּה מַכִּין לְפָנָיו בְּאֶצְבַּע צְרָדָה וְאוֹמְרִים לוֹ אִישִׁי כֹהֵן גָּדוֹל עֲמוֹד וְהָפֵג אַחַת עַל הָרִצְפָּה. וּמַעֲסִיקִין אוֹתוֹ עַד שֶׁיַּגִּיעַ זְמַן הַשְּׁחִיטָה:

הלכה: רַב חוּנָה אָמַר. בְּאֶצְבַּע צְרָדָה בַּפֶּה. וְרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. בְּאֶצְבַּע צְרָדָה בְּיָד. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. בַּפֶּה. לֹא בְנֶבֶל וְלֹא בְכִינּוֹר. פְּתַר לָהּ. נְעִימָה הַנֶּאֱמֶרֶת בְּאֶצְבַּע צְרָדָה אוֹמְרָהּ בַּפֶּה. לֹא בְנֶבֶל וְלֹא בְכִינּוֹר.

ח משנה: בְּכָל יוֹם תּוֹרְמִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ מִקְרוֹת הַגֶּבֶר אוֹ בְסָמוּךְ לוֹ מִלְּפָנָיו אוֹ מִלְּאַחֲרָיו. וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים מֵחֲצוֹת. וּבָרְגָלִים מֵאַשְׁמוֹרֶת הָרִאשׁוֹנָה. לֹא הָיְתָה קָרוֹת הַגֶּבֶר מַגַּעַת עַד שֶׁהָיְתָה עֲזָרָה מְלֵיאָה מִישְׂרָאֵל׃

הלכה: אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא. דְּלֹא יוֹם הַכִּפּוּרִים מֵאַשְׁמוֹרֶת הָרִאשׁוֹנָה. וּבָרְגָלִים מֵחֲצוֹת. שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לִידֵי צַמָּאוֹן. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן תְּחִילַּת עֲבוֹדָה שֶׁלְּמָחָר הִיא. וְצָרִיךְ לְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר הַמְשׁוּקָּע בַּמַּיִם.

פרק ב

א משנה: בָּרִאשׁוֹנָה כָּל מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה לִתְרוֹם אֶת הַמִּזְבֵּחַ תּוֹרֵם. בִּזְמַן שֶׁהֵן מְרוּבִּין רָצִין וְעוֹלִין בַּכֶּבֶשׁ וְכָל הַקּוֹדֵם אֶת חֲבֵירוֹ לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת זָכָה. וְאִם הָיוּ שְׁנַיִם שָׁוִים הַמְמוּנֶּה אוֹמֵר לָהֶם הַצְבִּיעוּ. וּמָה הֵן מוֹצִיאִין אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם וְאֵין מוֹצִיאִין אֲגוּדָּל בַּמִּקְדָּשׁ׃ מַעֲשֶׂה שֶׁהָיוּ שְׁנַיִם שָׁוִין וְרָצִין וְעוֹלִין בַּכֶּבֶשׁ וְדָחַף אֶחָד מֵהֶן אֶת חֲבֵירוֹ וְנִשְׁבְּרָה רַגְלוֹ. וּכְשֶׁרָאוּ בֵּית דִּין שֶׁהֵן בָּאִין לִידֵי סַכָּנָה הִתְקִינוּ שֶׁלֹּא יְהוּ תוֹרְמִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ אֶלָּא בַּפַּייִס. אַרְבַּע פְּיָיסוֹת הָיוּ שָׁם וְזֶה הַפַּייִס הָרִאשׁוֹן׃

הלכה: בָּרִאשׁוֹנָה כָּל מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה לִתְרוֹם אֶת הַמִּזְבֵּחַ כול׳. רִבִּי מָנָא בָעֵי. וְלָמָּה לֹא קָבְעוּ פַּייִס לִתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן. אִיתָא חָמֵי. שְׁחִיטָה כְשֵׁירָה בְּזָר. וְאַתְּ אָמַר. יֵשׁ לָהּ פַּייִס. תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן אֲסוּרָה בְּזָר. וְאַתְּ אָמַר. אֵין לָהּ פַּייִס. חָזַר רִבִּי מָנָא וְאָמַר. שְׁחִיטָה אֵינָהּ כְּשֵׁירָה אֶלָּא בַיּוֹם. אֲבָל תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן כְּשֵׁירָה כָּל הַלַּיְלָה. אִם אוֹמֵר אַתְּ. יְפַיֵּס. אַף הוּא אֵינוֹ מַשְׁכִּים עַל הַפֶּפֶק. מַאי חָמִית מֵימוֹר כֵּן. כָּל הַלַּיְלָה וְהֵרִים. מִיכָּן לִתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן שֶׁהִיא כְשֵׁירָה כָּל הַלַּיְלָה.

זָר שֶׁתָּרַם. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חַיָּיב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. פָּטוּר. מַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. עֲבוֹדַת מַתָּנָה. יָצָא זֶה שֶׁהוּא בַהֲרָמָה. מַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. לְכָל דָּבָר הַמִּזְבֵּחַ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב. אַרְבַּע עֲבוֹדוֹת שֶׁהַכֹּהֵן מִתְחַייֵב עֲלֵיהֶן מִבִּפְנִים. וְאֵי זוֹ זוֹ. זוֹ הַקְּטָרָה וּזְרִיקָה וְנִיסּוּךְ הַמַּיִם וְהַיַּיִן. וְאַתְיָא כְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. לֵוִי אָמַר. אֲפִילּוּ לִתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן. וְאַתְיָא כְרִבִּי יוֹחָנָן. חַתָּה גְחָלִים. תַּפְלוּגְתָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וּדְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הוֹצִיא שְׁאָר הַדֶּשֶׁן. תַּפְלוּגְתָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וּדְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תַּפְלוּגְתָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וּדְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אַתְיָא כְמָאן דְּאָמַר. אֲחֵרִים. פְּחוּתִים מֵהֶן. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. אֲחֵרִים. לְרַבּוֹת בַּעֲלֵי מוּמִין. הֵיא זָר הֵיא בַעַל מוּם. הַכֹּל מוֹדִין בְּזָר שֶׁפִּידֵּר מַעֲרָכָה שֶׁלְּעֵצִים שֶׁהוּא חַייָב. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. וּבִלְבַד שְׁנֵי גִיזְרֵי עֵצִים שֶׁהַכָּתוּב מַזְהִיר עֲלֵיהֶן לַעֲבוֹדַת כְּהוּנָה. וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים.

תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. מִנַּיִן לְהַצָּתַת הָאֲלִיתָא שֶׁלֹּא תְהֵא אֶלָּא בִכְלֵי שָׁרֵת. תַּלְמוּד לוֹמַר וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן. וְכִי עָלְתָה עַל לֵב שֶׁהַזָּר קָרֵב עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ. לִימֵּד עַל הַצָּתַת הָאֵשׁ שֶׁלֹּא תְהֵא אֶלָּא בְרֹאשׁוֹ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ. הָתִיבוּן. וָהָא כְתִיב וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה. מִיכָּן לְהַצָּתַת הָאֵשׁ שֶׁלֹּא תְהֵא אֶלָּא בְרֹאשׁוֹ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ. דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. מִחְלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן הִיא צְרִיכָה כֹּהֵן כָּשֵׁר. וְכָא הוּא אֵינָהּ צְרִיכָה כֹּהֵן כָּשֵׁר. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּם בַּר יוּדָן. מָה אַתְּ שָׁמַע מִינָּהּ. נֹאמַר בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וְזָר. תָּרַם וְהִפְרִישָׁתוֹ הָרוּחַ. תַּפְלוּגְתָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וּדְרִבִּי חֲנִינָה. דְּאָמַר רִבִּי חֲנִינָה. קוֹמֶץ שֶׁנִּתְנוֹ עַל גַּבֵּי הָאִישִׁים וְהִפְרִישָׁתוֹ הָרוּחַ. בִּפְרִיחָה הָאֲחָרוֹנָה נִתְבַּפְּרוּ הַבְּעָלִים וְיָצְאוּ הַשְּׁיָירַיִם יְדֵי מְעִילָה. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מִשֶּׁיֶּאֱחוֹז הָאוֹר בְּרוּבּוֹ. מָהוּ בְרוּבּוֹ. בְּרוּבּוֹ שֶׁלְּקוֹמֶץ אוֹ בְרוֹב כָּל פְּרִידָה וּפְרִידָה אִיתְאֲמַרַת. אָתָא רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי יוֹנָה רִבִּי בָּא רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּרוֹב כָּל פְּרִידָה וּפְרִידָה אִיתְאֲמַרַת.

תָּרַם (חֲצָיִים) [חֲצָיָיהּ]. תַּפְלוּגְתָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וּדְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. קוֹמֶץ שֶׁקִּדֵּשׁ בְּכָלִי וְהִקְטִירוֹ אֲפִילּוּ שׁוּמְשְׁמִין יָצָא. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. מַתְנִיתָה לֹא אָמְרָה כֵן אֶלָּא הִקְטִיר בְּקוּמְצוֹ פַּעֲמַיִם כְּשֵׁירָה. רִבִּי חָמָא בַּר עוּקְבָּה בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אֵין קֶמִיצָה פְּחוּת מִשְּׁנֵי זֵתִים. וְאֵין הַקְּטָרָה פְּחוּתָה (מִקּוֹמֶץ) [מִכְּזַיִת]. רִבִּי יִצְחָק בֵּירִבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל. מֵעַתָּה כֹּהֵן שֶׁאֵין יָדוֹ מַחֲזֶקֶת כִּשְׁנֵי זֵיתִים פָּסוּל מִן הָעֲבוֹדָה.

תָּרַם בִּשְׂמֹאל. תַּפְלוּגְתָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי יְהוּדָה בֵּירִבִּי. דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. קוֹמֶץ שֶׁקִּדֵּשׁ בְּכָלִי וְהִקְטִירוֹ בֵּין בְּיָד בֵּין בְּכָלִי בֵּין בִּימִין בֵּין בִּשְׂמֹאל. יְהוּדָה בֵּירִבִּי אוֹמֵר. אוֹ כְחָטָאת בְּיָד אוֹ כְאָשָׁם בְּכָלִי. וּבִלְבַד בִּימִין. הָתִיבוֹן. וְהָא תַנֵּי. קִיבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן בִּשְׂמֹאלוֹ יַחֲזִיר לִימִינוֹ. אִם בִּשְׂמֹאל הוּא מַחֲזִיר לַמִּזְבֵּחַ לֹא כָל שֶׁכֵּן לָבֶן. אָמַר רִבִּי לָא. אִם שְׁנָייָא אָדָם רִבִּי לָעְזָר בְּרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנָייָה. דְּתַנֵּי. רִבִּי אֶלְעָזָר בְּיִרְבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֵינָהּ צְרִיכָה קִידּוּשׁ בֶּן. אַתְיָא דְּרִבִּי לָעְזָר בְּיִרְבִּי שִׁמְעוֹן בְּשִׁיטַּת רִבִּי שִׁמְעוֹן אָבִיו. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. שֶׁלֹּא בִכְלֵי שָׁרֵת פְּסוּלָה. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר. מַאי כְדוֹן. רַבָּנִן דְּאִית לוֹן כְּלִי שָׁרֵת צְרִיכָה לוֹן לְיָמִין. רִבִּי שִׁמְעוֹן [דְּ]לֵית לֵיהּ כְּלִי שָׁרֵת לֹא צְרִיכָה לֵיהּ לְיָמִין. אָמַר רִבִּי מָנָא. וּתְמִיהַּ אֲנָא הֵיךְ רַבָּנִן מְדַמֵּיי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן לְהַקְטָרָה. וְלָא דַמְיָא אֶלָּא לְקֶמִיצָה. שָׁוּוּ בַהֲרָמָה וְזוֹ בַהֲרָמָה.

וְהָרִים. וְאֵין וְהָרִים אֶלָּא בְּשֶׁשִׁייר. אֲשֶׁר תֹּאכַל. אֵין אֲכִילָה אֶלָּא בִּכְזִית. הָיָה בְכוּלּוֹ כָּזַיִת. לִיטּוֹל מִקְצָתוֹ אֵין אַתָּה יָכוֹל שֶׁאֵין בּוֹ כְּזַיִת. לִיטּוֹל אֶת כּוּלּוֹ אֵין אַתָּה יָכוֹל שֶׁאֵין כָּאן שִׁייּוּר. וְהָרִים אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ. יָכוֹל עֵצִים. תַּלְמוּד לוֹמַר עוֹלָה. אִי עוֹלָה יָכוֹל אֵיבָרֵי עוֹלָה. תַּלְמוּד לוֹמַר אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ. הָא כֵיצַד. חוֹתָהּ מִן הַמְאוּכָּלוֹת הַפְּנִימִיּוֹת וְיוֹרֵד. מִצְוָה לְהַקְדִּים אֵשׁ לָעֵצִים. שֶׁנֶּאֱמַר וְעָרְכוּ עֵצִים עַל הָאֵשׁ. קִידֵּם עֵצִים לָאֵשׁ. סִידֵּר עַד שֶׁלֹּא תָּרַם מַשְׁחִיל וְתוֹרֵם מְפָרֵק וְתוֹרֵם.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. חִילְפֵי שָׁאַל. קוֹמֶץ שֶׁנִּתְּנוּ עַל גַּבֵּי מַעֲרֶכֶת לַיְלָה מָה הֵן. רִבִּי יִרְמְיָה אָמַר. חִילְפֵי שָׁאַל. אֵימָרִין שֶׁנִּתְּנָן עַל גַּבֵּי מַעֲרֶכֶת לַיְלָה מָה הֵן. וְלָאו מַתְנִיתָה הִיא. אֵין לָךְ קוֹדֶם לְתָמִיד שֶׁלִּשְׁחַר אֶלָּא קְטוֹרֶת בִּלְבַד. מַתְנִיתָה לְמִצְוָה. מַה צְרִיכָה לִיהּ לְעִיכּוּב. צֵין מָהוּ שֶׁיְּרַצֶּה עַל טוּמְאַת יָדַיִם. יָדַיִם מָהוּ שֶׁיִּפָּסְלוּ מִשֶּׁם יוֹצֵא. וְלָאו מַתְנִיתָה הִיא. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וְנִיטְמוּ מַטְבִּילָן וְהֵן טְהוֹרוֹת. יָצָא לֹא נִפְסְלוּ מִשֶּׁם יוֹצֵא. וְאַתְיָא כְּמָאן דְּאָמַר. אֵין הַלִּינָה פּוֹסֶלֶת בַּיָּדַיִם. מַה צְרִיכָה לִיהּ. [בְּרַם הָכָא] כְּמָאן דְּאָמַר. לִינָה פּוֹסֶלֶת בַּיָּדַיִם. יָדַיִם מָהוּ שֶׁיִּפָּסְלוּ מִשֶּׁם מְחוּסָּר זְמַן. וְלָאו מַתְנִיתָה הִיא. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו הַיּוֹם לַעֲבוֹדַת שֶׁלְּמָחָר.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן תְּחִילַּת עֲבוֹדָה שֶׁלְּמָחָר הִיא. וְצָרִיךְ לְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר הַמְשׁוּקָּע בַּמַּיִם. רִבִּי חִיָּיה בַּר יוֹסֵף אָמַר. מִכֵּיוָן שֶׁמָּסַר יוֹם לַלַּיְלָה דַּייוֹ. חֶבְרָיָיא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מְשֻׁהוּא מַגְבִּיהוֹ הוּא מַשְׁקִיעוֹ. מַתְנִיתָה פְלִיגָא עַל רִבִּי חִיָּיה בַּר יוֹסֵף. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו בַּיּוֹם אֵינוֹ צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּלַּיְלָה. בַּלַּיְלָה צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּיּוֹם. דִּבְרֵי רִבִּי. רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֲפִילּוּ עָסוּק בָּעֲבוֹדָה כָּל שְׁלֹשָׁה אֵינוֹ צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. שֶׁאֵין הַלִּינָה פּוֹסֶלֶת בַּיָּדַיִם בִּשְׁיֵרֵי עֲבוֹדוֹת. אֲבָל בַּתְּחִילַּת עֲבוֹדוֹת צָרִיךְ.

[רִבִּי חִיָּיא בַּר יוֹסֵף פָּתַר מַתְנִיתָה. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו בַּיּוֹם אֵינוֹ צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּלַּיְלָה בִּשְׁיֵרֵי עֲבוֹדוֹת. אֲבָל בַּתְּחִילַּת עֲבוֹדוֹת צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּיּוֹם. דִּבְרֵי רִבִּי. רִבִּי אֶלְעָזָר בַּר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֲפִילּוּ עָסוּק בָּעֲבוֹדָה כָּל שְׁלֹשָׁה אֵינוֹ צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. שֶׁאֵין הַלִּינָה פּוֹסֶלֶת בַּיָּדַיִם בִּשְׁיֵרֵי עֲבוֹדוֹת. אֲבָל בַּתְּחִילַּת עֲבוֹדוֹת צָרִיךְ.]

רִבִּי יוֹחָנָן פָּתַר מַתְנִיתָה. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו בַּיּוֹם (אֵינוֹ) צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּלַּיְלָה בֵּין בִּתְחִילַּת עֲבוֹדוֹת בֵּין בִּשְׁיֵרֵי עֲבוֹדוֹת. אֲבָל בַּלַּיְלָה צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּיּוֹם. דִּבְרֵי רִבִּי. רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֲפִילּוּ עָסוּק בָּעֲבוֹדָה [כָּל שְׁלֹשָׁה] אֵינוֹ צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. שֶׁאֵין הַלִּינָה פּוֹסֶלֶת בַּיָּדַיִם בֵּין בִּתְחִילַּת עֲבוֹדוֹת בֵּין בִּשְׁיֵרֵי עֲבוֹדוֹת.

חִילְפֵי אָמַר. כְּשֵׁם שֶׁאֵין הַלִּינָה פּוֹסֶלֶת בַּיָּדַיִם כָּךְ אֵין הַלִּינָה פּוֹסֶלֶת בַּכִּיּוֹר. מַתְנִיתָה פְלִיגָא עַל רִבִּי חִילְפֵי. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו בַּיּוֹם אֵינוֹ צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּלַּיְלָה. בַּלַּיְלָה צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ בַּיּוֹם. דִּבְרֵי רִבִּי. רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֲפִילּוּ עָסוּק בָּעֲבוֹדָה כָּל שְׁלֹשָׁה אֵינוֹ צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. שֶׁאֵין הַלִּינָה פּוֹסֶלֶת בַּיָּדַיִם. הָא בַכִּיּוֹר פּוֹסֶלֶת. תַּלְמִידוֹי דְּרִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם חִילְפֵי. הָכֵינִי. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו כול׳. שֶׁאֵין הַלִּינָה פּוֹסֶלֶת בַּיָּדַיִם. הָא בַכִּיּוֹר פּוֹסֶלֶת. וּבִלְבַד מִיּוֹם לַלַּיְלָה.

מַה בֵּין בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לַכֶּבֶשׁ בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לַמִּזְבֵּחַ. מִן מַה דְתַנִּינָן. מַעֲשֶׂה שֶׁהָיוּ שְׁנַיִם שָׁוִין רָצִין וְעוֹלִין בַּכֶּבֶשׁ. הָדָא אָמְרָה. בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לַמִּזְבֵּחַ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. בְּפֵירוּשׁ תַּנִּי לָהּ רִבִּי חִיָּיה. כָּל הַקּוֹדֵם אֶת חֲבֵירוֹ לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת [לַמִּזְבֵּחַ] זָכָה.

מַהוּ הַצְבִּיעוּ. הוֹצִיאוּ אֶצְבַּע. הוֹצִיאוּ אַחַת מוֹנִין לוֹ. שְׁתַּיִם מוֹנִין לוֹ. שָׁלֹשׁ אֵין מוֹנִין לוֹ. מָהוּ אֵין מוֹנִין. כָּל עִיקָּר. אֵין מוֹנִין לוֹ אֶת הַיְתֵירָה. אַרְבַּע הַמְמוּנֶּה מַכֶּה אוֹתוֹ בַּסַּקִּיעַ וּבָטֵל הַפַּייִס.

אֵין מוֹצִיאִין אֶגוּדָּל בַּמִּקְדָּשׁ. מִפְּנֵי הָרַמָּאִין. אֵין אוֹמְרִין (מִמֶּנּוּ) [מִמִּי] בַּמִּקְדָּשׁ. אֶלָּא הַמְמוּנֶּה הָיָה מַגְבִּיהַּ מִצְנַפְתּוֹ שֶׁלְּאֶחָד מֵהֶן וְהֵן יוֹדְעִין שֶׁמִּמֶּנּוּ הָיָה הַפַּייִס (מְהַלֵּךְ) [מַתְחִיל]. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא לְאוֹהֲבוֹ אוֹ לְקָרוֹבוֹ. כְּמִין קוֹכְלַייס הָיוּ עוֹשִׂין. כֵּיצַד הָיָה הַפַּייִס מְהַלֵּךְ. לִימִין לִשְׂמֹאל. אָמַר רִבִּי בוּן בַּר חִיָּיה. מִן מַה דְתַנֵּי. מִי שֶׁזָּכָה בִקְטוֹרֶת אוֹמֵר לָזֶה שֶׁעַל יְמִינוֹ. אוּף אַתְּ לְמַחְתָּה. הָדָא אָמְרָה. לִימִין הַפַּייִס מְהַלֵּךְ. תַּלְמִידוֹי דְּרִבִּי יוֹנָה בְּשֵׁם רִבִּי חִילְפַי. הָכֵינִי. לִשְׂמֹאל הַפַּייִס מְהַלֵּךְ. הַזּוֹכֶה זְכֵה לִימִין. מוּטָב שֶׁיִּזְכֶּה לְמִי שֶׁעָבַר עָלָיו הַפַּייִס שְׁנֵי פְעָמִים מִזֶּה שֶׁלֹּא עָבַר עָלָיו הַפַּייִס אֶלָּא פַּעַם אַחַת בִּלְבַד.

מַעֲשֶׂה בְאֶחָד שֶׁקִּדֵּם אֶת חֲבֵירוֹ בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁלְּמִזְבֵּחַ. נָטַל חֲבֵירוֹ אֶת הַסַּכִּין וּתְקָעָהּ בְּלִיבּוֹ. עָמַד לוֹ רִבִּי צָדוֹק עַל מַעֲלוֹת הָאוּלָם. אָמַר לָהֶן. שְׁמָעוּנִי אַחַיי בֵּית יִשְׂרָאֵל. כָּתוּב כִּי יִמָּצֵא חָלָל וגו׳. וְיָצְאוּ זְקֵינֶיךָ וְשׁוֹפְטֶיךָ. אָנוּ מֵאַיִן לָנוּ לָמוּד. מִן הַהֵיכָל מִן הָעֲזָרוֹת. שְׁרוֹן כָּל עַמָּא בַכְיִין. עַד דְּאִינּוּן עֲסִיקִין בְּבִכְיֶיהָ נִכְנַס אָבִיו שֶׁלְּאוֹתוֹ הַתִּינוֹק. אָמַר לָהֶן. אֲנִי כַפָּרַתְכֶם. אַדַּיִין הַתִּינוֹק מְפַרְפֵּר וְלֹא נִיטְמָאת הַסַּכִּין. מְלַמֵּד שֶׁהָיְתָה טוּמְאָה קָשָׁה לָהֶן מִשְּׁפִיכוּת דָּמִים. לְגַנַּיי.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פּוֹמְפֵי לַדָּבָר. אָמַר רִבִּי. וַהֲלֹא כֹּהֵן הַמְדַשֵּׁן אֶת הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי יָכוֹל הוּא לְדַשֵּׁן אֶת הַמְּנוֹרָה. אֶלָּא לַעֲשׂוֹת פּוֹמְפֵי לַדָּבָר. תַּמָּן תַּנִּינָן. הִנִּיחַ הַכּוּז עַל מַעֲלָה שְׁנִייָה וְיָצָא. וְנָטַל אֶת הַכּוּז מִמַּעֲלָה שְׁנִייָה וְיָצָא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. וְלָמָּה הָיָה נִכְנָס לְקִטֹּרֶת שְׁנֵי פְעָמִים. אֶלָּא כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פּוֹמְפֵי לַדָּבָר. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. דְּבַר תּוֹרָה הוּא. בַּבּוֹקֶר בְּהֵטִיבוֹ אֶת הַנֵּרוֹת יַקְטִירֶינָּה. מָה עֲבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. עוֹבֵר לְהֵטִיב וּמַקְטִיר.

ב משנה: הַפַּיִס הַשֵּׁנִי מִי שׁוֹחֵט מִי זוֹרֵק מִי מְדַשֵּׁן אֶת הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי מִי מְדַשֵּׁן אֶת הַמְּנוֹרָה. מִי מַעֲלֶה אֵיבָרִים לַכֶּבֶשׁ הָרֹאשׁ וְהָרֶגֶל וּשְׁתֵּי הַיָּדַיִם הָעוֹקֶץ וְהָרֶגֶל הֶחָזֶה וְהַגְּרָה וּשְׁתֵּי הַדְּפָנוֹת וְהַקְּרָבַיִם וְהַסּוֹלֶת וְהַחֲבִיתִּים וְהַיַּיִן. וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר כֹּהֲנִים זוֹכִין בּוֹ. אָמַר בֶּן עַזַּאי לְפָנַי רַבִּי עֲקִיבָה מִשֵּׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כְּדֶרֶךְ הֵילּוּכוֹ הָיָה קָרֵב:

הלכה: מְנַיִין לְדִישׁוּן הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי. רַבִּי פְּדָת בְּשֵׁם רַבִּי לָעְזָר. וְהִשְׁלִיךְ אוֹתָהּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֵדְמָה אֶל מְקוֹם הַדֶּשֶׁן אֵינוֹ צָרִיךְ. אִם [לִקְבֹּעַ] לוֹ מָקוֹם. כְּבָר כָּתוּב אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ. אִם לְלַמֶּדְךָ שֶׁיְּנָתֵן בְּמִזְרָחוֹ שֶׁלְּכֶבֶשׁ. כְּבָר כָּתוּב קֵדְמָה. אַף הוּא דָּרַשׁ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ. מַה כָּאן מִזְרָחוֹ שֶׁלְּכֶבֶשׁ אַף כָּאן מִזְרָחוֹ שֶׁלְּכֶבֶשׁ. מְנַיִין שֶׁהוּא אָסוּר בַּהֲנָיָיה. רַבִּי לָא בְשֵׁם רַבִּי לָעְזָר. אֶל מָקוֹם טָהוֹר. שֶׁיְּהֵא מְקוֹמוֹ טָהוֹר. רַבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רַבִּי לָעְזָר לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא. מְנַיִין לְדִישׁוּן מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן שֶׁהוּא אָסוּר בַּהֲנָיָיה. תַּלְמוּד לוֹמַר אֶל מְקוֹם הַדֶּשֶׁן. שֶׁיְּהֵא מְקוֹמוֹ לְעוֹלָם. מְנַיִין לְדִישׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי. וְהִזָּה עָלָיו וְהִקְטִיר. מַה הַזָּיָיה בְּגוּפוֹ אַף הַקְטָרָה בְּגוּפוֹ. מְנַיִין לְמִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁהוּא אָסוּר בַּהֲנָיָיה. קוֹל וָחוֹמֶר. אִם מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אָסוּר בַּהֲנָיָיה הַפְּנִימִי לֹא כָל שֶׁכֵּן.

רַבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רַבִּי חֲנִינָה. קְטוֹרֶת שֶׁכָּבְתָה הוּמְמָה אֲפִילוּ בְקֶרֶטִין. שֶׁאֵין כָּתוּב אִיכּוּל אֶלָּא עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. פְּתִילָה שֶׁכָּבְתָה צְרִיכָה דִישׁוּן. מַה מִיָּד. תַּלְמִידוֹ דְּרַבִּי חִייָה בַּר לוּלְיָנִי אָמְרִין. מֵעַתָּה צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא מֵיצָן. שֶׁמָּן מָהוּ שֶׁיְּהֵא צָרִיךְ דִישׁוּן. מִילְתֵיהּ דְּרַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק אָמְרָה. שֶׁמָּן צָרִיךְ דִישׁוּן. רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק בָּעֵי. מֵעַתָּה בְּאֶחָד בְּתַקּוּפַת טֵבֵת מֵחֲצֵי לוֹג לְכָל נֵר. בְּאֶחָד בְּתַקּוּפַת תַּמּוּז מֵחֲצֵי לוֹג לְכָל נֵר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. אֵין מִן הָדָא לִית שְׁמַע מִינָּהּ כְּלוּם. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. בֶּן בְּבָי עַל הַפָּקִיעַ. שֶׁהָיָה מְזַוֵּיג אֶת הַפְּתִילוֹת.

הָכָא אַתְּ אָמַר. מֵיטַב וְאַחַר כָּךְ מַקְטִיר. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. מַקְטִיר וְאַחַר כָּךְ מֵיטַב. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. תָּמִיד דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן אִישׁ הַמִּצְפָּה הִיא. אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. וְלֹא כוּלָּהּ אֶלָּא מִילֵּין צְרִיכִין לָרַבָּנָן. רַבִּי חִזְקִיָּה רַבִּי אָחָא בְשֵׁם רַבִּי אַבָּהוּ. מִדּוֹת דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב הִיא. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן. וְלֹא כוּלָּהּ אֶלָּא מִילֵּין דִּצְרִיכִין לָרַבָּנָן. מַה טַעְמֵיהּ דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן אִישׁ הַמִּצְפָּה. בַּבּוֹקֶר בַּבּוֹקֶר בְּהֵטִיבוֹ אֶת הַנֵּרוֹת יַקְטִירֶנָּה. רַבִּי אָחָא רַבִּי חִינְנָא בְשֵׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֵּרַבִּי. טַעֲמוֹן דְּרַבָּנָן. מִחוּץ לַפָּרוֹכֶת הָעֵדוּת בְּאוֹהֶל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אוֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב וְעַד בֹּקֶר. שֶׁלֹּא יְהֵא שָׁם אֶלָּא הַטָּבַת נֵרוֹת בִּלְבַד.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. לֹא קָבְעוּ פַּיִס לְתָמִיד שֶׁלְּבֵין הָעַרְבָּיִם אֶלָּא אָמְרוּ. מִי שֶׁזָּכָה בַשַּׁחֲרִית יִזְכֶּה בֵּין הָעַרְבָּיִם. וְהָא תַנֵּי. כְּפַיִס שֶׁלְּשַׁחֲרִית כֵּן פַּיִס שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם. הַזָּכָה זָכָה לְעַצְמוֹ. רַבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רַבִּי בּוּן בַּר כַּהֲנָא. תִּיפְתָּר שֶׁהָיְתָה הַשַּׁבָּת אֶחָד מִשְׁמַר הַבָּא וְאֶחָד מִשְׁמַר הַיּוֹצֵא.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. לֹא גָּזְרוּ עַל שְׁנֵי גְיזִירִין בַּשַּׁחֲרִית. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. בְּכָל יוֹם אֵיל קָרֵב בֵּין הָעַרְבָּיִם בְּאֶחָד עָשָׂר. וְלֹא אָמַר בְּשַׁחֲרִית כְּלוּם. רַבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. וְלָמָּה לֹא גָּזְרוּ עַל שְׁנֵי גְיזִירִין בַּשַּׁחֲרִית. [אָמַר רַבִּי מָנָא. וְלֹא שְׁמִיעַ רַבִּי שַׁמַּי דְּמַר רַבִּי יוֹחָנָן. לֹא גָּזְרוּ עַל שְׁנֵי גְזִירִין בַּשַּׁחֲרִית. וְאָמַר רַבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. וְחָזַר וְאָמַר. אֵין. דּוּ שְׁמִיעַ. אֶלָּא כְּאִינַּשׁ דִּשְׁמַע מִילְּא וּמַקְשֵׁי עֲלָהּ. רַבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. לָמָּה גָּזְרוּ עַל שְׁנֵי גְזִירִין בֵּין הָעַרְבָּיִם וְלֹא גָּזְרוּ עַל שְׁנֵי גְזִירִין בַּשַּׁחֲרִית.]

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר זָכִין בּוֹ. וְתַנֵּי עֲלָהּ. פְּעָמִים בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר. פְּעָמִים בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר. פְּעָמִים בְּשִׁשָּׁה עָשָׂר. לֹא פָחוֹת וְלֹא יֹתֵר. כִּדְרְכּוֹ בְתִשְׁעָה. וּבַחָג בְּיַד אֶחָד צְלוֹחִית שֶׁל מַיִם. חֲרֵי עֲשָׂרָה. בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּאֶחָד עָשָׂר. שְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנַיִם גֵּיזִירֵי עֵצִים. [וּ]בַשַּׁבָּת בְּאֶחָד עָשָׂר עַצְמוֹ בְּתִשְׁעָה. שְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי בְזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁלְּלֶחֶם הַפָּנִים. חֲרֵי (חֲמִשָּׁה עָשָׂר) [אַרְבַּע עָשָׂר]. וּבַשַּׁבָּת שֶׁבְּתוֹךְ הֶחָג בְּיַד אֶחָד צְלוֹחִית שֶׁל מַיִם. חֲרֵי שִׁשָּׁה עָשָׂר.

תְּבִיאֵינָהּ לִפְנֵי הַמּוּסָפִין. וּכְשֶׁהוּא אוֹמֵר תַּקְרִיב. אַף לְאַחַר הַנְּסָכִים. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. קוֹדֶם לִנְסָכִים. מָאן דְּאָמַר. קוֹדֶם לִנְסָכִים. קוֹדֶם לְנִיסְכֵי יַיִן. מָאן דְּאָמַר. לְאַחַר נְסָכִים. לְאַחַר נִיסְכֵי סוֹלֶת. סֹלֶת קוֹדֶמֶת לַחֲבִיתִּין. אַף עַל פִּי שֶׁזֶּה לְאִישִׁים. וְזֶה לְאִישִׁים. זֶה קָרֵבָן יָחִיד וְזֶה קָרֵבָן צִיבּוּר. חֲבִיתִּין קוֹדְמִין לַבְּזִיכִין. אַף עַל פִּי שֶׁזֶּה קָרֵבָן יָחִיד וְזֶה קָרֵבָן צִבּוּר. זֶה תָּדִיר וְזֶה אֵינוֹ תָדִיר. חֲבִיתִּין קוֹדְמִין לַיַּיִן. שֶׁזֶּה לְאִשִּׁים וְזֶה לַסְּפָלִים. בְּזִיכִין וְיַיִן מִי קוֹדֵם. וְלֹא מַתְנִיתָה הִיא. לְבוֹנָה לַיַּיִן. כָּאן לְקָרְבַּן יָחִיד. כָּאן לְקָרְבַּן צִיבּוּר.

כֵּינִי מַתְנִיתָה. הָרֹאשׁ וְהָרֶגֶל הֶחָזֶה וְהַגְּרָה וּשְׁתֵּי יָדַיִם וּשְׁתֵּי דְפָנוֹת הָעוֹקֶץ וְהָרֶגֶל. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמָא דְּבֶן עַזַּאי. וְהִקְטַרְתָּ אֶת כָּל הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה. כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נִרְאֶה כְּמְהַלֵּךְ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. הָרֹאשׁ וְהָרֶגֶל. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רַבִּי מָנָא. פָּשַׁט רֹאשׁהּ. עָקַר רַגְלָהּ.

ג משנה: הַפַּיִס הַשְּׁלִישִׁי חֲדָשִׁים לַקְּטוֹרֶת בּוֹאוּ וְהָפִיסוּ. רְבִיעִי חֲדָשִׁים עִם יְשָׁנִים מִי מַעֲלֶה אֵיבָרִים מִן הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ:

הלכה: אָמַר רַבִּי חֲנִינָה. מִיָּמָיו לֹא הֵפִיס אָדָם בִּקְטוֹרֶת וְשִׁנָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. חֲדָשִׁים לַקְּטוֹרֶת בּוֹאוּ וְהָפִיסוּ. אָמַר רַבִּי חֲנִינָה. וְכֵן לְמַחְתָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. מִי שֶׁזָּכָה בִקְטוֹרֶת אוֹמֵר לָזֶה שֶׁעַל יְמִינוֹ. אַף אַתְּ לְמַחְתָּה. נִמְצֵאתָה אוֹמֵר. שְׁנֵי כֹהֲנִים הָיוּ מִתְבָּרְכִין בְּכָל פַּעַם. רַב אָמַר. בָּרוּךְ יְיָ חִילוּ וּפוֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה. מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁיָּבְשָׁה זְרוֹעוֹ וְלֹא הִנִּיחוּהּ. לְקַיֵּים מַה שֶּׁנֶּאֱמַר בָּרוּךְ יְיָ חִילוּ וּפוֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה.

ד משנה: תָּמִיד קָרֵב בְּתִשְׁעָה בַּעֲשָׂרָה בְּאֶחָד עָשָׂר בִּשְׁנֵים עָשָׂר לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. כֵּיצַד עַצְמוֹ בְּתִשְׁעָה. בֶּחָג בְּיַד אַחַת צְלוֹחִית שֶׁל מַיִם חֲרֵי עֲשָׂרָה. בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּאֶחָד עָשָׂר עַצְמוֹ בְּתִשְׁעָה וּשְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי גֵּיזִירֵי עֵצִים. בַּשַּׁבָּת בְּאֶחָד עָשָׂר עַצְמוֹ בְּתִשְׁעָה וּשְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי בְזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים.

וּבַשַּׁבָּת שְׁבִתּוֹךְ הֶחָג בְּיַד אֶחָד צְלוֹחִית שֶׁל מָיִם. אַיִל קָרֵב בְּאַחַד עָשָׂר הַבָּשָׂר הַמְּחֻמָּשָׁה הַקְּרָבָיִים וְהַסּוֹלֶת וְהַיַּיִן שְׁנַיִם שְׁנַיִם: פַּר קָרֵב בִּשְׁנֵים עָשָׂר וְאַרְבָּעָה. הָרֹאשׁ וְהָרַגְלַיִם הָרֹאשׁ בְּאֶחָד וְהָרֶגֶל בִּשְׁנַיִם. הָעֹקֶף וְהָרַגְלַיִם הָעֹקֶף בִּשְׁנַיִם וְהָרַגְלַיִם בִּשְׁנַיִם. הֶחָזֶה וְהַגֵּרָה הֶחָזֶה בְּאֶחָד וְהַגֵּרָה בִּשְׁלֹשָׁה. שְׁתֵּי יָדוֹת בִּשְׁנַיִם. וּשְׁתֵּי דְּפָנוֹת בִּשְׁנַיִם. הַקְּרָבַיִים וְהַסּוֹלֶת וְהַיַּיִן בִּשְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים. בְּקָרְבְּנוֹת צִיבּוּר. אֲבָל בְּקָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד אִם רָצָה לְהַקְרִיב מַקְרִיב. הֶפְשֵׁיטָן וְנִיתּוּחָן שֶׁל אֵילוּ וְאֵילוּ שָׁוֶה:

הלכה: וְעָרְכוּ. יָכוֹל מֵאָה. תַּלְמוּד לוֹמַר וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אוֹתָם. [אִי וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אוֹתָם.] יָכוֹל יְהֵא כֹהֵן אֶחָד עוֹרֵךְ אֶת כָּל הָאֵיבָרִים. תַּלְמוּד לוֹמַר וְעָרְכוּ. הָא כֵיצַד. כֹּהֵן אֶחָד עוֹרֵךְ שְׁנֵי אֵיבָרִים. וְכַמָּה הֵן אֵיבָרִים. עֲשָׂרָה. וְאֶחָד בְּקָרְבַּיִם. נִמְצָא הַטְּלֵה עוֹלֶה בְּשִׁשָּׁה. דִּבְרֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. וְעָרְכוּ. שְׁנַיִם. בְּנֵי אַהֲרֹן שְׁנַיִם. הַכֹּהֲנִים. שְׁנַיִם. מְלַמֵּד שֶׁהַטְּלֵה עוֹלֶה בְּשִׁשָּׁה. [הַכֹּהֲנִים. לְרַבּוֹת הַקְּרָחִים. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָא.]

וַהֲלֹא בְּבֶן הַבָּקָר הַכָּתוּב מְדַבֵּר. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר. בְּתָמִיד שֶׁלְּשַׁחַר הַכָּתוּב מְדַבֵּר. שִׁמְעוֹן בַּר בָּא רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. נֶאֱמַר כָּאן עֲרִיכָה. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אוֹתָם. מָה עֲרִיכָה שֶׁנֶּאֱמְרָה לְהַלָּן בְּתָמִיד שֶׁלְּשַׁחַר הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אַף עֲרִיכָה שֶׁנֶּאֱמְרָה כָאן בְּתָמִיד שֶׁלְּשַׁחַר הַכָּתוּב מְדַבֵּר. עוֹלָא בַּר יִשְׁמָעֵאל בְּשֵׁם רִבִּי לְעָזָר. אֵינוֹ צָרִיךְ. מִמַּשְׁמַע שֶׁנֶּאֱמַר וְעָרְכוּ אֵין אָנוּ יוֹדְעִין שֶׁהֵן שְׁנַיִם. וְאַתְּ דָּרַשׁ. וְעָרְכוּ שְׁנַיִם. בְּנֵי אַהֲרֹן שְׁנַיִם. הַכֹּהֲנִים שְׁנַיִם. וְתַנֵּי כֵן. אֵין לָךְ קוֹדֶם לְתָמִיד שֶׁלְּשַׁחַר אֶלָּא קְטוֹרֶת בִּלְבַד.

יְכוֹלִין הֵם שְׁלֹשָׁה לְהַעֲלוֹתוֹ. וְלָמָּה אַיִל קָרֵב בְּאַחַד עָשָׂר. אֶלָּא כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פּוֹמְפֵי.

רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין אָמְרֵי. מִפְּנֵי מַה פָּר קָרֵב בִּשְׁנֵים עָשָׂר וְאַרְבָּעָה. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פּוֹמְפֵי לַדָּבָר. עַל שֵׁם בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ. וְאַתְּ דָּרַשׁ. וְעָרְכוּ שְׁנַיִם. בְּנֵי אַהֲרֹן שְׁנַיִם. הַכֹּהֲנִים שְׁנַיִם. מִיכָּן לְפָרוֹ שֶׁל יָחִיד שֶׁיְּהֵא קָרֵב בְּשִׁשָּׁה.

פרק ג

א משנה: אָמַר לָהֶן הַמְמוּנֶּה צְאוּ וּרְאוּ אִם הִגִּיעַ זְמַן הַשְּׁחִיטָה. אִם הִגִּיעַ הָרוֹאֶה אוֹמֵר בּוֹרְקִי. מַתָּיָה בֶּן שְׁמוּאֵל אוֹמֵר הֵאִיר פְּנֵי כָל הַמִּזְרָח עַד שֶׁבְּחֶבְרוֹן. וְהוּא אוֹמֵר הֵין:

הלכה: אָמַר לָהֶן הַמְמוּנֶּה כול׳. מָהוּ בּוֹרְקִי. בְּרֵקֶת. תַּמָּן אָמְרִין. בְּרוֹק בּוֹרְקָה. אִנְהַר מַנְהָרָא.

וְעַד אֶחָד נֶאֱמָן. שַׁנְיָיא הִיא הָכָא שֶׁאֵין אַתְּ יָכוֹל לַעֲמוֹד עָלָיו. וְחָשׁ לוֹמַר. עַד דּוּ עַלִּיל וּנְפַק הִיא מַנָּהָרָה. חֲכִימָא הִיא מִילְתָא. אָמַר עַד אֶחָד. נוֹלַד אִישׁ פְּלוֹנִי בַּשַּׁבָּת. מַלִּין אוֹתוֹ עַל פִּיו. חֲשִׁיכָה מוֹצָאֵי שַׁבָּת. מְטַלְטְלִין אוֹתוֹ עַל פִּיו. רִבִּי אִימִּי מְטַלְטֵל עַל פּוּם מְלַוְיֵיתָא. רִבִּי מַתַּנְיָה מְטַלְטֵל עַל פּוּם אִיבִירְיֵתָא דְּזוּהֲרָא. רִבִּי אִמִּי מְטַלְטֵל עַל פּוּם נַשְׁיָיא דְּאָמְרָן. שִׁמְשָׁא חֲוָות עַל סוּסְיָתָהּ.

וְלָמָּה עַד שֶׁהוּא בְּחֶבְרוֹן [וְהוּא] אוֹמֵר הֵין. בָּא לְהַזְכִּיר זְכוּת אָבוֹת.

ב משנה: וְלָמָּה הוֹצְרְכוּ לְכָךְ שֶׁפַּעַם אַחַת עָלָה מְאוֹר הַלְּבָנָה וְדִימּוּ שֶׁהָאִיר הַמִּזְרָח וְשָׁחֲטוּ אֶת הַתָּמִיד וְהוֹצִיאוּהוּ לְבֵית הַשְּׂרֵפָה וְהוֹרִידוּ הַכֹּהֵן לְבֵית הַטְּבִילָה. זֶה הַכְּלָל הָיָה בַּמִּקְדָּשׁ כָּל הַמַּסִּיק אֶת רַגְלָיו טָעוּן טְבִילָה. וְכָל הַמַּטִּיל מַיִם טָעוּן קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם:

הלכה: מְאוֹר הַלְּבָנָה מְתַמֵּר וְעוֹלֶה. מְאוֹר הַחַמָּה פּוֹסֵק עַל פְּנֵי כָל הַמִּזְרָח. עַד כְּדוֹן דַּהֲוָה סוֹפֵיהּ דְּיַרְחָא. הֲוָה רֵישֵׁיהּ.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. מֵאַיֶּלֶת הַשַּׁחַר עַד שֶׁיָּאִיר הַמִּזְרָח אָדָם מְהַלֵּךְ אַרְבָּעַת מִיל. וּמִשֶּׁיָּאִיר הַמִּזְרָח עַד שֶׁתֵּנֵץ הַחַמָּה אָדָם מְהַלֵּךְ אַרְבָּעַת מִיל. וּמְנַיִין שֶׁמַּאַיֶּלֶת הַשַּׁחַר עַד שֶׁיָּאִיר הַמִּזְרָח אָדָם מְהַלֵּךְ אַרְבָּעַת מִילִין. [שֶׁנֶּאֱמַר] וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה וַיָּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר. מִן סְדוֹם לְצוֹעַר אַרְבָּעָה מִילִין. יְתִיר חֲווֹן. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. הַמַּלְאָךְ הָיָה מְקַדֵּד לְפָנֶיהָן אֶת הַדֶּרֶךְ. וּמְנַיִן מִשֶּׁיָּאִיר הַמִּזְרָח עַד הַנֵּץ הַחַמָּה אָדָם מְהַלֵּךְ אַרְבָּעַת מִיל. כְּמוֹ וּכְמוֹ. מִילָה דַּמְיָא לַחֲבֵירְתָהּ.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. הָדָא אַיְלְתָא דְשַׁחֲרָא. מָאן דְּאָמַר. כּוֹכְבְתָא הִיא. טָעֵי. זִימְנִין דְּהִיא מְקַדְּמָה וְזִימְנִין דְּהִיא מְאַחֲרָה. מַאי כְּדוֹן. כְּמִין תְּרִין דֵּקָרְנִין

דִּנְהוֹר דְּסָלְקִין מִן מַדִּינְחָא וּמְנָהֲרִין.

[דִּלְמָא. רִבִּי חִיָּיא רוֹבָא וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן חֲלַפְתָּא הֲווּ מְהַלְכִין בְּהָדָא בִקְעַת אַרְבֶּל בַּקְּרִיצָתָה רָאוּ אֵילֶת הַשַּׁחַר שֶׁבָּקַע אוֹרָהּ. אָמַר רִבִּי חִיָּא רוֹבָה לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן חֲלַפְתָּא. בִּרְבִּי. כָּךְ הִיא גְאוּלָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. בַּתְּחִילָּה קִימְעָא קִימְעָא. כָּל שֶׁהִיא הוֹלֶכֶת וּמְאִיר. מַאי טַעֲמָא. כִּי יוֹשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְיָ אוֹר לִי. כַּךְ בַּתְּחִילָּה וּמְרַדָּכַי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ. וְאָחַר כָּךְ וַיֵּשֶׁב מָרְדֳּכַי אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ. וְאָחַר כָּךְ וַיִּקַּח הָמָן אֶת הַלְּבוּשׁ וְאֶת הַסּוּס. וְאָחַר כָּךְ וּמָרְדֳּכַי יָצָא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת. וְאָחַר כָּךְ לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה.

תַּנֵּי. כֵּיצַד שָׁיְצָא לְדַבֵּר עִם חֲבֵירוֹ. אִם לְהַפְלִיג טָעוּן טְבִילָה. אִם לְשָׁעָה טָעוּן קִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. וּסְ[מ]יָכָה לֹא שָׁעָה קַלָּה הִיא. שַׁנְיָיא הִיא סְ[מ]יכָה . שֶׁעָשׂוּ אוֹתָהּ כְּהֶפְלֵג.

תַּנֵּי. יָשַׁן טָעוּן טְבִילָה. נִתְנַמְנֵם טָעוּן קִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. וְיָשַׁן טָעוּן טְבִילָה. לֹא כֵן תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. לֹא הָיְתָה יְשִׁיבָה בָּעֲזָרָה אֶלָּא לְמַלְכֵי בֵית דָּוִד בִּלְבַד. וְאָמַר רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אַף לְמַלְכֵי בֵית דָּוִד לֹא הָיְתָה יְשִׁיבָה בָּעֲזָרָה. תִּיפְתָּר שֶׁסָּמַךְ עַצְמוֹ לַכּוֹתֶל וְיָשַׁן לוֹ. וְהָא כְתִיב וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְיָ. אָמַר רִבִּי אַיְיבוֹ בַּר נַגָּרִי. יְיֵשֶׁב עַצְמוֹ בְּתְפִילָּה.

ג משנה: אֵין אָדָם נִכְנָס לָעֲזָרָה לָעֲבוֹדָה אֲפִילּוּ טָהוֹר עַד שֶׁיִּטְבּוֹל. חָמֵשׁ טְבִילוֹת וַעֲשָׂרָה קִדּוּשִׁין טוֹבֵל כֹּהֵן גָּדוֹל וּמְקַדֵּשׁ בּוֹ בַיּוֹם וְכֻלָּם בַּקּוֹדֶשׁ בֵּית הַפַּרְוָה חוּץ מִזּוֹ בִּלְבָד:

הלכה: כֵּינִי מַתְנִיתָה. לֹא הָיָה אָדָם נִכְנָס לָעֲזָרָה וְלָעֲבוֹדָה [אֲפִילּוּ טָהוֹר] עַד שֶׁהוּא טוֹבֵל. לֹא סוֹף דָּבָר לַעֲבוֹדָה אֶלָּא אֲפִילּוּ שֶׁלֹּא לַעֲבוֹדָה.

שָׁאֲלוּ אֶת בֶּן זוֹמָא. מַה מָקוֹם לְטְבִילָה זוֹ. אָמַר לָהֶם. מַה אִם בְּשָׂעָה שֶׁהוּא נִכְנָס מִקּוֹדֶשׁ לַקּוֹדֶשׁ טָעוּן טְבִילָה. מִחוֹל לַקּוֹדֶשׁ כָּל שֶׁכֵּן. [לֹא צוֹרְכָה דְּלָא מִקּוֹדֶשׁ לַקּוֹדֶשׁ] לֹא יְהֵא טָעוּן טְבִילָה. מִחוֹל לַקּוֹדֶשׁ יְהֵא טָעוּן טְבִילָה. אָמַר רִבִּי שַׁמַּי. וְכִינִי. מַה אִם מִקּוֹדֶשׁ לַקּוֹדֶשׁ שֶׁאֵינוֹ עֲנוּשׁ כָּרֵת טָעוּן טְבִילָה. מִחוֹל לַקּוֹדֶשׁ שֶׁהוּא עֲנוּשׁ כָּרֵת לֹא כָל שֶׁכֵּן יְהֵא טָעוּן טְבִילָה. וְאֲפִילּוּ מִקּוֹדֶשׁ לַקּוֹדֶשׁ יְהֵא עֲנוּשׁ כָּרֵת. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. הִשְׁתַּחֲוָה אוֹ שֶׁשָּׁהָא כְּדֵי הִשְׁתַּחֲוָיָה. עַד כַּמָּה הִיא שִׁיעוּר הִשְׁתַּחֲוָיָה. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. [עַד כְּדֵי] וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל הָרִצְפָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ. רִבִּי אַבָּהוּ מוֹסִיף עַד וְהוֹדוֹת לַיי כִּי טוֹב. רִבִּי מָנָא מוֹסִיף. עַד כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. כָּל עַצְמָן לֹא הִתְקִינוּ טְבִילָה זוֹ אֶלָּא מִפְּנֵי טְבִילַת עֶרֶב. שֶׁפְּעָמִים שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לְרַחוֹץ וְהוּא נִזְכָּר קֶרִי יָשָׁן שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ וְחוֹזֵר וּבָא לוֹ. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמְשַׁמֶּשֶׁת שָׁרָאת נִדָּה צְרִיכִין טְבִילָה. רִבִּי יוּדָה פּוֹטֵר. מַה חָלַק רִבִּי יוּדָה. עַל טְבִילַת עֶרֶב. אוֹ מִשּׁוּם אֲפִילּוּ טוֹבֵל מַהוּ מוֹעִיל. מַה נָפַק מִינָּהּ. רָאָה קֶרִי. אֵין תֵּימַר. חָלוּק רִבִּי יוּדָה עַל טְבִילַת עֶרֶב. דְּבַר תּוֹרָה הוּא. אֵין תֵּימַר. אֲפִילּוּ טוֹבֵל מַהוּ מוֹעִיל. מוֹעִיל הוּא שֶׁהוּא טוֹבֵל. כְּהָדָא דְתַנֵּי. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. כָּל עַצְמָן לֹא הִתְקִינוּ טְבִילָה זוֹ אֶלָּא מִפְּנֵי טְבִילַת עֶרֶב. שֶׁפְּעָמִים שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לְרַחוֹץ וְהוּא נִזְכָּר קֶרִי יָשָׁן שֶׁבְּיָדוֹ וְחוֹזֵר וּבָא לוֹ. [הָדָא אָמְרָה] לֹא חָלַק רִבִּי יְהוּדָה עַל טְבִילַת עֶרֶב אֶלָּא מִשּׁוּם אֲפִילּוּ טוֹבֵל מַה הוּא מוֹעִיל.

ד משנה: פֵּרְשׁוּ סָדִין שֶׁל בּוּץ בֵּינוֹ לְבֵין הָעָם פָּשַׁט יָרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפֵּג. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַתָּמִיד. קָרְצוֹ וּמֵירֵק אַחַר שְׁחִיטָה עַל יָדוֹ. קִבֵּל אֶת דָּמוֹ וּזְרָקוֹ. נִכְנַס לְהַקְטִיר אֶת הַקְּטוֹרֶת לְהֵטִיב אֶת הַנֵּרוֹת לְהַקְרִיב אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הָאֵיבָרִים וְאֶת הַחֲבִיתִין וְאֶת הַיַּיִן:

הלכה: רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. עַד שֶׁיִּשְׁחוֹט בּוֹ שְׁנַיִם אוֹ רוֹב שְׁנַיִם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵּן. [הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַתָּמִיד.] קָרְצוֹ.

כָּתוּב קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָהּ. רִבִּי חֲנִינָה וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. חַד אָמַר נְכוֹסָה. וְחוֹרָנָה אָמַר. נְסוֹחָה. מָאן דְּאָמַר. נְכוֹסָה. מִן הָדָא. הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַתָּמִיד. קָרְצוֹ. מָאן דְּאָמַר. נְסוֹחָה. מַגְלְיָינָא. מֵחוֹמֶר קוֹרַצְתִּי גַם אָנִי.

ה משנה: קְטוֹרֶת שֶׁל שַׁחַר הָיְתָה קְרֵיבָה בֵּין דָּם לָאֵיבָרִים שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם הָיְתָה קְרֵיבָה בֵּין אֵיבָרִים לַנְּסָכִים. אִם הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל זָקֵן אוֹ אַיסְטְנִיס מְחַמִּין לוֹ חַמִּין וּמַטִּילִין לְתוֹךְ הַצּוֹנֵן כְּדֵי שֶׁתְּפוּג צִנָּתָן:

הלכה: כָּתוּב בְּתָמִיד בַּבּוֹקֶר וְכָתוּב בָּעֶצִים בַּבּוֹקֶר. יְקֵדּוּם דָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בַּבּוֹקֶר בַּבּוֹקֶר לְדָבָר שֶׁלֹּא נֶאֱמַר בּוֹ אֶלָּא בַּבּוֹקֶר [אֶחָד]. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ לְדָמוֹ. אָמַר רִבִּי הִילָא. תַּעֲשֶׂה. הִקְדִּים בּוֹ מַעֲשֶׂה. כָּתוּב בַּבּוֹקֶר בְּתָמִיד. וְכָתוּב בַּקְּטוֹרֶת בַּבּוֹקֶר בַּבּוֹקֶר. יְקֵדּוּם דָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בַּבּוֹקֶר בַּבּוֹקֶר לְדָבָר שֶׁלֹּא נֶאֱמַר בּוֹ אֶלָּא בַּבּוֹקֶר. מַה נָן קַיְימִין. אִם לְאֵיבָרִין. וַהֲלֹא כְּעֵצִים הֵן. אֶלָּא כִּי נָן קַיְימִין. אֲפִילּוּ לְדָמוֹ. כָּתוּב בָּעֶצִים בַּבּוֹקֶר בַּבּוֹקֶר. וְכָתוּב בַּקְּטוֹרֶת בַּבּוֹקֶר בַּבּוֹקֶר. וְאִינִי יוֹדֵעַ אִי זֶה מֵהֶן יְקֵדּוּם. מִי מַכְשִׁיר אֶת מִי. עֵצִים מַכְשִׁירִין אֶת הַקְּטוֹרֶת. אַף הֵם יְקַדְּמוּ אֶת הַקְּטוֹרֶת. אִיתָא חֲמִי. עֵצִים קוֹדְמִין אֶת הַדָּם וְהַדָּם קוֹדֵם לַקְּטוֹרֶת. וְתֵימַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי הִילָא. לֹא. עַל שֶׁלֹּא זָכִיתִי בּוֹ מִן הַדִּין. שֶׁהָעֵצִים מַכְשִׁירִין אֶת הַקְּטוֹרֶת. וְאַצְרְכָתְּ הָדָא מַתְנִיתָא. הַוון בָּעֵיי מֵימַר. מִי מַכְשִׁיר אֶת הַקְּטוֹרֶת. גְּחָלִים. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. מַעֲלֶה עָשָׁן.

נֶאֱמַר בְּתָמִיד בֵּין הָעַרְבַּיִם וְנֶאֱמַר בֶּקְטוֹרֶת בֵּין הָעַרְבַּיִם. סְמֹךְ לַגְּרוֹת. (ולא) [וְנֶאֱמַר] בַּגְּרוֹת מֵעֶרֶב וְעַד בּוֹקֶר. יוּאַחַר דָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בֵּין הָעַרְבַּיִם סְמֹךְ לַגְּרוֹת לְדָבָר שֶׁלֹּא נֶאֱמַר בּוֹ אֶלָּא בֵּין הָעַרְבַּיִם. מֵעַתָּה אֲפִילוּ לִנְסָכִין. אָמַר רִבִּי הִילָא. תַּעֲשֶׂה. אֵיחַר בּוֹ מַעֲשֶׂה. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בְעָא קוֹמֵי רִבִּי הִילָא. הָכָא אַתְּ אָמַר. תַּעֲשֶׂה. הִקְדִּים בּוֹ מַעֲשֶׂה. וָכָא אַתְּ אָמַר. תַּעֲשֶׂה. אֵיחַר בּוֹ מַעֲשֶׂה. אָמַר רִבִּי הִילָא. כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּעִנְיָינוֹ. תָּמִיד שֶׁלָּשַׁחַר בִּכְלַל מְאוּחָר הָיָה. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר תַּעֲשֶׂה. הִקְדִּים בּוֹ מַעֲשֶׂה. תָּמִיד שֶׁלָּבֶּין הָעַרְבַּיִם בִּכְלַל מוּקְדָּם הָיָה. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר תַּעֲשֶׂה. אֵיחַר בּוֹ מַעֲשֶׂה. וַהֲוָה רִבִּי זְעוּרָה מְקַלֵּס לֵיהּ וְצָווּחַ לֵיהּ בְּנֵיהּ דְּאוֹרַיְתָא.

תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. עֲשָׂתוֹת שֶׁלְּבַרְזֶל הָיוּ מַרְתִּיחִין אוֹתָן מֵעֶרֶב יוֹם הַכִּיפּוּרִים וּמַטִּילִין לְתוֹךְ הַצּוֹנִין כְּדֵי שֶׁתָּפוּג צִינָּתָן. וְלֹא נִמְצָא כְמִכָּבֶּה בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אֶלָּא מִסְבּוֹר סָבַר רִבִּי יוּדָה שֶׁאֵין אָבוֹת מְלָאכוֹת בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אֶלָּא רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. לֹא כֵן סָבַר מֵימוֹר. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. נֵימַר. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי יוּדָה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁלָשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. אֶלָּא מִיסְבּוֹר סָבַר רִבִּי יוּדָה שֶׁאֵין תּוֹלְדַת הָאֵשׁ כְּאֵשׁ. אֶלָּא כֵינִי. רִבִּי יוּדָה סָבַר מֵימַר שֶׁאֵין תּוֹלְדַת אֵשׁ כְּאֵשׁ. וְרַבָּנִן סָבְרִין מֵימַר. תּוֹלְדַת אֵשׁ כְּאֵשׁ. וְיֵחַם לוֹ חַמִּין. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בַּר אֶבְיוֹן רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי אִינְיָינִי בֶּן סוֹסַיי. טָעֲמָא דְּהֲדֵין תַּנָּיָא. שֶׁלֹּא יְהוּ אוֹמְרִים. רְאִינוּ כֹּהֵן גָּדוֹל טוֹבֵל בְּמַיִם שְׁאוּבִין בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים.

ו משנה: הֶבִיאוּהוּ לְבֵית הַפַּרְוָה וּבַקּוֹדֶשׁ הָיָתָה. פָּרְסוּ סָדִין בֵּינוֹ לְבֵין הָעָם. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר פָּשַׁט קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. יָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפֵּג. הֶבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי לָבָן וְלָבַשׁ וְקִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו: בַּשַּׁחַר הָיָה לוֹבֵשׁ פִּילּוּסִין שֶׁל שְׁנַיִם עָשָׂר מָנֶה וּבֵין הָעַרְבַּיִם הִינְדָּוָן שֶׁל שְׁמוֹנָה מֵאוֹת זוּז דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בַּשַּׁחַר הָיָה לָבוּשׁ פִּילּוּסִים שֶׁל שְׁמוֹנָה עָשָׂר מָנֶה. וּבֵין הָעַרְבַּיִם שֶׁל שְׁנַיִם עָשָׂר מָנֶה הַכֹּל שִׁלשִׁים מָנֶה. אֵילּוּ נוֹטֵל מִן הַהֶקְדֵּשׁ וְאִם רָצָה לְהוֹסִיף מוֹסִיף מִשֶּׁלּוֹ:

הלכה: מַה טַעֲמָא דְּרִבִּי מֵאִיר. פָּשַׁט וְקִידֵּשׁ וְרָחַץ וְקִידֵּשׁ. מַה טַעֲמָא דְּרַבָּנִן. וּפָשַׁט וְלָבַשׁ. הִקִּישׁ פְּשִׁיטָה לִלְבִישָׁה. מַה לְבִישָׁה מְקֻדֶּשׁ אַף פְּשִׁיטָה מְקֻדֶּשׁ. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוּדָן. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר רְחִיצָה חוֹצֶצֶת. אָמַר לֵיהּ. מִסְּבוֹר אַתְּ סְבוֹר. עַל דְּרִבִּי מֵאִיר. וּפָשַׁט וְקִידֵּשׁ וְרָחַץ וְקִידֵּשׁ. אֵינָהּ כֵּן אֶלָּא וּפָשַׁט וְקִידֵּשׁ וְרָחַץ וְלָבַשׁ וְקִידֵּשׁ.

שְׁמוּאֵל אָמַר. אַחַת פְּשִׁיטָה וְאַחַת לְבִישׁ שְׁתֵּיהֶן לָבָא. בַּר קַפָּרָא אָמַר. אַחַת לָבָא וְאַחַת לְשֶׁעָבַר שְׁתֵּיהֶן לְבִישׁ. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַכֹּל מוֹדִין בְּקִידּוּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּא לָבָא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַכֹּל מוֹדִין בְּקִידּוּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּא לָבָא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מַעֲבֵב. מַה טַעֲמָא. חוּקַּת עוֹלָם לְדוֹרוֹתֵיכֶם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַכֹּל מוֹדִין בְּקִידּוּשׁ הָאַחֲרוֹן שֶׁהוּא לְשֶׁעָבַר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. הֶבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי עַצְמוֹ וְלָבַשׁ. וְיֵשׁ אָדָם מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו לִלְבוּשׁ בִּגְדֵי חוֹל. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. וּלְבֻשָׁם. לְבִישָׁה מְעַכֶּבֶת. וְאֵין קִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם מְעַכֵּב. וְדִכְוָותָהּ. לְבִישָׁה מְעַכֶּבֶת. וְאֵין קִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם מְעַכֵּב.

כדי. שֶׁיְּהוּ כְפוּלִים. וְקַיְימִינָהּ דְּלָא כְרִבִּי יוֹסֵה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק לָא נָחֵת לְבֵית וַועֲדָא. קָם עִם רִבִּי זְעוּרָא. אָמַר לֵיהּ. מַה חַדְתּוֹן [הֲוָה לְכוֹן בְּבֵי מִדְרָשָׁא] יוֹמָא דֵין. [אָמַר לֵיהּ.] בַּד. שֶׁיְּהוּ כְפוּלִים. וְקַיְימִינָהּ דְּלָא כְרִבִּי יוֹסֵי. דְּתַנֵּי. וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתָּנוֹת. רַבָּנָן אָמְרֵי. שְׁתֵּי כֻתָּנוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. אֲפִילּוּ אַחַת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. מַה טַעֲמָא דְּרַבָּנָן. וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתָּנוֹת. מַה טַעֲמָא דְּרִבִּי יוֹסֵי. לְמֵאָה בְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתּוֹנֶת. בַּד. שֶׁיְּהוּ חֲדָשִׁים. אִם אוֹמֵר אַתְּ שֶׁלֹּא יִלְבַּשׁ שְׁחָקִים. וְהָא תַנֵּי. וּלְבֻשָׁם. אֲפִילּוּ שְׁחָקִים. רִבִּי חֲנַנְיָה בְשֵׁם רִבִּי יָסָא. כְּמַחֲלוֹקֶת.

עוֹר שֶׁעִיבְּדוֹ לְשֵׁם קַמִּיעַ מוּתָּר לִכְתּוֹב עָלָיו מְזוּזָה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹסֵר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. חֲוִינָן סָבְרִין מֵימַר. מַה פְּלִיגִין. לְהֶדְיוֹט. הָא לְגִבּוֹהַּ לֹא. מִן מַה דְתַנֵּי. אַבְנֵי קוֹדֶשׁ צָרִיךְ שֶׁתְּהֵא חֲצִיבָתָן בַּקּוֹדֶשׁ וּבַקּוֹדֶשׁ יֵחָצְבוּ. בִּגְדֵי קוֹדֶשׁ צָרִיךְ שֶׁתְּהֵא אֲרִיגָתָן בַּקּוֹדֶשׁ וּבַקּוֹדֶשׁ יֵאָרְגוּ. וְאָמַר רִבִּי חֲנִינָה בְשֵׁם רִבִּי יָסָא. בְּמַחֲלוֹקֶת הִיא. הָדָא אָמְרָה. אַף לַגָּבוֹהַּ פְּלִיגִין. דְּתַנֵּי. הָעוֹשֶׂה כְלֵי לַגָּבוֹהַּ. עַד שֶׁלֹּא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גָּבוֹהַּ מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ הֶדְיוֹט. מִשֶּׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גָּבוֹהַּ אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ הֶדְיוֹט. וְהָא תַנֵּי. הָעוֹשֶׂה כְלֵי לְהֶדְיוֹט. עַד שֶׁלֹּא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ הֶדְיוֹט מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גָּבוֹהַּ. מִשֶּׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ הֶדְיוֹט אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גָּבוֹהַּ. וְהָא תַנֵּי. הָעוֹשֶׂה כְלֵי לַגָּבוֹהַּ. אַל יִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גָּבוֹהַּ. רִבִּי חוּנָּה בְשֵׁם רַבָּנָן דְּתַמָּן. תִּיפְתָּר שֶׁבָּא מִתְּרוּמַת הַלִּישְׁכָּה. וְלִית שְׁמַע מִינָּהּ כְּלוּם.

כְּלֵי שָׁרֵת מֵאֵימָתַי הֵן קְדֵישִׁין. מִיַּד אוֹ בְּשָׁעַת הַתַּשְׁמִישׁ. אֵין תֵּימַר. מִיַּד. נִיחָא. אִין תֵּימַר. בְּשָׁעַת הַתַּשְׁמִישׁ. כְּאַחַת הֵן קְדוֹשִׁין. נִיחָא שֶׁלְּמֹשֶׁה שֶׁנִּתְקַדְּשׁוּ בְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה. בְּרַם שֶׁלִּשְׁלֹמֹה כְּאַחַת הֵן קְדֵישִׁין וּמִתְקַדְּשִׁין. בִּכְנִיסָתָן לָאָרֶץ הָיוּ מְפַנִּין מִתּוֹךְ שֶׁל מֹשֶׁה לְתוֹךְ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה. לֹא הָיָה שָׁם שֶׁלִּמֹּשֶׁה כְּאַחַת הֵן קְדֵישִׁין וּמִתְקַדְּשִׁין. וּבָעֲלִיָּתָן מִן הַגּוֹלָה הָיוּ מְפַנִּין מִתּוֹךְ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה לְתוֹךְ שֶׁלָּהֶם. לֹא הָיָה שָׁם שֶׁלִּשְׁלֹמֹה כְּאַחַת הֵן קְדֵישִׁין וּמִתְקַדְּשִׁין.

אֲבָנִים שֶׁחָצְבָן לְשֵׁם מֵת אֲסוּרִין בַּהֲנָיָיה. לְשֵׁם חַי וּלְשֵׁם מֵת מוּתָּרִין בַּהֲנָיָיה. הַזּוֹרֵק כְּלִי לִפְנֵי מִיטָּתוֹ שֶׁל מֵת לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת אָסוּר בַּהֲנָיָיה. כָּל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת מוּתָּר בַּהֲנָיָיה.

נִמְצָאתָ אוֹמֵר. חָמֵשׁ טְבִילוֹת וַעֲשָׂרָה קִידּוּשִׁין טוֹבֵל וּמְקֻדָּשׁ בּוֹ בְיוֹם. מְנַיִין שֶׁשְּׁנֵי קִידּוּשֵׁי יָדַיִם וְרַגְלַיִם עַל כָּל טְבִילָה וּטְבִילָה. תַּלְמוּד לוֹמַר וּפָשַׁט וְרָחַץ (וּפָשַׁט) [וְלָבַשׁ.] אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. וְדִין הוּא. מַה אִם בְּמָקוֹם שֶׁאֵינוֹ טָעוּן טְבִילָה טָעוּן קִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. כָּאן שֶׁהוּא טָעוּן טְבִילָה לֹא

כָּל שֶׁכֵּן יְהֵא טָעוּן קִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. טוּל לָךְ מַה שֶּׁהֶבֵאתָה. אִי מַה לְהַלָּן אַחַת כָּל הַיּוֹם אַף כָּאן אַחַת כָּל הַיּוֹם. תַּלְמוּד לוֹמַר וּפָשַׁט אֶת בִּגְדֵי הַבָּד. שֶׁאֵין תַּלְמוּד לוֹמַר אֲשֶׁר לָבַשׁ. וְכִי עָלָת עַל דַּעְתֵּינוּ כְּלוּם הוּא פּוֹשֵׁט אֶלָּא מַה שֶּׁהוּא לוֹבֵשׁ. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר אֲשֶׁר לָבַשׁ. הִקִּישׁ פְּשִׁיטָה לִלְבִישָׁה. מַה לְבִישָׁה בְּקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם אַף פְּשִׁיטָה בְּקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא (דְּלָא) [אֲלָא] חִילּוּפִין. הִקִּישׁ לִבְישָׁה לִפְשִׁיטָה. מַה פְּשִׁיטָה בְּקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם אַף לִבְישָׁה בְּקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם.

וְאֵין שֵׁינִי שֶׁל פִּילוּסִין יָפֶה מִן הָרִאשׁוֹן שֶׁלְּהִנְדְּוִין. מִשֵּׁם מִילָּה דְּשָׁמְעָה פַּרוּטִי. תַּמָּן תַּנִּינָן. הָרִאשׁוֹן שֶׁבָּרִאשׁוֹן אֵין לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ. [הַשֵּׁנִי שֶׁבָּרִאשׁוֹן וְהָרִאשׁוֹן שֶׁבַּשֵּׁנִי שָׁוִין.] וְאֵין שֵׁינִי שֶׁבָּרִאשׁוֹן יָפֶה מִן הָרִאשׁוֹן שֶׁבַּשֵּׁינִי. מִשֵּׁם מִילָּה דְּשָׁמְעָה פַּרוּטִי. מַאי כְּדוֹן. רִבִּי נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי מָנָא. בְּשַׁחַר כְּתוּב בַּד בַּד אַרְבָּעָה פְּעָמִים. וּבְמִנְחָה כְּתוּב בַּד.

מַעֲשֶׂה בֵּירִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן פִּיאַבִּי שֶׁלָּבַשׁ כֻּתָּנוֹת בְּמֵאָה מְנָה וְעָלָה וְהִקְרִיב עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. מַעֲשֶׂה בְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן חַרְסוֹם שֶׁלָּבַשׁ כּוּתָּנוֹת בְּשָׁתֵי רִיבּוֹא וְעָלָה וְהִקְרִיב עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. וְהוֹרִידוּ אוֹתוֹ אֶחָיו הַכֹּהֲנִים שֶׁהָיָה נִרְאֶה מִתּוֹכָהּ עָרוּם. מֶה עָשָׂה. מִילֵּא אוֹתָהּ מַיִם וְסָבַב אֶת הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים.

ז **משנה:** בָּא לוֹ אֵצֶל פָּרוֹ וּפָרוֹ הָיָה עוֹמֵד בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ רֹאשׁוֹ לַדָּרוֹם וּפָנָיו לַמַּעֲרָב הַכֹּהֵן עוֹמֵד בַּמִּזְרָח וּפָנָיו לַמַּעֲרָב. סָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְנִתְוַדֶּה וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי חָטָאתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי. אָנָּא הַשֵּׁם כַּפֶּר נָא לֶעָוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים וְלַחֲטָאִים שֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי וְשֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם וגו׳: וְהֵן עוֹנִין אַחֲרָיו בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

הלכה: אֵי זֶהוּ צְפוֹנוֹ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ שֶׁהוּא כָּשֵׁר בִּשְׁחִיטַת קָדְשֵׁי קָדָשִׁים. מִקִּירוּ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ צְפוֹנִי וְעַד כּוֹתֶל הָעֲזָרָה צְפוֹנִי עַד כְּנֶגֶד כָּל הַמִּזְבֵּחַ. יֵשְׁנָן כְּשִׁלְשִׁים וּשְׁתַּיִם אַמָּה. דִּבְרֵי רִבִּי. רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. מִכְּנֶגֶד בֵּית הַחִילְפוֹת עַד כְּנֶגֶד בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ וְעַד כּוֹתֶל הָעֲזָרָה הַמִּזְרָחִי. רִבִּי מוֹסִיף. מְקוֹם דְּרִיסַת רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל אַחַת עֶשְׂרֵה אַמָּה. מְקוֹם דְּרִיסַת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים אַחַת עֶשְׂרֵה אַמָּה. מִקִּירוּ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ הַצְּפוֹנִי וְעַד כּוֹתֶל הָעֲזָרָה הַמִּזְרָחִי.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא מְצָאנוּ שְׁחִיטָה כְּשֵׁירָה בְּזָר. רַב מְפַקֵּד לְתַלְמִידָיו. בְּכָל אֲתַר הֲווֹן תַּנֵּיי. שׁוֹחֵט. חוּץ מִפָּרָה הֲווֹן תַּנֵּיי. זוֹרֵק. וְאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא מְצָאנוּ שְׁחִיטָה (כְּשֵׁירָה) [פְּסוּלָה] בְּזָר. הָתִיב רִבִּי חִייָה בַּר בָּא. וְהָא כְתִיב וְשָׁחַט וְהִזָּה. מָה הַזָּיָיה לֹא הוּכְשְׁרָה בְּאִשָּׁה כְּאִישׁ אַף שְׁחִיטָה לֹא הוּכְשְׁרָה בְּאִשָּׁה כְּאִישׁ. אָמַר לֵיהּ. הֲרֵי הַזָּיָיה מִיָּמֶיהָ הֲרֵי הִיא כְּשֵׁירָה בְּזָר וּפְסוּלָה בְּאִשָּׁה. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן לֵית כְּתִיב כֹּהֵן. וְלֵיידָא מִילְּתָא כְתִיב אִישׁ. לְהַכְשִׁיר אֶת הַזָּר. הִיא אִישׁ הִיא אִשָּׁה. בְּרַם הָכָא כְּתִיב כֹּהֵן. הִיא זָר הִיא אִשָּׁה. אֵין תֵּימַר שֶׁהִיא כְּשֵׁירָה בְּזָר תּוֹכְשַׁר בְּאִשָּׁה.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. פַּר שֶׁלְיוֹם הַכִּיפּוּרִים צָרִיךְ כֹּהֵן. וְלָמָּה לֹא אָמַר וְשָׁעִיר. דּוּ קְרֵייָא וְשָׁחַט וְהֵבִיא. מַה הֲבָאָה בְּכֹהֵן אַף שְׁחִיטָה בְּכֹהֵן. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. פַּר וְשָׁעִיר שֶׁלְיוֹם הַכִּיפּוּרִים צְרִיכִין כֹּהֵן.

אָמַר רִבִּי חַגַּיי. בָּרִאשׁוֹנָה הוּא אוֹמֵר. אָנָּא הָשֵּׁם. וּבַשְּׁנִייָה הוּא אוֹמֵר. אָנָּא בַשֵּׁם.

[תַּנֵּי. כְּיצַד מִתְוַודֶּה. עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי חָטָאתִי. וְאוֹמֵר נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה.] וְאוֹמֵר וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים. עֲוֹנוֹת אֵילּוּ הַזְּדוֹנוֹת. פְּשָׁעֵיהֶם אֵילּוּ הַמְּרָדִים. חַטֹּאתָם אֵילּוּ הַשְׁגָּגוֹת. מֵאַחַר שֶׁהוּא מִתְוַדֶּה עַל הַזְּדוֹנוֹת וְעַל הַמְּרָדִים הוּא חוֹזֵר וּמִתְוַדֶּה עַל הַשְׁגָּגוֹת. אֶלָּא כָּךְ הָיָה מִתְוַדֶּה. אָנָּא הַשֵּׁם. חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי (כול׳) [וּבְנֵי אַהֲרֹן]. כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ לֵאמֹר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה וגו׳. וְהֵן עוֹנִין אַחֲרָיו. בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.] וְכֵן מָצִינוּ דֶּרֶךְ כָּל הַמִּתְוַדִּים מִתְוַדִּים. דָּוִד אָמַר חָטָאנוּ עִם אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ וְהִרְשָׁעְנוּ. שְׁלֹמֹה בְנוֹ אָמַר [חָטָאנוּ] הֶעֱוִינוּ רָשָׁעְנוּ. דָּנִיֵּאל אָמַר חָטָאנוּ עָוִינוּ הִרְשַׁעְנוּ וּמָרַדְנוּ. אַף הוּא כָּךְ הָיָה מִתְוַדֶּה. חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ. מָהוּ שְׁמֹשָׁה אָמַר. נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה. וְאוֹמֵר וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וגו׳. אֶלָּא מִכָּאן שֶׁהוּא מִתְוַדֶּה עַל הַזְּדוֹנוֹת וְעַל הַמְּרָדִים כְּאֵילּוּ הֵן שְׁגָגוֹת לְפָנָיו.

עֲשָׂרָה פְּעָמִים הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל מַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. שִׁשָּׁה בְּפָר וּשְׁלֹשָׁה בְשָׂעִיר וְאֶחָד בְּגוֹרָלוֹת. הַקְּרוֹבִים הָיוּ נוֹפְלִין עַל פָּנֵיהֶן. הָרְחוֹקִים הָיוּ אוֹמְרִים. בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. אֵילּוּ וְאֵילּוּ לֹא הָיוּ זָזִים מִשָּׁם עַד שֶׁהוּא מִתְעַלֵּם מֵהֶן. זֶה שְׁמִי לְעֹלָם. זֶה שְׁמִי לְעֵלֶם. בָּרִאשׁוֹנָה הָיָה אוֹמְרוֹ בְּקוֹל גָּבוֹהַּ. מִשָּׁרְבוּ הַפְּרוּצִין הָיָה אוֹמְרוֹ בְּקוֹל נָמוּךְ. אָמַר רִבִּי טַרְפוֹן. עוֹמֵד הָיִיתִי בֵּין אַחַיי [הַכֹּהֲנִים] בְּשׁוּרָה וְהִטִּיתִי אָזְנִי כְלַפֵּי כֹהֵן גָּדוֹל וּשְׁמַעְתִּיו מַבְלִיעוֹ בִּנְעִימַת הַכֹּהֲנִים. בָּרִאשׁוֹנָה הָיָה נִמְסָר לְכָל אָדָם. מִשָּׁרְבוּ הַפְּרוּצִים לֹא הָיָה נִמְסָר אֶלָּא לַכְּשֵׁירִים.

שְׁמוּאֵל הֲוָה עָבַר. שְׁמַע פַּרְסָיָא מְקַלֵּל לְבַרְיהּ בֵּיהּ וְמִית. אֲמַר. אֲזַל גַּבְרָא וּמָאן דִּשְׁמַע שְׁמַע. רִבִּי אִינְיָנִי בַּר סוֹסַיי סְלַק גַּבֵּי רִבִּי חַנִינָה לְצִיפּוֹרִין. אֲמַר. אִיתָא וַאֲנָא מְסַר יָתֵיהּ לָךְ. עַאַל לֵיהּ בְּרֵיהּ תְּחוֹתֵי עַרְסָא. עַטַשׁ וּשְׁמַע קָלֵיהּ. אֲמַר. מָה אַתּוֹן נְהִיגִין גַּבֵּיכוֹן בִּדְמִיו. אֲזַל. לָא לָךְ וְלָא לֵיהּ. חַד אַסִּי בְּצִיפּוֹרִין אֲמַר לְרִבִּי פִּינְחָס בַּר חָמָא. אִיתָא וַאֲנָא מְסַר לִי לָךְ. אֲמַר לֵיהּ. לֵית אֲנָא יְכִיל. אֲמַר לֵיהּ. לָמָּה. אֲמַר לֵיהּ. דַּאֲנָא אָכַל מַעֲשֵׂר. וּמָאן דְּרָגִיל לֵיהּ לָאו יְכִיל מֵיכוּל מִבַּר נַשׁ כְּלוּם.

ח משנה: בָּא לוֹ לִמְזֹרַח הָעֲזָרָה לִצְפוֹן הַמִּזְבֵּחַ הַסָּגָן בִּימִינוֹ וְרֹאשׁ בֵּית אָב מִשְּׁמֹאלוֹ. וְשָׁם שְׁנֵי שְׁעִירִים וְקַלְפֵּי הָיְתָה שָׁם וּבָהּ שְׁנֵי גּוֹרָלוֹת. שֶׁל אֶשְׁכְּרוֹעַ הָיוּ וַעֲשָׂאָן בֶּן גַּמְלָא שֶׁל זָהָב וְהָיוּ מַזְכִּירִין אוֹתוֹ לְשֶׁבַח: בֶּן קָטִין עָשָׂה שְׁנַיִם עָשָׂר דַּד לַכִּיּוֹר שֶׁלֹּא הָיוּ לוֹ אֶלָּא שְׁנָיִם. וְאַף הוּא עָשָׂה מוּכָנִי לַכִּיּוֹר שֶׁלֹּא יִהְיוּ מֵימָיו נִפְסָלִין בְּלִינָה. מוֹנְבַז הַמֶּלֶךְ הָיָה עוֹשֶׂה כָּל יְדוֹת הַכֵּלִים שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁל זָהָב. הֵילְנִי אִמּוֹ עָשְׂתָה נִבְרֶשֶׁת שֶׁל זָהָב עַל פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל. וְאַף הִיא עָשְׂתָה טַבָּלָא שֶׁל זָהָב שֶׁפָּרְשַׂת סוֹטָה כְּתוּבָה עָלֶיהָ. נִיקָנוֹר נַעֲשׂוּ נִסִּים לְדַלְתוֹתָיו וְהָיוּ מַזְכִּירִין אוֹתוֹ לְשֶׁבַח:

הלכה: אֵי זֶהוּ צְפוֹנוֹ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ שֶׁהוּא כָּשֵׁר בִּשְׁחִיטַת קָדְשֵׁי קָדָשִׁים. מִקִּירוֹ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ צְפוֹנִי. גָּרַשׁ בְּהֵילְכְתָא עִילְּיתָא עַד מִקִּירוֹ שֶׁלְּמִזְבֵּחַ הַצְּפוֹנִי וְעַד כּוֹתֶל הָעֲזָרָה הַמִּזְרָחִי.

חֲמִשָּׁה דְבָרִים הָיָה הַסָּגָן מְשַׁמֵּשׁ. הַסָּגָן אוֹמֵר לוֹ. אִישִׁי כֹּהֵן גָּדוֹל הַגְבֵּהַּ יְמִינְךָ. סְגָן מִימִינוֹ וְרֹאשׁ בֵּית אָב מִשְּׁמֹאלוֹ. הֲנִיף הַסָּגָן בַּסּוּדָרִין. אָחַז הַסָּגָן בִּימִינוֹ וְהֶעֱלָהוּ. לֹא הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל מִתְמַנֶּה לִהְיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל עַד שֶׁהוּא נַעֲשֶׂה סְגָן.

וְקַלְפֵּי הָיָה שָׁם וּבָהּ שְׁנֵי גּוֹרָלוֹת. וְשֶׁלְּאֶשְׁכְּרוֹעַ הָיוּ. מָהוּ אֶשְׁכְּרוֹעַ. פֶּסְקִינוֹן. רִבִּי שְׁמוּאֵל אֲחוֹי דְּרַב בָּעֵי. אָבְדוּ. מָהוּ לַעֲשׂוֹת תַּחְתֵּיהֶן שֶׁלְּזָהָב. יְבֹא כְהָדָא. שֶׁמַּעֲלִין בַּקּוֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין.

וְיַעֲשׂוּ דַדִּין זֶה עַל גַּבֵּי זֶה. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. כְּיוֹם מִרוּבֶּה שֶׁלְּתָמִיד. הָעֶלְיוֹן מִשֵּׁם כְּלִי פָּחוּת בְּרוּבּוֹ. וְהַתַּחְתּוֹן אֵין בּוֹ מִשֵּׁם אֲוִירוֹ שֶׁלְּכֶלִי. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אַמַּת הַמַּיִם הָיְתָה מוֹשֶׁכֶת לוֹ מֵעֵיטָם. וְהָיוּ רַגְלֵי שֶׁבַּדָּרוֹם פְּחוּתִין כְּרִימּוֹנִים. רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָא בְשֵׁם רִבִּי אָחָא. הַיָּם בֵּית טְבִילָה לַכֹּהֲנִים הוּא. וְהַיָּם לְרָחְצָה לַכֹּהֲנִים בּוֹ. וְלֹא כְלִי הוּא. אַמַּת הַמַּיִם מוֹשֶׁכֶת לוֹ מֵעֵיטָם וְהָיוּ רַגְלֵי שֶׁבַּדָּרוֹם פְּחוּתִים כְּרִימּוֹנִים.

כְּתִיב וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן אָמַר. מְקוֹם שָׁאוֹגְרִין בּוֹ דָּמוֹ שֶׁלְּטָלֶה. אֲגַרְטְלֵי כֶּסֶף אֶלֶף. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מְקוֹם שָׁאוֹגְרִין דָּמוֹ שֶׁלְּפָר. מַחֲלָפִים תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים. אָמַר רִבִּי סִימוֹן. אֵילּוּ הַסַּכִּינִין. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. הוּא הָיָה נִקְרָא בֵּית הַחִילְפוֹת. שֶׁשָּׁם הָיוּ גוֹנְזִין אֶת הַסַּכִּינִין.

הֵילְנִי אִמּוֹ עָשְׂתָה נִבְרֶשֶׁת שֶׁל זָהָב עַל פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. מְנַרְתָּא. וְחָרָנָה אָמַר. קוֹנְכִיתָא. תִּרְגֵּם עֲקִילַס. לָקָבֵל נְבִרַשְׁתָּא לַמְפָּדָס.

אַף הִיא עָשְׂתָה טַבָּלָה שֶׁלְּזָהָב שֶׁפָּרְשַׂת סוֹטָה כְּתוּבָה עָלֶיהָ. שֶׁבַּשָּׁעָה שֶׁהָיְתָה הַחַמָּה זוֹרַחַת הָיוּ הַנִּיצוֹצוֹת מְנַתְּזִין מִמֶּנָּה וְהָיוּ יוֹדְעִין שֶׁזָּרְחָה הַחַמָּה. וּמַה הָיָה כָתוּב עָלֶיהָ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אֶלֶ״ף בֵּי״ת הָיָה כָתוּב עָלֶיהָ. וְהָא תַנֵּי. כִּכְתָב שֶׁכָּאן כֵּן כְּתָב שֶׁכָּאן. לֹא מְעוּבֶּה וְלֹא מְיֻדָּק אֶלָּא בֵּינוֹנִי. פְּתַר לָהּ. כְּאֶלֶ״ף שֶׁכָּאן [כֵּן] אֶלֶ״ף שֶׁכָּאן. כְּבֵי״ת שֶׁכָּאן כֵּן בֵּי״ת שֶׁכָּאן. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. כָּל פָּרָשַׁת סוֹטָה הָיָה כָתוּב עָלֶיהָ. שֶׁמִּמֶּנָּה הָיָה קוֹרֵא וּמְתַרְגֵּם כָּל דִּקְדּוּקֵי הָפָרָשָׁה.

נִיקָנוֹר נַעֲשׂוּ נִיסִּים לְדַלְתוֹתָיו. וּמַזְכִּירִין אוֹתוֹ לְשֶׁבַח. תַּנֵּי. מַעֲשֶׂה שֶׁהָיוּ בָאִין בִּסְפִינָה וְעָמַד עֲלֵיהֶן סַעַר גָּדוֹל בַּיָּם. וְנָטְלוּ אֶחָד מֵהֶם וְהִטְּילוּהוּ בַיָּם. וּבִיקְּשׁוּ לְהַטִּיל עוֹד שִׁינִי וְעָמַד וְגִיפְּפוּ. אָמַר לָהֶן. אִם מַטִּילִין אַתֶּם אוֹתוֹ לַיָּם הִטִּילוּנִי עִמּוֹ. וְהָיָה בוֹכֶה וּמִתְאַבֵּל וּבָא עַד שֶׁהִגִּיעַ לְלִמִּינָהּ שֶׁל יָפוֹ. כֵּינָן שֶׁהִגִּיעַ לְלִמִּינָהּ שֶׁל יָפוֹ. הִתְחִיל מְבַעְבֵּעַ מִתַּחַת הַסְּפִינָה. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁהָיוּ שָׁם נִשְׁתַּנּוּ לִהְיוֹת שֶׁלְּזָהָב חוּץ מִשַּׁעֲרֵי נִיקָנוֹר מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשָׂה בָהֶן נֵס. וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִפְּנֵי שֶׁנִּחוֹשְׁתָן מַצְהִיב. תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי לְיֵעֶזֶר. נִחוֹשְׁתָן הָיָה (קָרוֹנְתְיוֹן) [מַצְהִיב וְיוֹתֵר] יָפֶה מִשֶּׁל זָהָב.

ט משנה: וְאֵילּוּ לִגְנַאי שֶׁל בֵּית גַּרְמוּ לֹא רָצוּ לְלַמֵּד עַל מַעֲשֵׂה לֶחֶם הַפָּנִים. שֶׁל בֵּית אַבְטִינָס לֹא רָצוּ לְלַמֵּד עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת. הוּגְדָּס בֶּן לֵוִי הָיָה יוֹדֵעַ פֶּרֶק בַּשִּׁיר וְלֹא רָצָה לְלַמֵּד. בֶּן קַמְצָר לֹא רָצָה לְלַמֵּד עַל מַעֲשֵׂה הַכְּתָב. עַל הָרֹאשׁוֹנִים נֶאֱמַר זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה. וְעַל אֵילּוּ נֶאֱמַר וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב:

הלכה: וְאֵילּוּ לִגְנַאי. בֵּית גַּרְמוּ. בֵּית גַּרְמוּ הָיוּ בְקִיאִין בְּמַעֲשֶׂה לֶחֶם הַפָּנִים וּבִרְדִיָּתוֹ וְלֹא רָצוּ לְלַמֵּד. שֶׁלְּחוּ וְהֵבִיאוּ אוּמָנִים מֵאַלֶכְסַנְדְּרִיָּא. וְהָיוּ בְקִיאִים בְּמַעֲשֶׂה לֶחֶם הַפָּנִים. וּבִרְדִיָּתוֹ לֹא הָיוּ בְקִיאִין. בֵּית גַּרְמוּ הָיוּ מַסִּיקִין מִבִּפְנִים וְרוֹדִין מִבַּחוּץ. וְלֹא הָיְתָה מְעַפֶּשֶׁת. וְאֵילּוּ הָיוּ מַסִּיקִין מִבִּפְנִים וְרוֹדִין מִבִּפְנִים. וְהָיְתָה מְעַפֶּשֶׁת. וְכֵינָן שֶׁיָּדְעוּ חֲכָמִים בַּדָּבָר אָמְרוּ. כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לִכְבוֹדוֹ בָּרָא. כֹּל פָּעַל יי לַמַּעֲנֵהוּ. שֶׁלְּחוּ אַחֲרֵיהֶם וְלֹא רָצוּ לָבוֹא עַד שֶׁכָּפְלוּ לָהֶן שְׂכָרָן. שְׁנַיִם עָשָׂר מָנֶה הָיוּ נוֹטְלִין וְנָתְנוּ לָהֶן עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע הָיוּ נוֹטְלִין וְנָתְנוּ לָהֶן אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. אָמְרוּ לָהֶן. מִפְּנֵי מָה אֵין אַתֶּם רוֹצִין לְלַמֵּד. אָמְרוּ לָהֶן. מְסוֹרֶת הִיא בְיָדֵינוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ שֶׁהַבַּיִת הַזֶּה עָתִיד לִיחָרֵב. שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ אֲחֵרִים וְיִהְיוּ עוֹשִׂין כֵּן לִפְנֵי עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶן. בִּדְבָרִים הַלָּלוּ מֵזְכִּירִין אוֹתָן כֵּן לִפְנֵי עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶן. שֶׁלֹּא יָצָא בְּיָד בְּנֵיהֶם פַּת נְקִיָּה מֵעוֹלָם. שֶׁלֹּא יְהוּ אוֹמְרִים. מִמַּעֲשֶׂה לֶחֶם הַפָּנִים הֵן אוֹכְלִין.

שֶׁלְּבֵית אַבְטִינָס הָיוּ בְקִיאִין בְּמַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת וּבְמַעֲלֶה עָשָׁן וְלֹא רָצוּ לְלַמֵּד. שֶׁלְּחוּ וְהֵבִיאוּ אוּמָנִים מֵאַלֶכְסַנְדְּרִיָּא. וְהָיוּ בְקִיאִין בְּמַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת. וּבְמַעֲלֶה עָשָׁן לֹא הָיוּ בְקִיאִין. שֶׁלְּבֵית אַבְטִינָס הָיְתָה מִתְמָרֶת וְעוֹלָה וּפוֹסָה וְיוֹרֶדֶת. וְשֶׁלְּאֵילּוּ הָיְתָה פּוֹסָה מִיָּד. וְכֵינָן שֶׁיָּדְעוּ חֲכָמִים בַּדָּבָר אָמְרוּ. כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לִכְבוֹדוֹ בָּרָא. שֶׁנֶּאֱמַר כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וגו׳. שֶׁלְּחוּ אַחֲרֵיהֶן וְלֹא רָצוּ לָבוֹא כול׳ עַד לִפְנֵי עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶן. בִּדְבָרִים הַלָּלוּ מֵזְכִּירִין אוֹתָן

לִשְׁבָּח. שֶׁלֹּא יָצָאת אִשָּׁה שֶׁלְּאֶחָד מֵהֶן מְבוּשֶּׁמֶת מֵעוֹלָם. וְלֹא עוֹד אֶלָּא כְּשֶׁהָיָה אֶחָד מֵהֶן נוֹשֵׂא אִשָּׁה מִמָּקוֹם אַחֵר הָיָה פּוֹסֵק עִמָּהּ שֶׁלֹּא תִתְבַּשֵּׁם.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מָצָאתִי תִינוֹק אֶחָד מִבֵּית אַבְטִינָס. אָמַרְתִּי לוֹ. בְּנִי. מֵאֵי זוֹ מִשְׁפָּחָה אַתָּה. אָמַר לִי. מִמִּשְׁפַּחַת פְּלוֹנִית. אָמַרְתִּי לוֹ. בְּנִי. אֲבוֹתֶיךָ לְפִי שֶׁנִּתְבַּוְונוּ לְרַבּוֹת כְּבוֹדָם וּלְמָעֵט כְּבוֹד שָׁמַיִם לְפִיכָךְ נִתְמָעֵט כְּבוֹדָם וּכְבוֹד שָׁמַיִם נִתְרַבָּה. אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה. שָׁח לִי שִׁמְעוֹן בֶּן (לגס) [לגה]. מְלַקֵּט הָיִיתִי עֲשָׁבִים אֲנִי וְתִינוֹק אֶחָד שֶׁלְּבֵית אַבְטִינָס. וְרָאִיתִי אוֹתוֹ שֶׁשָּׂחַק. אָמַרְתִּי לוֹ. בְּנִי. לָמָּה בָכִיתָה. אָמַר לִי. עַל כְּבוֹד בֵּית אַבָּא שֶׁנִּתְמָעֵט. וְלָמָּה שָׂחַקְתָּה. אָמַר לִי. עַל הַכָּבוֹד הַמְתוּקָן לַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא. חֲרֵי מַעֲלָה עָשָׁן לָעֻנְדִּי. נוֹמֵיתִי לוֹ. בְּנִי. הַרְאֵהוּ לִי. אָמַר לִי. מְסוֹרֶת בְּיָדֵי מֵאֲבוֹתַי שֶׁלֹּא לְהַרְאוֹתוֹ לְבִירְיָיה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. פָּגַע בִּי זָקֵן אֶחָד מִשֶּׁלְּבֵית אַבְטִינָס. אָמַר לִי. רִבִּי. לְשֶׁעָבַר הָיוּ בֵית אַבָּא צְנוּעִין וְהָיוּ מוֹסְרִין אֶת הַמְּגִילָּה הַזֹּאת אֵילּוּ לָאֵילּוּ. וַעֲכְשָׁיו שֶׁאֵינָן נֶאֱמָנִין הֵילָךְ אֶת הַמְּגִילָּה וּהֵיזָהֵר בָּהּ. וּכְשֶׁבָּאתִי וְהִרְצֵיתִי אֶת הַדְּבָרִים לִפְנֵי רִבִּי עֲקִיבָה זָלְגוּ דְמָעָיו וְאָמַר. מֵעַתָּה אֵין אָנוּ צְרִיכִין לְהַזְכִּירָן לִגְנַאי.

וְכוּלְּהֶן מָצְאוּ מַתְלָא לְדִבְרֵיהֶן חוּץ מִבֶּן קַמְצָר. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן.

אֵילּוּ הֵן הַמְמוּנִּין שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. רִבִּי חִזְקִיָּה אָמַר. רִבִּי סִימוֹן וְרַבָּנִן. חַד אָמַר. כְּשֵׁירֵי כָּל דּוֹר וָדוֹר בָּא לִמְנוֹת. וְחָרָנָה אָמַר. מִי שֶׁהָיָה בְאוֹתוֹ הַדּוֹר מָנָה מַה שֶּׁבְּדוֹרוֹ. מָאן דְּאָמַר. כְּשֵׁירֵי כָּל דּוֹר וָדוֹר בָּא לִמְנוֹת. עַל כּוּלָּם הוּא אוֹמֵר. זֵיכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה. מָאן דְּאָמַר. מִי שֶׁהָיָה בְאוֹתוֹ הַדּוֹר מָנָה מַה שֶּׁבְּדוֹרוֹ. עַל כּוּלָּם הוּא אוֹמֵר. וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב. עַל מִי נֶאֱמַר זֵיכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה. עַל בֶּן קָטִין וַחֲבֵירָיו.

וְעַל כּוּלָּן הָיָה בֶן זוֹמָא אוֹמֵר. מַשָּׁלְךָ יִתְּנוּ לָךְ. וּבְשָׂמְךָ קוֹרִין אוֹתָךְ. וּכָשֶׁבָּחְךָ מוֹשִׁיבִין אוֹתָךְ. וְאֵין שִׂכְחָה לִפְנֵי הַמָּקוֹם. וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמוּכָן לָךְ.

פרק ד

א **משנה**: טָרַף בַּקַּלְפֵּי וְהֶעֱלָה שְׁנֵי גוֹרָלוֹת. אֶחָד כָּתוּב עָלָיו לַשֵּׁם וְאֶחָד כָּתוּב עָלָיו לַעֲזָאזֵל הַסְּגָן בִּימִינוֹ וְרֹאשׁ בֵּית אָב מִשְׁמֹאלוֹ. אִם שֶׁל שֵׁם עָלָה בִימִינוֹ הַסְּגָן אוֹמֵר לוֹ אִישִׁי כֹהֵן גָּדוֹל הַגְבַּהּ אֶת יְמִינְךָ. וְאִם בִּשְׂמֹאלוֹ עָלָה רֹאשׁ בֵּית אָב אוֹמֵר לוֹ אִישִׁי כֹהֵן גָּדוֹל הַגְבַּהּ אֶת שְׂמֹאלְךָ. נְתָנָם עַל שְׁנֵי שְׂעִירִים וְאוֹמֵר לַיי חַטָּאת. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר לֹא הָיָה צָרִיךְ לוֹמַר חַטָּאת אֶלָּא לַיי. וְהֵן עוֹנִין אַחֲרָיו בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

הלכה: טָרַף בַּקַּלְפֵּי כול׳. לֹא סוֹף דָּבָר קַלְפֵּי אֶלָּא אֲפִילּוּ קַלָּתוֹת. וְלָמָּה אָמְרוּ קַלְפֵּי. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פּוּמְבֵּי לַדָּבָר. וְיָבִיא שְׁנֵי חוּטִין. אֶחָד שְׁחוֹר וְאֶחָד לָבָן. וְיִקְשׁוֹר עֲלֵיהֶם וְיֹאמַר. זֶה לַשֵּׁם וְזֶה לָעֲזָאזֵל. תַּלְמוּד לוֹמַר גּוֹרָל אֶחָד לַיי. שֶׁיְּהֵא נִיכָּר שֶׁהוּא לַיי. וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל. שֶׁיְּהֵא נִיכָּר שֶׁהוּא לַעֲזָאזֵל. וְיָבִיא שְׁנֵי צְרוֹרוֹת. אֶחָד שְׁחוֹר וְאֶחָד לָבָן. [וְיִתֵּן עֲלֵיהֶם] וְיֹאמַר. זֶה לַשֵּׁם וְזֶה לָעֲזָאזֵל. תַּלְמוּד לוֹמַר גּוֹרָל אֶחָד לַיי. [שֶׁיְּהֵא נִיכָּר שֶׁהוּא לַיי. וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל. שֶׁיְּהֵא נִיכָּר שֶׁהוּא לַעֲזָאזֵל. וְיִכְתּוֹב עֲלֵיהֶם וְיֹאמַר. זֶה לַיי וְזֶה לָעֲזָאזֵל. תַּלְמוּד לוֹמַר גּוֹרָל אֶחָד לַיי.] שֶׁיְּהֵא מוֹכִיחַ עַל עַצְמוֹ שֶׁהוּא לַיי לְעוֹלָם. וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל. שֶׁיְּהֵא מוֹכִיחַ עַל עַצְמוֹ שֶׁהוּא לָעֲזָאזֵל לְעוֹלָם. הָדָא אָמְרָה. חֲקוּקִים הָיוּ.

וְתַנֵּי כֵן. בִּשְׁתֵּי קַלְפֵּיוֹת נִתְחַלְּקָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אַחַת שֶׁהַגּוֹרָלוֹת נְתוּנִין בְּתוֹכָהּ וְאַחַת שֶׁשְּׁמוֹת הַשְּׁבָטִים בְּתוֹכָהּ. וּשְׁנֵי פִירְחֵי כְהוּנָה עוֹמְדִים. מַה שֶּׁזֶּה מַעֲלֶה וְזֶה מַעֲלֶה זָכָה. בִּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים נִתְחַלְּקָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. בְּגוֹרָלוֹת בְּאוּרִים וְתוּמִּים וּבְכַסְפִּים. הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיַּשְׁלֵךְ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל לִפְנֵי יְיָ בַּמִּצְפָּה. גּוֹרָל אֵילּוּ הַגּוֹרָלוֹת. לִפְנֵי יְיָ אֵילּוּ אוּרִים וְתוּמִּים. בֵּין רַב לִמְעָט. אֵילּוּ הַכְּסָפִים. אָמַר רִבִּי אַבִּין. אֵילְמָלֵא שָׁנְּתַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא חֵן כָּל מָקוֹם בְּעֵינֵי יוֹשְׁבָיו לֹא הָיְתָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִתְחַלֶּקֶת לְעוֹלָם. וְתַנֵּי כֵן. שִׁלְשָׁה חֵינִים הֵן. חֵן אִשָּׁה בְעֵינֵי בַעֲלָהּ. חֵן מָקוֹם בְּעֵינֵי יוֹשְׁבָיו. חֵן מִקָּח בְּעֵינֵי לוֹקְחָיו. רִבִּי אַבָּא בְרֵיהּ דְּרִבִּי פַּפַּי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ דְּסִיכְנִין בְּשֵׁם לֵוִי. אַף לֶעָתִיד לָבוֹא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה כֵן. הָדָא הִיא דִכְתִיב וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וגו׳. וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר וגו׳. שֶׁהוּא בוֹשֵׁר בְּחֶלְקוֹ שֶׁלְּחֲבֵירוֹ.

נָגַע בָּהֶן כְּשֶׁהֵן לְמַטָּה וְנִתְעָרְבוּ. אֵין הַשְּׂעִירִים כְּמִצְוָתָן. וּמְשֻׁהֶעֱלָה אוֹתָן נָגַע בָּהֶן וְנִתְעָרְבוּ. הַשְּׂעִירִים כְּמִצְוָתָן. וּבַעֲלֵייתוֹ נָגַע בָּהֶן וְנִתְעָרְבוּ. אָמַר. אִם שֶׁלַּשֵּׁם יַעֲלֶה בִימִינִי יִקְדַּשׁ זֶה שֶׁעַל יְמִינִי. קָדַשׁ. אִם שֶׁלַּשֵּׁם יַעֲלֶה בִשְׂמֹאלִי יִקְדַּשׁ זֶה שֶׁעַל שְׂמֹאלִי. קָדַשׁ. וַאֲפִילּוּ אִם אָמַר. אִם שֶׁלַּשֵּׁם יַעֲלֶה בִימִינִי יִקְדַּשׁ זֶה שֶׁעַל שְׂמֹאלִי. קָדַשׁ. אִם שֶׁלַּשֵּׁם יַעֲלֶה בִשְׂמֹאלִי יִקְדַּשׁ זֶה שֶׁעַל יְמִינִי. קָדַשׁ. אֲבָל אִם אָמַר. בֵּין שֶׁלַּשֵּׁם יַעֲלֶה בִימִינִי בֵּין שֶׁלַּשֵּׁם יַעֲלֶה בִשְׂמֹאלִי. לֹא יִקְדַּשׁ אֶלָּא זֶה שֶׁעַל יְמִינִי. לֹא יִקְדַּשׁ אֶלָּא זֶה שֶׁעַל שְׂמֹאלִי. לֹא קָדַשׁ. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קוֹבְעָן בַּפֶּה.

אָמְרָה הַתּוֹרָה גּוֹרָלוֹת. גּוֹרָלוֹת שֶׁלְּכָל דָּבָר. יְכוֹל יִתֵּן שְׁנֵי גוֹרָלוֹת עַל זֶה וְשְׁנֵי גוֹרָלוֹת עַל זֶה. תַּלְמוּד לוֹמַר גּוֹרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיי וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל. יְכוֹל יִתֵּן שְׁלֹשִׁם וְשְׁלֹשִׁם וְשֶׁלַּעֲזָאזֵל עַל זֶה. תַּלְמוּד לוֹמַר גּוֹרָל. וְלֹא דָא קַדְמֵיתָא. כֵּינִי. יְכוֹל מִשֶּׁהוּא נוֹתֵן שְׁלֹשִׁם עַל שְׁלֹשִׁם וְשֶׁלַּעֲזָאזֵל עַל שֶׁלַּעֲזָאזֵל יַחֲזוֹר וְיַחֲלִיף. תַּלְמוּד לוֹמַר גּוֹרָל אֶחָד לַיי. אֵין כָּאן לַשֵּׁם אֶלָּא אֶחָד. וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל. וְאֵין כָּאן לַעֲזָאזֵל אֶלָּא אֶחָד.

צִיץ הָיָה כָתוּב עָלָיו קוֹדֶשׁ לַיי. קוֹדֶשׁ מִלְמַטָּן וְשֵׁם מִלְמַעֲלָן כְּמֶלֶךְ שֶׁהוּא יוֹשֵׁב עַל קַתֶּדְרִין שֶׁלּוֹ. וְדִכְוָותָהּ. אֶחָד מִלְמַטָּן וְשֵׁם מִלְמַעֲלָן. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אֲנִי רְאִיתִיו בְּרוֹמִי וְלֹא הָיָה כָתוּב עָלָיו אֶלָּא שִׁיטָה אַחַת קוֹדֶשׁ לַיי.

וְנָתַן אַהֲרֹן. אִם נָתַן זָר כָּשֵׁר. וְדִכְווֹתָהּ. אִם הֶעֱלָה זָר פָּסוּל. קוּל וָחוֹמֶר. מַה אִם נְתִינָה שֶׁכָּתוּב בָּהּ בְּנֵי אַהֲרֹן אִם נָתַן זָר כָּשֵׁר. הֶעֱלָיָה שֶׁאֵין כָּתוּב בָּהּ בְּנֵי אַהֲרֹן לֹא כָל שֶׁכֵּן. לֹא צוֹרְכָה דִּלֹא. נְתִינָה שֶׁהִיא מְעַכֶּבֶת אִם נָתַן זָר כָּשֵׁר. הֶעֱלָיָה שֶׁאֵינָהּ מְעַכֶּבֶת אִם הֶעֱלָה זָר פָּסוּל. וְאָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר חֲקוֹלָא בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. הֶעֱלָיָה מִתּוֹךְ קֵילְפֵּי מְעַכֶּבֶת. אֵין נְתִינָה מְעַכֶּבֶת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. קוֹבְעָן אֲפִילּוּ בַפֶּה. סָבְרִין מֵימַר. אֲפִילּוּ אֶחָד הַיּוֹם וְאֶחָד לְמָחָר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן דּוּ אָמַר. אֲפִילּוּ אֶחָד הַיּוֹם וְאֶחָד לְמָחָר. נִיחָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יַנַּאי. לְאִי זֶה דָּבָר נֶאֱמַר גּוֹרָלוֹת. לְמִצְוָה. מַתְנִיתָה פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. הַגּוֹרָל עוֹשֶׂהוּ חַטָּאת וְאֵין הַשֵּׁם עוֹשֶׂהוּ חַטָּאת. פָּתַר לָהּ בְּמַצְלִיחַ בַּגּוֹרָל. מַתְנִיתָה פְלִיגָא עַל רִבִּי יַנַּיי. לֹא הִגְרִיל וְלֹא נִתְוַוְּדָה כָּשֵׁר. אֶלָּא שֶׁחִיסֵּר מִצְוָה אַחַת.

לַיי. לְרַבּוֹת שָׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ שֶׁיְּהֵא פָסוּל מִשּׁוּם מְחוּסַּר זְמַן. וַאֲתָיָא כַּיי דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. קוֹבְעָן אֲפִילּוּ בַפֶּה. סָבְרִין מֵימַר. אֲפִילּוּ אֶחָד הַיּוֹם וְאֶחָד לְמָחָר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן דּוּ אָמַר אֲפִילּוּ אֶחָד הַיּוֹם וְאֶחָד לְמָחָר. נִיחָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יַנַּאי לְאִי זֶה דָּבָר נֶאֱמַר גּוֹרָלוֹת. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא יַעֲלֶה לַשֵּׁם. פָּתַר לָהּ בְּרוֹצֶה לְהַגְרִיל.

שְׁנֵי שְׂעִירֵי יוֹם הַכִּיפּוּרִים שֶׁשְּׁחָטָן בַּחוּץ. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. חַיָּיב. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. פָּטוּר. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. חַיָּיב. בְּשֶׁקָּרַב הַשָּׁעִיר הַנַּעֲשֶׂה בְּפָנִים. מָאן דְּאָמַר. פָּטוּר. בְּשֶׁלֹּא קָרַב הַשָּׁעִיר הַנַּעֲשֶׂה בַּחוּץ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. רַב חִסְדָּא בָּעֵי מְדַמָּתָהּ לַפֶּסַח וְלָא דַמְיָא אָמַר רִבִּי מָנָא בַּר תַּנְחוּם. רִבִּי לָעְזָר וְרִבִּי יוֹחָנָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. פֶּסַח שֶׁעִיבֵּר זְמַנּוֹ מֵאֵילָיו הָיָה מִשְׁתַּנֶּה. בְּרַם הָכָא בְּשֶׁחִיטָה הוּא מִשְׁתַּנֶּה. מַאי כְדוֹן. מָאן דְּאָמַר חַיָּיב. סָבְרִין מֵימַר. הַגְרָלָה מְעַכֶּבֶת. מָאן דְּאָמַר פָּטוּר. סָבְרִין מֵימַר. אֵין הַגְרָלָה מְעַכֶּבֶת כְּלוּם יֵשׁ כָּאן לַשֵּׁם אֶלָּא אֶחָד. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אֲחוֹי דְּרִבִּי בֶּרֶכְיָה. אוֹ זֶה אוֹ זֶה מְשֻׁהְגְרִיל חַיָּיב עַל שְׁלֹשֵׁם וּפָטוּר עַל שְׁלֹשָׁה אָזָל. אָמַר רִבִּי בָּא. וְהוּא שֶׁנָּתַן מַתְנַת הַפָּר. אֲבָל אִם לֹא נָתַן מַתְנַת הַפָּר פָּטוּר. שֶׁשְּׁחִיטָתוֹ שְׁלִשָּׁעִיר מְעַכֶּבֶת מַתַּן דָּמוֹ שְׁלִפָּר.

רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעוּרָה. שָׁחַט אֶת הַפָּר עַד שֶׁלֹּא יַגְרִיל מָהוּ שֶׁיְּהֵא חַיָּיב. אָמַר לֵיהּ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. פָּר מְעַכֵּב אֶת הַשָּׁעִיר. הַשָּׁעִיר מְעַכֵּב אֶת הַפָּר. הָדָא אָמְרָה. שָׁחַט אֶת הַפָּר עַד שֶׁלֹּא הִגְרִיל חַיָּיב. אִין תֵּימַר. פָּטוּר. נִיתְנֵי. אֵין הַשָּׁעִיר מְעַכֵּב אֶת הַפָּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֲבְדִימִי. הָדָא דְתֵימַר. אֵין הַשָּׁעִיר מְעַכֵּב אֶת הַפָּר בְּמַתְנוֹת הַבַּדִּים. אֲבָל בְּמַתְנוֹת הַפָּרוֹכֶת שָׁעִיר מְעַכֵּב אֶת הַפָּר. הֵיךְ עֲבִידָא. שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִיתֵּן מִדַּם הַפָּר עַל הַפָּרוֹכֶת עַד שֶׁיִּתֵּן מִדַּם הַשָּׁעִיר עַל בֵּין הַבַּדִּים.

ב משנה: קָשַׁר לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית בְּרֹאשׁ שָׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ הֶעֱמִידוֹ כְּנֶגֶד בֵּית שִׁילּוּחוֹ. וְלַנִּשְׁחָט כְּנֶגֶד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ. בָּא לוֹ אֵצֶל פָּרוֹ שְׁנַיָּיה וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְנִתְוַדֶּה. וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי חָטָאתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁיךָ. אָנָּא הַשֵּׁם כַּפֶּר נָא לֶעָווֹנוֹת וגו׳.

הלכה: רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. שְׁלֹשָׁה לְשׁוֹנוֹת הֵן. שֶׁלְּשָׁעִיר בְּסֶלַע. וְשֶׁלְּמִצּוֹרָע בְּשֶׁקֶל. וְשֶׁלְּפָרָה בִּשְׁתֵּי סְלָעִים. אָמַר רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן חַלַפְתָּא. שֶׁלְּפָרָה בִּשְׁתֵּי סְלָעִים וּמֻחֲצָה. אִית דְּמַפְקִין לִישְׁנָא. בָּעֲשָׂרָה זִין.

ג משנה: שְׁחָטוֹ וְקִיבֵּל בַּמִּזְרָק אֶת דָּמוֹ נְתָנוֹ לְמִי שֶׁהוּא מְמָרַס בּוֹ עַל הָרוֹבֶד הָרְבִיעִי שֶׁבַּהֵיכָל כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקָּרֵשׁ. נָטַל אֶת הַמַּחְתָּה וְעָלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּפִנָּה גֶּחָלִים אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְחַתָּה מִן הַמְעוּכָּלוֹת הַפְּנִימִיּוֹת וְיָרַד וְהִנִּיחָהּ עַל הָרוֹבֶד הָרְבִיעִי שֶׁבָּעֲזָרָה:

הלכה: כֵּינִי מַתְנִיתָה. עַל הָרוֹבֶד הָרְבִיעִי שֶׁבָּעֲזָרָה.

תַּנֵּי. שָׁחַט בַּחוּץ חַיָּיב. חָפַן בִּפְנִים פָּטוּר. חָתָה וְהִקְטִיר וְנִשְׁפַּךְ הַדָּם יָבִיא פָּר אַחֵר וְנִכְנַס בְּדָמוֹ. עַד שֶׁלֹּא הִקְטִיר נִשְׁפַּךְ הַדָּם חַתִּיָּה פְסוּלָה הִיא וְהוּא צָרִיךְ לַחוֹת כַּתְּחִילָּה. סָפַק עַד שֶׁלֹּא הִקְטִיר נִשְׁפַּךְ הַדָּם וְסָפַק מִשֶּׁהִקְטִיר נִשְׁפַּךְ הַדָּם. לְהָבִיא פָּר אַחֵר וּלְהִיכָּנֵס בְּדָמוֹ אֵין אַתְּ יָכוֹל. שֶׁאֲנִי אוֹמֵר. עַד שֶׁלֹּא הִקְטִיר נִשְׁפַּךְ הַדָּם וְהִיא חַתִּיָּה פְסוּלָה. וְהוּא צָרִיךְ לַחוֹת כַּתְּחִילָּה. אֵין אַתְּ יָכוֹל. שֶׁאֲנִי אוֹמֵר. מִשֶּׁהִקְטִיר נִשְׁפַּךְ הַדָּם וְהִיא חַתִּיָּה כְּשֵׁירָה וְהוּא עוֹבֵר מִשֵּׁם הַכְנָסָה יְתֵירָה. וּבָטְלוּ הָעֲבוֹדוֹת. אַשְׁכָּחַת אָמַר. בָּטְלוּ עֲבוֹדוֹת שֶׁלְּאוֹתוֹ הַיּוֹם.

שָׁחַט וְמֵת. אַחֵר מָהוּ שֶׁיִּיכָּנֵס בְּדָמוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לְקִישׁ אָמַר. בְּפָר. אֲבָל לֹא בְדָם. רִבִּי חֲנִינָה וְרִבִּי יוֹנָתָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אֲפִילּוּ בְדָם. מִילְתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמְרָה. אֲפִילּוּ בְדָם. דְּאָמַר רִבִּי חֲנִינָה רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲפִילּוּ בְדָם. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי שָׁאַל. חָפַן וְמֵת. מָהוּ שֶׁיִּכָּנֵס בְּחָפְנָיו. מַה צְרִיכָה לֵיהּ בְּחָפְנָיו. דִּכְתִיב וּמִלֹּא חָפְנָיו. בְּרַם הָכָא לֵית כְּתִיב בְּדָמוֹ. פְּשִׁיטָא לֵיהּ. אֲפִילּוּ בְדָם.

ד משנה: בְּכָל יוֹם הָיָה חוֹתָהּ בְּשֶׁל כֶּסֶף וּמְעָרָה לְתוֹךְ שֶׁל זָהָב וְהַיּוֹם חוֹתָהּ בְּשֶׁל זָהָב וּבָהּ הָיָה מַכְנִיס. בְּכָל יוֹם חוֹתָהּ בְּשֶׁל אַרְבַּעַת קַבִּין וּמְעָרָה בְתוֹךְ שֶׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין וְהַיּוֹם חוֹתָהּ בְּשֶׁל שְׁלֹשֶׁת קַבִּין וּבָהּ הָיָה מַכְנִיס. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר בְּכָל יוֹם חוֹתָהּ בְּשֶׁל סְאָה וּמְעָרָה בְתוֹךְ שְׁלֹשֶׁת קַבִּין וְהַיּוֹם חוֹתָהּ בִּשְׁלֹשֶׁת קַבִּין וּבָהּ הָיָה מַכְנִיס. בְּכָל יוֹם הָיְתָה כְּבִידָה וְהַיּוֹם קַלָּה. בְּכָל יוֹם הָיְתָה יָדֵהּ קָצָרָה וְהַיּוֹם אֲרוּכָּה. בְּכָל יוֹם הָיָה זָהֳבָהּ יָרוֹק וְהַיּוֹם אָדֹם דִּבְרֵי רַבִּי מְנַחֵם.

הלכה: כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. נִתְפַּזֵּר מִמֶּנָּה כִּקְב גֶּחָלִים הָיָה מְכַבְּדָן לַאֲמָּה. וּבַשַּׁבָּת כּוֹפִין עָלָיו (פְּסַקְתֵּר) [פְּסַקְתֵּר].

בְּכָל יוֹם הָיְתָה כְּבִידָה וְהַיּוֹם קַלָּה. שֶׁלֹּא לְיַיגְּעוֹ.

בְּכָל יוֹם הָיְתָה יָדָהּ קְצָרָה וְהַיּוֹם אָרוּכָּה. שֶׁלֹּא לְיַיגְּעוֹ. בְּכָל יוֹם לֹא הָיָה בָּהּ אַמָּה גְּמוּדָה. וְהַיּוֹם הָיָה בָּהּ אַמָּה וּמֶחֱצָה. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא הַזְּרוֹעַ מִסַּיַּעַת. בְּכָל יוֹם לֹא הָיָה בָּהּ נַרְתִּיק. וְהַיּוֹם הָיָה בָּהּ נַרְתִּיק. כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּכָּבֶה. וְאֵינוֹ חוֹצֵץ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. קוֹבְעוֹ בְּמַסְמֵר.

שִׁבְעָה זְהָבִים הֵן. זָהָב טוֹב. זָהָב טָהוֹר. זָהָב סָגוּר. זָהָב מוּפָז. זָהָב מְזוּקָק. זָהָב שָׁחוּט. זָהָב פַּרְוַיִים.

זָהָב טוֹב. כְּמַשְׁמָעוֹ. [וְזָהָב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב.] אָמַר רִבִּי יִצְחָק. טוֹבוֹי דִי בְבֵייתֵיהּ. טוֹבוֹי דוּ בְלְווֹיָתֵיהּ.

זָהָב טָהוֹר. שֶׁמַּכְנִיסִין אוֹתוֹ לָאוֹר וְאֵינוֹ חֶסֶר כְּלוּם. (וְהָא תַּנֵּי) [וְאַתְיָיא כִּדְתַנֵּי]. מַעֲשֶׂה בְמְנוֹרַת זָהָב שֶׁעָשָׂה מֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר וְהָיְתָה יְתֵירָה דֵּינָר זָהָב. וְהִכְנִיסוּהָ לַכּוּר שְׁמוֹנִים פַּעַם וְלֹא חָסְרָה כְלוּם. וְיֵאוּת. עַד דְּלֹא יְקוּם [עַל] בְּרָרֵיהּ הוּא חֶסֶר סַגִּין. מִן דּוּ קָיֵים בְּרָרֵיהּ לֹא חֶסֶר כְּלוּם.

זָהָב סָגוּר. שֶׁהָיָה מַכְסִיף בְּעַד כָּל הַזְּהָבִים שֶׁהָיוּ שָׁם. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. כְּתוּב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כִּכַּר כֶּסֶף מְזוּקָק לָטוּחַ קִירוֹת הַבַּיִת. וְאֶת כָּל הַבַּיִת צִפָּה זָהָב. וְאַתְּ אָמַר אָכֵן. אֶלָּא שֶׁהָיָה מַכְסִיף בְּעַד כָּל הַזְּהָבִים שֶׁהָיוּ שָׁם.

זָהָב מוּפָז. רִבִּי פַּטְרוֹקִי אַחֲוָה דְרִבִּי דְּרוֹסָא בְּשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר בִּינָה. דּוֹמֶה לָאֵשׁ מֻצָּתֶת בְּגָפְרִית. אָמַר רִבִּי אַבִּין. לְשֵׁם מְקוֹמוֹ הוּא נִקְרָא. וְזָהָב מֵאוּפָּז.

זָהָב מְזוּקָק. שֶׁהָיוּ מְחַתְּכִין אוֹתוֹ כְּזִתִּים וְטָחִים אוֹתוֹ בָּצֵק וּמַאֲכִילִין אוֹתוֹ לְנַעֲמִיוֹת. וְהֵן מָסַנְנוֹת אוֹתוֹ. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שֶׁהָיוּ טוֹמְנִין אוֹתוֹ בַּזֶּבֶל שִׁבַּע שָׁנִים.

זָהָב שָׁחוּט. שֶׁהָיָה נִמְשָׁךְ כְּשַׁעֲוָה. אַדְרְיָינוּס הָיָה לוֹ מִשְׁקַל בִּיצָה. דּוֹקְלְטְיָנוּס הָיָה לוֹ מִשְׁקַל דֵּינָר גּוֹרְדִינוֹן.

זָהָב פַּרְוַיִים. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אָדוֹם. דּוֹמֶה לְדָמוֹ שֶׁלְּפָר. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. זָהָב שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פֵּירוֹת. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. וְגֶפֶן שֶׁלְּזָהָב הָיְתָה עוֹמֶדֶת עַל פִּתְחוֹ שֶׁלְהֵיכָל. אָמַר רִבִּי אָחָא בַּר יִצְחָק. בְּשָׁעָה שֶׁבָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ צָר כָּל מִינֵי אִילָנוֹת לְתוֹכוֹ. וּבַשָּׁעָה שֶׁהָיוּ אֵילּוּ שֶׁמַּחְזִיק [עוֹשִׂין פֵּירוֹת] הָיוּ אֵילּוּ שֶׁבַּפְּנִים עוֹשִׂין פֵּירוֹת. הָדָא הִיא דִכְתִיב פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת וְרַנֵּן וגו׳. אֵימָתַי יָבְשׁוּ. אָמַר רִבִּי יִצְחָק חִינְנָא בַּר יִצְחָק. בְּשָׁעָה שֶׁהֶעֱמִיד מְנַשֶּׁה צֶלֶם בַּהֵיכָל יָבְשׁוּ. דִּכְתִיב וּפֶרַח לְבָנוֹן אוּמְלָל.

ה משנה: בְּכָל יוֹם מַקְרִיב פַּרְס בְּשַׁחֲרִית וּפַרְס בֵּין הָעַרְבַּיִם וְהַיּוֹם מוֹסִיף מִלֹּא חָפְנָיו. בְּכָל יוֹם הָיְתָה דַּקָּה וְהַיּוֹם דַּקָּה מִן הַדַּקָּה: בְּכָל יוֹם הַכֹּהֲנִים עוֹלִין בְּמִזְרָחוֹ וְיוֹרְדִין בְּמַעֲרָבוֹ וְהַיּוֹם עוֹלִין בָּאֶמְצַע וְיוֹרְדִין בָּאֶמְצַע. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לְעוֹלָם כֹּהֵן גָּדוֹל עוֹלֶה בָּאֶמְצַע וְיוֹרֵד בָּאֶמְצַע. בְּכָל יוֹם כֹּהֵן גָּדוֹל מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר וְהַיּוֹם מִן הַקִּיתוֹן שֶׁל זָהָב. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לְעוֹלָם כֹּהֵן גָּדוֹל מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַקִּיתוֹן שֶׁל זָהָב:

הלכה: פִּיטּוּם הַקְּטוֹרֶת. הַצָּרִי וְהַצִּפּוֹרֶן הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מוֹר וּקְצִיעָה שִׁיבּוֹלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכּוֹם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. קוֹשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר. קִילּוּפָּה שְׁלֹשָׁה. קִינָּמוֹן תִּשְׁעָה. נִמְצֵאתָ אוֹמֵר. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּחֲמֵשׁ מָנִים הָיוּ כְּנֶגֶד יְמוֹת הַשָּׁנָה. וּשְׁלֹשָׁה שֶׁלְּאוֹתוֹ הַיּוֹם. הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. וְהַיּוֹם מוֹסִיף מִלֹּא חָפְנָיו. כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעַת קַבִּין. יֵין (קפניסין) [קַפְרִיסִין] שְׁלֹשׁ סְאִין וְשָׁלֹשׁ קַבִּין. אִם אֵין לוֹ יֵין (קפניסין) [קַפְרִיסִין] מֵבִיא חֲמַר חִיוָּרִין עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רוֹבַע. מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא. רִבִּי נָתָן אוֹמֵר. אַף (קפרת) [כְּיפַּת] הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא. נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. חִסֵּר בָּהּ אַחַת מִסַּמְנֶיהָ חַיָּיב מִיתָה.

תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא (סְרָף) [שָׂרָף] שֶׁלְּעֲצֵי (הַקֶּטֶב) [הַקְּטָף]. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה לְמָה הָיְתָה בָאָה. שֶׁבָּהּ שָׁפִין אֶת הַצִּפּוֹרֶן מִפְּנֵי שֶׁהִיא נָאָה. יֵין (קפניסין) [קַפְרִיסִין] לְמָה הִיא בָאָה. שֶׁבָּהּ (שָׁפִין) [שׁוֹרִין] אֶת הַצִּפּוֹרֶן מִפְּנֵי שֶׁהִיא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ. אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין רֵיחַ רַע לָעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד. וּכְשֶׁהָיָה מֵידֵק הָיָה אוֹמֵר. הָדֵק הֵיטֵב. שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. חִיסֵּר בָּהּ אַחַת מִסַּמְנֶיהָ אוֹ שָׁנָתַן בָּהּ מְעַט דְּבַשׁ הָיְתָה פְּסוּלָה. לֹא נָתַן לְתוֹכָהּ מֶלַח אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ מַעֲלֶה עָשָׁן נִתְחַייֵב מִיתָה. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. וְעוֹבֵר מִשּׁוּם הָכְנָסָה יְתֵירָה.

תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא. הַפַּטָּמִין שֶׁבִּירוּשָׁלֵם הָיוּ אוֹמְרִים. אֵילּוּ הָיָה נוֹתֵן לְתוֹכָהּ מְעַט דְּבַשׁ לֹא הָיָה כָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ יָכוֹל לַעֲמוֹד בְּרֵיחָהּ.

תַּנֵּי. פִּיטְמָהּ חֲצָיִים כְּשֵׁירָה. שִׁילְשִׁים וּרְבָעִים לֹא שָׁמָעְנוּ. רִבִּי אוֹמֵר. כְּמִידָּתָהּ הָיְתָה כְשֵׁירָה. וּדָא דְאָתְּ מַר. פִּיטְמָהּ חֲצָיִים כְּשֵׁירָה. חֲצִי כָל סַמְמָן וְסַמְמָן. אַחַת לְשִׁשִּׁים לְשִׁבְעִים שָׁנָה הִיא הָיְתָה בָאָה חֲצָיִים מִן הַשְּׁיֵירַיִים. הָדָא הִיא מוֹתַר הַקְּטוֹרֶת מַה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ.

תַּנֵּי. הִקְטִיר כְּזַיִת בַּחוּץ חַיָּיב. פָּחוּת מִכְּזַיִת בִּפְנִים פָּטוּר. רִבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רַב יִרְמְיָה. נִפְטְרוּ הַצִּיבּוּר יְדֵי חוֹבָתָן. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. מִן מַה דְתַנֵּי. הִקְטִיר כְּזַיִת בַּחוּץ חַיָּיב. מִינָּהּ אַתְּ שְׁמַע. פָּחוּת מִכְּזַיִת בִּפְנִים פָּטוּר.

דַּקָּה. מַה תַלְמוּד לוֹמַר. לְפִי שֶׁנֶּאֱמַר וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר דַּקָּה. שֶׁתְּהֵא דַקָּה מִן הַדַּקָּה. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. מַפְרִישׁ שְׁלֹשֶׁת מָנִים מֵעֶרֶב יוֹם הַכִּיפּוּרִים וּמַחֲזִירָן לַמַּכְתֶּשֶׁת כְּדֵי לְמַלְּאוֹת מִמֶּנָּה חָפְנָיו כְּדֵי לְקַיֵּים בָּהּ דַּקָּה מִן הַדַּקָּה.

אָמַר רִבִּי יוֹנָה. חוּץ מִקִּידּוּשׁ הָרִאשׁוֹן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וַאֲפִילּוּ מִקִּידּוּשׁ הָרִאשׁוֹן. מַתְנִיתָה פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹנָה. כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ רְאוּיִין לְקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. פְּתַר לָהּ. חוּץ מִקִּידּוּשׁ הָרִאשׁוֹן. מַתְנִיתָה פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵה. הַכִּיּוֹר וְהַכֶּן מְעַכְּבִין. פְּתַר לָהּ. מְקוֹמָן מְעַכֵּב.

ו משנה: בְּכָל יוֹם הָיוּ שָׁם אַרְבַּע מַעֲרָכוֹת וְהַיּוֹם חֲמִשָּׁה דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר בְּכָל יוֹם שָׁלֹשׁ וְהַיּוֹם אַרְבַּע. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּכָל יוֹם שְׁתַּיִם וְהַיּוֹם שָׁלֹשׁ:

הלכה: מַה טַּעֲמָא דְּרַבִּי מֵאִיר. וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה זוֹ מַעֲרֶכֶת קִיּוּמֵי אֵשׁ. וּבְעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן זוֹ מַעֲרֶכֶת אֵיכּוּל אֵיבָרִין וּפְדָרִים. וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעוֹלָה זוֹ מַעֲרָכָה גְּדוֹלָה. וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים זוּ קְטוֹרֶת. וְלֵית לְרַבִּי יוֹסֵה מַעֲרֶכֶת אֵיכּוּל אֵיבָרִין. וְלֵית לְרַבִּי יְהוּדָה מַעֲרֶכֶת קִיּוּמֵי אֵשׁ. מַה מְקַיֵּים רַבִּי יְהוּדָה אֵשׁ תָּמִיד. אֵשׁ שֶׁאָמַרְתִּי לָךְ תְּהֵא תָמִיד לֹא תְהֵא אֶלָּא עַל מִזְבַּח הַחִיצוֹן.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר. הָאֵיבָרִין וְהַפְּדָרִין שֶׁלֹּא נִתְאַכְּלוּ מִבָּעֶרֶב עוֹשֶׂה אוֹתָן מְדוּרָה וְשׂוֹרְפָן בִּפְנֵי עַצְמָן. וְדוֹחִין עֲלֵיהֶן אֶת הַשַּׁבָּת. רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. בְּכָל יוֹם הָיוּ שָׁם אַרְבַּע מַעֲרָכוֹת. מָה אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ. אָמַר רַבִּי מָנָא. וְהַיּוֹם חֲמִשָּׁה. רַבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה בְּעָא קוֹמֵי רַבִּי זְעוּרָה. דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְעַכֵּב דּוֹחֶה. אָמַר לֵיהּ. הֲרֵי עֵידֵי הַחוֹדֶשׁ הֲרֵי אֵינָן מְעַכְּבִין וְדוֹחִין. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. שֶׁעַל מַהֲלַךְ לַיְלָה וְיוֹם מְחַלְּלִין אֶת הַשַּׁבָּת וְיוֹצְאִין לְעֵידוּת הַחוֹדֶשׁ.

מְנַיִן לְמַעֲרֶכֶת יוֹם הַכִּיפּוּרִים. רַבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַבִּי פְּדָת. גַּחֲלֵי. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר אֵשׁ. שֶׁהִיא בְטֵילָה עַל גַּבֵּי גַּחֲלֶיהָ. גַּחֲלֵי. יָכוֹל עוֹמְמוֹת. תַּלְמוּד לוֹמַר אֵשׁ. אִי אֵשׁ יָכוֹל שַׁלְהֶבֶת. תַּלְמוּד לוֹמַר גַּחֲלֵי אֵשׁ. הַא כֵיצַד. מִן הַלּוֹחֲשׁוֹת הַלָּלוּ. וּמְנַיִן שֶׁתְּהֵא הָאֵשׁ בְּטֵילָה עַל גַּבֵּי גְחָלִים. תַּלְמוּד לוֹמַר גַּחֲלֵי אֵשׁ.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. אֵין לֶחֶם הַפָּנִים נִפְסָל בִּשְׁעַת מַסָּעוֹת. [רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. לֶחֶם הַפָּנִים נִפְסָל בִּשְׁעַת מַסָּעוֹת.] רַבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ. מַה בַּחֲנָייָתָם אֵינוֹ נִפְסָל אַף בִּנְסִיעָתָם אֵינוֹ נִפְסָל. רַבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. וְנָסַע אוֹהֶל מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנוֹת. כִּבְתוֹךְ הַמַּחֲנוֹת.

רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רַבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר. הַשּׁוֹרֵף קָדָשִׁים בַּחוּץ בִּשְׁעַת מַסָּעוֹת לוֹקֶה. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. קָדָשִׁים נִדְחִין בִּשְׁעַת מַסָּעוֹת. טְמֵאִים פְּרוּשִׁים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּמְחִיצָתוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. תִּדְיָרָא הָא מִילְתָא בְּפוּמְהוֹן דְּרַבָּנָן. נִסְתַּלְּקוּ הַפָּרוֹכוֹת הוּתְרוּ הַמְּחִיצוֹת לְזָבִין וְלַמְצוֹרָעִין. מַתְנִיתָה מְסַיְיעָה לְדֵין וּמַתְנִיתָה מְסַיְיעָה לְדֵין. מַתְנִיתָה מְסַיְיעָה לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. תָּמִיד. תָּמִיד אֲפִילּוּ בַּשַּׁבָּת. תָּמִיד אַף בְּטוּמְאָה. מַתְנִיתָה מְסַיְיעָה לְרַבִּי יוֹחָנָן. לֹא תִכְבֶּה. אַף בַּמַּסָּעוֹת. [בִּשְׁעַת מַסָּעוֹת] מָה הָיוּ עוֹשִׂין לָהּ. הָיוּ כוֹפִין עָלֶיהָ (פְּסַקְתִּיר) [פְּסַכְתִּיר]. דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אַף בִּשְׁעַת מַסָּעוֹת הָיוּ מְדַשְּׁנִין אוֹתָהּ. שֶׁנֶּאֱמַר וְדִשְּׁנוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו בֶּגֶד אַרְגָּמָן. הָא אִילּוּ הָיָה הַמִּזְבֵּחַ דָּלִיק לֹא הָיָה בֶּגֶד אַרְגָּמָן נִשְׂרָף. מַה עָבַד לָהּ רַבִּי יוּדָה. (פְּסַקְתִּיר) [פְּסַכְתִּיר]. הָיוּ כוֹפִין עָלֶיהָ מִלְמַעֲלָה. מַה מְקַיֵּים רַבִּי יוּדָה. וְדִשְּׁנוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ. וְיִרְוּוּן. כְּיֵי דָמַר רַבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשֵׁן.

פרק ה

א משנה: הוֹצִיאוּ לוֹ אֶת הַכַּף וְאֶת הַמַּחְתָּה וְחָפַן מִלֹּא חָפְנָיו וְנָתַן לְתוֹךְ הַכַּף הַגָּדוֹל לְפִי גוּדְלוֹ וְהַקָּטָן לְפִי קוֹטְנוֹ וְכָךְ הָיְתָה מִידָּתָן. נָטַל אֶת הַמַּחְתָּה בִּימִינוֹ וְאֶת הַכַּף בִּשְׂמֹאלוֹ. מְהַלֵּךְ בַּהֵיכָל עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְבֵין שְׁנֵי הַפָּרוֹכוֹת הַמַּבְדִּילוֹת בֵּין הַקּוֹדֶשׁ וּבֵין קוֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וּבֵינֵיהֶן אַמָּה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר לֹא הָיְתָה שָׁם אֶלָּא פָּרוֹכֶת אַחַת בִּלְבָד שֶׁנֶּאֱמַר וְהִבְדִּילָה הַפָּרוֹכֶת לָכֶם בֵּין הַקּוֹדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים.

הלכה: הוֹצִיאוּ לוֹ אֶת הַכַּף כול׳. וְלֹא כְבָר תַּנִּינָתָהּ. נָטַל אֶת הַמַּחְתָּה וְעָלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ. כֵּינִי מַתְנִיתָה. אֶת הַכַּף וְאֶת הַבָּזְךְ. מָהוּ כַף. מָגִיס. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. הָדָא אָמְרָה. כְּלִי חוֹל הוּא. אֵין תֵּימַר. כְּלִי קוֹדֶשׁ. דָּבָר שֶׁקִּדֵּשׁ בִּכְלִי נִפְדֶּה.

דְּאִיתְפַּלְגוֹן. פִּיטְמָהּ בַּחוּלִין. רַבִּי יוֹסֵה בֵּן חֲנִינָה אָמַר. פְּסוּלָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. כְּשֵׁירָה. מַה טַּעֲמָא דְּרַבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. קוֹדֶשׁ הִיא. שֶׁתְּהֵא בָאָה מִתְּרוּמַת הַלִּישְׁכָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה בֵּירְבִּי בּוּן. אַתְיָא דְּרַבִּי יוֹסֵי בֵּן חֲנִינָה כִּשְׁמוּאֵל וּדְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי כְּרַבִּי יוֹחָנָן. דְּתַנִּינָן. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיוּ בָּהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין לְקָרְבָּנוֹת צִיבּוּר. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. קְטוֹרֶת. אָמַר רַבִּי הוֹשַׁעְיָה. תִּיפְתָּר בְּאוֹמֶן מִשֶּׁל בֵּית אֶבְטִינָס [שֶׁהָיָה נוֹטֵל בִּשְׂכָרוֹ קְטוֹרֶת.] וּדְרַבִּי יוֹסֵי בֵּן חֲנִינָה כִּשְׁמוּאֵל. דְּאָמַר רַבִּי חוּנָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. מַכְתֶּשֶׁת עָשׂוּ אוֹתָהּ כְּלִי שָׁרֵת לַקּוֹדֶשׁ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה בֵּירְבִּי בּוּן. אָמְרָהּ רַבִּי חוּנָה קוֹמֵי רַבִּי יוֹסֵה. דָּבָר שֶׁקִּדֵּשׁ בִּכְלִי נִפְדֶּה. אָמַר לֵיהּ. וְלָאו שְׁמוּאֵל הוּא. וּשְׁמוּאֵל אָמַר. קַל הוּא בְמוֹתָר. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. הוֹתִירוּ תְמִידִין. שְׁמוּאֵל אָמַר. נִפְדִּין כְּתַמִּימִין. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. נִפְדִּין כִּפְסוּלֵי הַמּוּקְדָּשִׁין. הוֹתִירוּ שְׁעִירִים. עַל דַּעְתֵּיהּ דִּשְׁמוּאֵל. אִם עוֹלָה נִפְדֵּית לֹא כָל שֶׁכֵּן חַטָּאת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן רַבִּי זְעוּרָא אָמַר. יִרְעוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. מְקַיְיצִים בָּהּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ. וְקַשְׁיָא. יֵשׁ חַטָּאת קְרֵיבָה עוֹלָה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. שַׁנְיָא הִיא. שֶׁאֵין קָרְבָּנוֹת צִיבּוּר נִקָּבְעִין אֶלָּא בִּשְׁחִיטָה. אָמַר רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן תְּרַדְיוֹן. תְּנֵי בֵּית דִּין הוּא עַל הַמּוֹתָרוֹת שֶׁיִּקָּרְבוּ עוֹלוֹת.

מְלֹא קוּמְצוֹ. יָכוֹל מְלֹא קוּמְצוֹ מְבוֹרָץ. תַּלְמוּד לוֹמַר בְּקֶמְצוֹ. אִי בְקֶמְצוֹ יָכוֹל יִקְמוֹץ בְּרֹאשֵׁי אֶצְבְּעוֹתָיו. תַּלְמוּד לוֹמַר מְלֹא קוּמְצוֹ. הָא כֵיצַד. חוֹפֶה אֶת פִּי יָדוֹ בַּמַּחֲבַת וּבְמַרְחֶשֶׁת וּמוֹחֵק בְּאֶצְבָּעוֹ מִלְמַעֲלָן לְמַטָּן.

תַּמָּן אַתְּ אָמַר. מִלֹּא קָמְצוֹ בְּקָמְצוֹ. וְהָכָא אַתְּ אָמַר מִלֹּא קוּמְצוֹ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מַה לְהַלָּן קוֹמֶץ הֶחָסֵר פָּסוּל וְהָכָא קוֹמֶץ הֶחָסֵר פָּסוּל. חֲפָנִים מָהוּ שֶׁיֵּיעָשֶׂה כִכְלִי שָׁרֵת לְקַדֵּשׁ. אַחֵר מָהוּ שֶׁיְּחַפּוֹן וְיִתֵּן לְתוֹךְ חֲפָנָיו. מָהוּ שֶׁיֵּיעָשֶׂה מִידָּה לְחֲפָנָיו. בְּכָל חֲפָנִים מְשַׁעֲרִין אוֹ אֵין מְשַׁעֲרִין אֶלָּא בְחֲפָנָיו. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי שָׁאַל. חֲפַן וָמֵת. אָחֵר מָהוּ שֶׁיְּיכָּנֵס בְּחֲפָנָיו. אֵין תֵּימַר. חֲפָנִים עָשׂוּ אוֹתָן כִּכְלִי שָׁרֵת לַקּוֹדֶשׁ. הָדָא אָמְרָה. חֲפַן וָמֵת אֵין אָחֵר נִכְנָס בְּחֲפָנָיו. אֵין אַחֵר חוֹפֵן וְנוֹתֵן לְתוֹךְ חֲפָנָיו. וְעוֹשִׂין מִידָּה לְחֲפָנָיו. וְאֵין מְשַׁעֲרִין בְּכָל חֲפָנִים. אֵין תֵּימַר. חֲפָנִים לֹא עָשׂוּ אוֹתָן כִּכְלִי שָׁרֵת לַקּוֹדֶשׁ. הָדָא אָמְרָה. חֲפַן וָמֵת. אָחֵר נִכְנָס בְּחֲפָנָיו. אַחֵר חוֹפֵן וְנוֹתֵן לְתוֹךְ חֲפָנָיו. וְאֵין עוֹשִׂין מִידָּה לְחֲפָנָיו. וּמְשַׁעֲרִין בְּכָל חֲפָנִים.

הַגָּדוֹל לְפִי גוּדְלוֹ. אֲפִילוּ כְּבֶן קְמְחִית שֶׁהָיְתָה יָדוֹ מַחֲזֶקֶת כְּאַרְבָּעַת קַבִּין. וְהַקָּטָן לְפִי קוֹטְנוֹ. אֲפִילוּ כְּבֶן גַּמְלָא שֶׁלֹּא הָיְתָה יָדוֹ מַחֲזֶקֶת אֶלָּא כִּשְׁנֵי זֵתִים.

הִילּוּךְ בְּזָר מָהוּ. חִזְקִיָּה אָמַר. הִילּוּךְ בְּזָר כָּשֵׁר. רִבִּי יַנַּאי אָמַר. הִילּוּךְ בְּזָר פָּסוּל. מַתְנִיתַּה פְלִיגָא עַל רִבִּי יַנַּאי. קַבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן בִּשְׂמֹאלוֹ יַחֲזִיר לִימִינוֹ. וּשְׂמֹאלוֹ לֹא כְזָר הִיא. תִּיפְתָּר שֶׁהָיְתָה שְׂמֹאלוֹ כְּלַפֵּי לְפָנִים. אָמַר רִבִּי בָּא. וַאֲפִילוּ תֵּימַר. כְּלַפֵּי לַחוּץ. שַׁנְיָיא הִיא הִילּוּךְ בְּזָר וְשַׁנְיָיא הִיא מֵאֵילָיו. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. פְּשִׁיטָא יָד לֹא עָשׂוּ אוֹתָהּ כְּהִילּוּךְ. מַתְנִיתַּה פְלִיגָא עַל רִבִּי יַנַּאי. נִשְׁפַּךְ מִן הַכְּלִי עַל הָרִצְפָּה וַאֲסָפוֹ כָּשֵׁר. אָמַר רִבִּי בֵּיבַי. תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה מִתְגַּלְגֵּל כְּלַפֵּי לְפָנִים. אָמַר רִבִּי בָּא. וַאֲפִילוּ תֵּימַר. כְּלַפֵּי לַחוּץ. שַׁנְיָיה הִיא הִילּוּךְ בְּזָר שַׁנְיָיא הִיא הִילּוּךְ מֵאֵילָיו. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. פְּשִׁיטַת יָד עָשׂוּ אוֹתָהּ כְּהִילּוּךְ. מַתְנִיתַּה פְלִיגָא עַל רִבִּי יַנַּאי. נָטַל אֶת הַמַּחְתָּה בִּימִינוֹ וְאֶת הַכַּף בִּשְׂמֹאלוֹ. שַׁנְיָיא הִיא שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹתוֹ. יִתְלֶה אוֹתוֹ בִּזְרוֹעוֹ. אֵינָהּ דֶּרֶךְ כְּבוֹד. וַיַּחֲלִיף. סָבְרִין מֵימַר. אִם הֶחֱלִיף פָּסוּל. וַיַּחְתִּי. אִם הֶחְתִּי מִימִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ כָּשֵׁר. וְאָמַר אוֹף תַּמָּן. וַיַּחְתִּי. תַּמָּן אִם הֶחְתִּי פָּסוּל. [אִם הֶחֱלִיף פָּסוּל.] בְּרַם הָכָא אִם הֶחְתִּי כָּשֵׁר. אִם הֶחֱלִיף פָּסוּל.

הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאִם הִכְנִיסָן אַחַת אַחַת כְּיפִּי. אֶלָּא שֶׁהוּא עוֹבֵר מִשֶּׁם הַכְנָסָה [יְתֵירָה]. עַל אֵיזֶה מֵהֶן הוּא עוֹבֵר. חֲבֵרַיָּא אָמְרֵי. עַל הָאַחֲרוֹנָה. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹסֵי. אוֹמֵר לוֹ. הִיכָּנֵס. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אֶלָּא עַל הָרִאשׁוֹנָה. תַּמָּן תַּנִּינָן. הִשְׁתַּחֲוָה אוֹ שֶׁשָּׁהָא כְּדֵי הִשְׁתַּחֲוָיָה. עַל אֵי זוֹ מֵהֶן הוּא עוֹבֵר. חֲבֵרַיָּא אָמְרֵי. עַל הָרִאשׁוֹנָה. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹסֵי. אוֹמֵר לוֹ. צֵא. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אֶלָּא עַל הָאַחֲרוֹנָה.

וּבֵינֵיהֶן אַמָּה. אָמַר רִבִּי הִילָא. זֵיכֶר לַדָּבָר. כַּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. אַמָּה טַרְקְסִין. עֶשְׂרִים אַמָּה לְבֵית קוֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים. מָהוּ אַמָּה טַרְקְסִין. רִבִּי יוֹנָה בוֹצְרָיָּא אָמַר. טִירֶקְסוֹן. מַה מִבְּפָנִים מִבַּחוּץ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מִן מַה דְכְתִיב וַאֲרָבָעִים בָּאַמָּה הָיָה הַבַּיִת הוּא הַהֵיכָל לִפְנֵי. הָדָא אָמְרָה. מִבִּפְנִים. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. וְהָכְתִיב וַיַּעַשׂ אֶת בֵּית קוֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים עֶשְׂרִים אַמָּה. חֲוֵי מִבַּחוּץ. מַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת לָכֶם וגו׳. מַה עֲבַד לָהּ רִבִּי יוֹסֵי. בֵּין קוֹדֶשׁ קָדָשִׁים שֶׁלְמַעֲלָן לַקּוֹדֶשׁ קָדָשִׁים שֶׁלְמַטָּן. וְלֵית לְרַבָּנִן כֵּן. אִית לָן כַּהִיא דְתַנִּינָן. וְרוֹשֶׁם פְּסִיפְסִין מַבְדִּיל בָּעֲלָיָיה בֵּין קוֹדֶשׁ לְבֵין קוֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים.

ב משנה: הַחִיצוֹנָה פְרוּפָה מִן הַדָּרוֹם וְהַפְּנִימִית מִן הַצָּפוֹן וּמְהַלֵּךְ בֵּינֵיהֶן עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַצָּפוֹן. הִגִּיעַ לַצָּפוֹן וְהָפַךְ פָּנָיו לַדָּרוֹם הָלַךְ לִשְׂמֹאלוֹ עִם הַפָּרוֹכֶת עַד שֶׁמַּגִּיעַ לָאָרוֹן הִגִּיעַ לָאָרוֹן נוֹתֵן אֶת הַמַּחְתָּה בֵּין שְׁנֵי הַבַּדִּים צָבַר אֶת הַקְּטוֹרֶת עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים וְנִתְמַלֵּא הַבַּיִת עָשָׁן. יָצָא וּבָא לוֹ דֶּרֶךְ כְּנִיסָתוֹ. מִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה קְצָרָה וְלֹא הָיָה מַאֲרִיךְ בִּתְפִלָּתוֹ שֶׁלֹּא לְהַבְעִית אֶת יִשְׂרָאֵל׃

הלכה: תַּנֵּי. מִן הַמְּנוֹרָה וּלְדָרוֹם הָיָה נִכְנָס. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מִן הַשּׁוּלְחָן וּלְצָפוֹן הָיָה נִכְנָס. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מִמִּזְבֵּחַ הַזָּהָב וְלַמְּנוֹרָה הָיָה נִכְנָס. מְהַלֵּךְ בֵּינֵיהֶן עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לַצָּפוֹן. דּוֹחֵק הָיָה בָאֲצִילֵי יָדָיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשָּׁרְפוּ הַפָּרוֹכוֹת. הִגִּיעַ לַצָּפוֹן וְהָפַךְ פָּנָיו לַדָּרוֹם. חוֹזֵר הָיָה לַאֲחוֹרָיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה כְּמַפְסִיעַ בֵּין הַבַּדִּים. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. מַנִּיחַ אֶת הַכַּף בָּאָרֶץ וְזוֹרְקָהּ בָּאֲוִיר וְקוֹלְטָהּ בַּמַּחְתָּה. שְׁמוּאֵל אָמַר. בּוֹדְדָהּ בְּרַגְלוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מְעָרָה מִתּוֹךְ הַכַּף וְהִיא מִתְמָרֶת וְעוֹלָה. וְאַחַר כָּךְ הִיא פּוֹסָה וְיוֹרֶדֶת.

יָצָא וּבָא לוֹ כְּדֶרֶךְ כְּנִיסָתוֹ. כְּרִבִּי יוֹסֵה. בְּרַם כְּרִבִּי מֵאִיר אֲפִילוּ בָעֵי לָא יְכִיל. לָמָּה. שֶׁלֹּא יִתֵּן אֲחוֹרָיו לַקּוֹדֶשׁ.

כְּתִיב וַיְבָא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן יְרוּשָׁלַם. מָה נָן קַיְימִין. אִם מִירוּשָׁלַם הָיָה בָא. נֵימַר מִירוּשָׁלַם לַבָּמָה. אִם מִבָּמָה הָיָה בָא. נֵימַר מִבָּמָה לִירוּשָׁלַם הָיָה בָא. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֶבְדּוֹמָא. לַבָּמָה הָיָה בָא שֶׁלֹּא לִיתֵּן אֲחוֹרָיו לַקּוֹדֶשׁ.

וּמִתְפַּלֵּל תְּפִילָּה קְצָרָה בַּבַּיִת הַחִיצוֹן. וְכָךְ הָיְתָה תְפִילָּתוֹ שֶׁלְּכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים בְּצֵאתוֹ בְּשָׁלוֹם מִן הַקּוֹדֶשׁ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי״י אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא תֵצֵא עָלֵינוּ גָלוּת לֹא בַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא בַשָּׁנָה הַזֹּאת. וְאִם יָצְאָה עָלֵינוּ גָלוּת בַּיּוֹם הַזֶּה אוֹ בַשָּׁנָה הַזֹּאת תְּהֵא גָלוּתֵינוּ לְמָקוֹם שֶׁלְּתוֹרָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי״י אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא תֵצֵא עָלֵינוּ חִסָּרוֹן לֹא בַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא בַשָּׁנָה הַזֹּאת. וְאִם יָצָא עָלֵינוּ חִסָּרוֹן בַּיּוֹם הַזֶּה אוֹ בַשָּׁנָה הַזֹּאת יְהֵא חִסָּרוֹנֵינוּ בְּחִסָּרוֹן שֶׁלְּמִצְווֹת. [יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה׳ אֱלֹקֵינוּ וֵאלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַשָּׁנָה הַזֹּאת שְׁנַת זוֹל. שְׁנַת שׂוֹבַע. שְׁנַת מָשָׁא וּמַתָּן. שְׁנַת גְּשׁוּמָה וּשְׁחוּנָה וּטְלוּלָה. וְשֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אִלּוּ לָאִלּוּ. וְאַל תְּפִנֵּה לִתְפִילַּת יוֹצְאֵי דְרָכִים. רַבָּנָן דְּקֵסָרִין אָמְרִין. וְעַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִגְבְּהוּ שְׂרָרָה זוּ עַל גַּב זוּ]. וְעַל אַנְשֵׁי הַשָּׁרוֹן הָיָה אוֹמֵר. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי״י אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא יֵעָשׂוּ בְּתֵיהֶן קִבְרֵיהֶן.

וְלֹא הָיָה מַאֲרִיךְ שֶׁלֹּא לְהַבְעִית אֶת יִשְׂרָאֵל. מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁהֶאֱרִיךְ וְנָמְרוּ לְהָכְנֵס אַחֲרָיו. אָמְרוּ. שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה. אָמְרוּ לוֹ. לָמָּה הֶאֱרַכְתָּה. אָמַר לָהֶן. מִתְפַּלֵּל הָיִיתִי עַל מִקְדַּשׁ אֱלֹהֵיכֶם שֶׁלֹּא יֵיחָרֵב. אָמְרוּ לוֹ. אַף עַל פִּי כֵן לֹא הָיִיתָ צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ.

אַרְבָּעִים שָׁנָה שִׁימֵּשׁ שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק אֶת יִשְׂרָאֵל בִּכְהוּנָּה גְּדוֹלָה. וּבַשָּׁנָה הָאַחֲרוֹנָה אָמַר לָהֶן. בַּשָּׁנָה הַזֹּאת אֲנִי מֵת. אָמְרוּ לוֹ. מֵאֵיכָן אַתָּה יוֹדֵעַ. אָמַר לָהֶן. כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה שֶׁהָיִיתִי נִכְנָס לְבֵית קׇדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים הָיָה זָקֵן אֶחָד לִבְרוּשׁ לְבָנִים נִכְנָס עִמִּי וְיוֹצֵא עָמִּי. וּבַשָּׁנָה הַזּוֹ נִכְנָס עִמִּי וְלֹא יָצָא עִמִּי. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבֵּי אַבָּהוּ. וְהָכְתִיב וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאׇהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקּוֹדֶשׁ עַד צֵאתוֹ. אֲפִילּוּ אוֹתָן שֶׁכָּתוּב בָּהֶן וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם לֹא יִהְיוּ בְּאׇהֶל מוֹעֵד. אָמַר לוֹן. מַה אָמַר לִי דַּהֲוָה בַּר נַשׁ. אֲנִי אוֹמֵר. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הָיָה.

ג משנה: מִשֶּׁנִּיטַּל הָאָרוֹן אֶבֶן הָיְתָה שָׁם מִימוֹת הַנְּבִיאִים הָרִאשׁוֹנִים וּשְׁתְיָיה הָיְתָה נִקְרֵאת גְּבוֹהָ מִן הָאָרֶץ שְׁלֹשָׁה אֶצְבָּעוֹת וְעָלֶיהָ הָיָה נוֹתֵן׃

הלכה: תַּנֵּי. עַד שֶׁלֹּא נִיטַּל הָאָרוֹן הָיָה נִכְנָס וְיוֹצֵא לְאוֹרוֹ שֶׁלְּאָרוֹן. מִשֶּׁנִּיטַּל הָאָרוֹן הָיָה מְגַשֵּׁשׁ וְנִכְנָס מְגַשֵּׁשׁ וְיוֹצֵא.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לָמָּה נִקְרָא שְׁמָהּ אֶבֶן שְׁתִיָּיה. שֶׁמִּמֶּנָּה הוּשְׁתָּה הָעוֹלָם. תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. וְלָמָּה נִקְרָא אֶבֶן שְׁתִיָּיה. שֶׁמִּמֶּנָּה הוּשְׁתָּה הָעוֹלָם. כְּתוּב מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל אֱלֹהִים י״י דִּבֶּר וַיִּקְרָא אֶרֶץ וגו׳. מִצִּיּוֹן מִכְלַל יוֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. וְאוֹמֵר הִנְנִי יִסַּד בְּצִיּוֹן אֶבֶן וגו׳.

ד משנה: נָטַל אֶת הַדָּם מִמִּי שֶׁהָיָה מְמָרֵס בּוֹ נִכְנַס לַמָּקוֹם שֶׁנִּכְנַס וְעָמַד לַמָּקוֹם שֶׁעָמַד וְהִזָּה מִמֶּנּוּ אַחַת לְמַעְלָן וְשֶׁבַע לְמַטָּן וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּין לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָן וְלֹא לְמַטָּן אֶלָּא כְּמִצְלִיף. וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. אַחַת אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וּשְׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחָמֵשׁ. אַחַת וָשֵׁשׁ. אַחַת וָשֶׁבַע. יָצָא וְהִנִּיחוֹ עַל כַּן הַזָּהָב שֶׁהָיָה בַּהֵיכָל׃ הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַשָּׁעִיר שְׁחָטוֹ קִיבֵּל בַּמִּזְרָק אֶת דָּמוֹ. נִכְנַס בַּמָּקוֹם שֶׁנִּכְנַס וְעָמַד בַּמָּקוֹם שֶׁעָמַד וְהִזָּה מִמֶּנּוּ אַחַת לְמַעְלָן וְשֶׁבַע לְמַטָּן וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּין לְהַזּוֹת לֹא לְמַטָּן וְלֹא לְמַעְלָן אֶלָּא כְּמִצְלִיף. וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה וכו׳. יָצָא וְהִנִּיחוֹ עַל כַּן הַשֵּׁנִי שֶׁהָיָה בַּהֵיכָל. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לֹא הָיָה שָׁם אֶלָּא כַּן אֶחָד בִּלְבָד. נָטַל דַּם הַפָּר וְהִנִּיחַ דַּם הַשָּׁעִיר וְהִזָּה מִמֶּנּוּ עַל הַפָּרוֹכֶת שֶׁכְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ אַחַת לְמַעְלָן וְשֶׁבַע לְמַטָּן וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּין לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָן וְלֹא לְמַטָּן אֶלָּא כְּמִצְלִיף. וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. נָטַל דַּם הַשָּׁעִיר וְהִנִּיחַ דַּם הַפָּר וְהִזָּה מִמֶּנּוּ עַל הַפָּרוֹכֶת שֶׁכְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ אַחַת לְמַעְלָן וְשֶׁבַע לְמַטָּן וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּין לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָן וְלֹא לְמַטָּן אֶלָּא כְּמִצְלִיף. וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. עֵירָה דַּם הַפָּר לְתוֹךְ דַּם הַשָּׁעִיר וְנָתַן אֶת הַמָּלֵא לְתוֹךְ הָרֵיקָן׃ וְיָצָא אֶל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה׳ וְכִפֶּר עָלָיו וֶה מִזְבֵּחַ הַזָּהָב.

הלכה: מָהוּ כְּמִצְלִיף. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. כִּמְטַוְוֵרד.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעֶה. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. כְּדֵי שֶׁיְּגַמְגֵּם הַזָּיוֹתָיו מִתּוֹךְ שֶׁבַע. וְהָא קָתָנֵי. שֶׁבַע וָאַחַת. אָמַר רִבִּי בּוּן. כָּתוּב אֶל פְּנֵי הַכַּפּוֹרֶת שֶׁבַע. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר יַזֶּה. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא רִאשׁוֹנָה נִמְנֵית עִמָּהֶן.

כָּתוּב וְהִזָּה אוֹתוֹ עַל הַכַּפּוֹרֶת. יָכוֹל עַל גַּבָּהּ. תַּלְמוּד לוֹמַר לִפְנֵי הַכַּפּוֹרֶת. יָכוֹל עַל מִצְחָהּ. תַּלְמוּד לוֹמַר עַל וְלִפְנֵי. רִבִּי זְעוּרָה אָמַר. צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק אָמַר. אֵינוֹ צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. טַעֲמָא דְּרִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. וְהִזָּה אוֹתוֹ עַל הַכַּפּוֹרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפּוֹרֶת. מַה כַּפּוֹרֶת שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן. עַל מִצְחָהּ לֹא עַל גַּבָּהּ וְאֵינוֹ צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ. אַף כַּפּוֹרֶת שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן עַל מִצְחָהּ לֹא עַל גַּבָּהּ וְאֵינוֹ צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִיסְבּוֹר סְבַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. הַזָּיוֹת שֶׁעִיר שֶׁלְּמַעֲלָה לְמֵידוֹת מֵהַזָּיוֹת פָּר שֶׁלְּמַעֲלָן. וְאֵינָהּ כֵּן. אֶלָּא הַזָּיוֹת [שָׁעִיר] שֶׁלְּמַעֲלָן לְמֵידוֹת מֵהַזָּיוֹת פָּר שֶׁלְּמַטָּן. וְהִזָּה אוֹתוֹ [לִפְנֵי הַכַּפּוֹרֶת]. מְלַמֵּד שֶׁהוּא נוֹתֵן אַחַת לְמַעֲלָן. וְלִפְנֵי הַכַּפּוֹרֶת. אֵינִי יוֹדֵעַ כַּמָּה. תֵּרֵי אֲנִי דָן. נֶאֱמַר מַתַּן דָּמִים בְּפָר לְמַטָּן. וְנֶאֱמַר מַתַּן דָּמִים בְּשָׁעִיר לְמַטָּן. מַה מַתַּן דָּמִים אֲמוּרִין בְּפָר לְמַטָּן שֶׁבַע אַף מַתַּן דָּמִים אֲמוּרִין בְּשָׁעִיר לְמַטָּן שֶׁבַע. (הָא) [אוֹ לְכָה] לָךְ לְדֶרֶךְ הַזּוֹ. נֶאֶמְרוּ דָמִים לְמַעֲלָן וְנֶאֶמְרוּ דָמִים לְמַטָּן. מַה דָּמִים אֲמוּרִין בּוֹ לְמַעֲלָן אַחַת אַף דָּמִים אֲמוּרִין בּוֹ לְמַטָּן אַחַת. נִרְאֶה לְמִי דוֹמֶה. דָּנִין שֶׁלְּמַטָּן מִשֶּׁלְמַטָּן. וְאֵין דָּנִין שֶׁלְּמַטָּן מִשֶּׁלְמַעֲלָן. אוֹ לְכָה לָךְ לְדֶרֶךְ הַזּוֹ. דָּנִין דַּם הַשָּׁעִיר מִדַּם הַשָּׁעִיר. וְאֵין דָּנִין דַּם הַשָּׁעִיר מִדַּם הַפָּר. תַּלְמוּד לוֹמַר וְעָשָׂה אֶת דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר. מַה דַּם הַפָּר לְמַטָּן שֶׁבַע אַף דַּם הַשָּׁעִיר לְמַטָּה שֶׁבַע. וְאֵינִי יוֹדֵעַ כַּמָּה לִיתֵּן מִדַּם הַפָּר לְמַעֲלָן. נֶאֱמַר מַתַּן דָּמִים בְּשָׁעִיר לְמַעֲלָן וְנֶאֱמַר מַתַּן דָּמִים בַּפָּר לְמַעֲלָן. מַה דָּמִים הָאֲמוּרִין בְּשָׁעִיר לְמַעֲלָן אַחַת אַף מַתַּן דָּמִים הָאֲמוּרִין בַּפָּר לְמַעֲלָן אַחַת. אוֹ לְכָה לָךְ לְדֶרֶךְ הַזּוֹ. נֶאֶמְרוּ דָמִים לְמַטָּן. מַה דָּמִים אֲמוּרִין בּוֹ לְמַטָּה שֶׁבַע אַף דָּמִים אֲמוּרִין בּוֹ לְמַעֲלָן שֶׁבַע. נִרְאֶה לְמִי דוֹמֶה. דָּנִין שֶׁלְּמַעֲלָן מִשֶּׁלְמַטָּן. וְאֵין דָּנִין שֶׁלְּמַטָּן מִשֶּׁלְמַעֲלָן. אוֹ לְכָה לָךְ לְדֶרֶךְ הַזּוֹ. דָּנִין דַּם הַפָּר מִדַּם הַפָּר. וְאֵין דָּנִין דַּם הַפָּר מִדַּם הַשָּׁעִיר. תַּלְמוּד לוֹמַר וְעָשָׂה אֶת דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר. שֶׁיְּהוּ כָּל מַעֲשָׂיו שָׁוִין. מַה דַּם הַפָּר לְמַטָּן שֶׁבַע אַף דַּם הַשָּׁעִיר לְמַטָּן שֶׁבַע. מַה דַּם הַשָּׁעִיר לְמַעֲלָן אַחַת אַף דַּם הַפָּר לְמַעֲלָן אַחַת.

הַקּוֹדֶשׁ. צָרִיךְ לְכַוֵּין כְּנֶגֶד הַקּוֹדֶשׁ. אָמַר רִבִּי נְחֶמְיָה. לְפִי שֶׁמָּצָאנוּ בַּפָּר הַבָּא עַל כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁהוּא עוֹמֵד חוּץ לַמִּזְבֵּחַ וּמַזֶּה עָלָיו הַפָּרוֹכֶת בְּשָׁעָה שֶׁהוּא מַזֶּה. יָכוֹל אַף זֶה כֵּן. תַּלְמוּד לוֹמַר אֲשֶׁר לִפְנֵי י״י. וְאֵיכָן הָיָה. לִפְנִים מִן הַמִּזְבֵּחַ. אוֹ אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶלָּא עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. תַּלְמוּד לוֹמַר אֲשֶׁר לִפְנֵי י״י. הָא אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶלָּא עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי.

הַכֹּל מוֹדִין בַּפָּר מָשִׁיחַ וְעֵדָה שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ. מַה פְּלִיגִין. בְּפָר וְשָׂעִיר שֶׁלְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ. אִית תַּנָּיֵי אֵינוֹ צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ. אָמַר רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אֲנִי רְאִיתִיהָ בְּרוֹמֵי מְלִיאָה טִיפִּין שֶׁלְּדָם. אָמַרְתִּי. אֵילּוּ מִן הַדָּמִים שֶׁהָיוּ מַזִּין עָלֶיהָ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. הָדָא אָמְרָה. צָרִיךְ

שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ. [וַאֲפִילּוּ תֵּימָא. אֵין צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא נוֹגֵעַ.] (ן)אִם נָגַע נָגַע.

נָתַן מִכְּלֵי קוֹדֶשׁ לְתוֹךְ כְּלֵי חוֹל פָּסַל. הָא מִכְּלֵי קוֹדֶשׁ לְתוֹךְ כְּלֵי קוֹדֶשׁ לֹא פָסַל אָמַר רִבִּי חַגַּיי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. עֵירָה דַם הַפָּר לְתוֹךְ דַּם הַשָּׂעִיר. מַה אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. נֵימַר. מִדַּם הַפָּר שֶׁהוּא מָלֵא לְתוֹךְ דַּם הַשָּׂעִיר שֶׁהוּא רֵיקָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. עֵירָה דַם הַפָּר לְתוֹךְ דַּם הַשָּׂעִיר מָלֵא. מִיכָּן וָהֵילַךְ חוֹזֵר וּבוֹלְלָן לְתוֹךְ כְּלֵי אַחֵר כְּדֵי שֶׁיִּבָּלְלוּ כָּל צוֹרְכָן.

מְנַיִן שֶׁהוּא זָקוּק לְהֶעָרוֹת. תַּלְמוּד לוֹמַר וְנָתַן מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר. בִּזְמַן שֶׁהֵן מְעוּרָבִין. יָכוֹל מִזֶּה בְּפָנֵי עַצְמוֹ וּמִזֶּה בְּפָנֵי עַצְמוֹ. תַּלְמוּד לוֹמַר וְכִפֶּר אַהֲרֹן עַל קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה אַחַת בַּשָּׁנָה הוּא מְכַפֵּר. וְאֵינוֹ מְכַפֵּר שְׁתַּיִם בַּשָּׁנָה. אוֹ נֵימַר. דַּם הַפָּר אַחַת בַּשָּׁנָה. לֹא שְׁתַּיִם בַּשָּׁנָה. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. מִדַּם חַטַּאת הַכִּפּוּרִים אַחַת בַּשָּׁנָה יְכַפֵּר עָלָיו לְדוֹרוֹתֵיכֶם. אַחַת בַּשָּׁנָה הוּא מְכַפֵּר. וְאֵינוֹ מְכַפֵּר שְׁתַּיִם בַּשָּׁנָה. הַכֹּל מוֹדִין בְּשֶׁבַע הַזָּאוֹת שֶׁלְּמַטָּן שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהֶעָרוֹת. דִּכְתִיב [שֶׁבַע] וְלֹא אַרְבַּע עֶשְׂרֵה.

קִיבֵּל מִדַּם הַפָּר בְּשִׁלְשָׁה כוֹסוֹת וּמִדַּם הַשָּׂעִיר בִּשְׁלשָׁה כוֹסוֹת לִיתֵּן מֵאֶחָד עַל הַבַּדִּין. מֵאֶחָד עַל הַפָּרֹכוֹת. מֵאֶחָד עַל מִזְבַּח הַזָּהָב. אִי זֶה מֵהֶן זָקוּק לְהֶעָרוֹת. וְיֵשׁ אָדָם מְחַשֵּׁב חֲצִי כַפָּרָה. אֶלָּא כֵינִי. קִיבֵּל מִדַּם הַפָּר בִּשְׁלשָׁה כוֹסוֹת [וּמִדַּם הַשָּׂעִיר בִּשְׁלשָׁה כוֹסוֹת] לִיתֵּן מֵאֶחָד עַל הַבַּדִּים. וּמֵאֶחָד עַל הַפָּרֹכוֹת. וּמֵאֶחָד עַל מִזְבַּח הַזָּהָב. אִי זֶה מֵהֶן הוּא זָקוּק לְהֶעָרוֹת. תַּפְלוּגְתָּא דְּרִבִּי זְעוּרָה וּדְרִבִּי הִילָא. דְּאִיתְפַּלְגוֹן.

הִגְרִיל שְׁלשָׁה זוּגוֹת לִיתֵּן מֵאֶחָד עַל הַבַּדִּים. מֵאֶחָד עַל הַפָּרֹכוֹת. מֵאֶחָד עַל מִזְבַּח הַזָּהָב. אִי זֶה מֵהֶן מְשְׁתַּלֵּחַ. רִבִּי זְעוּרָה אָמַר. לְכַפֵּר עָלָיו. אֶת שֶׁהוּא מְכַפֵּר בּוֹ חֲבֵירוֹ מְשְׁתַּלֵּחַ. אֶת שֶׁאֵינוֹ מְכַפֵּר אֵין חֲבֵירוֹ מְשְׁתַּלֵּחַ. רִבִּי הִילָא אָמַר. לְכַפֵּר עָלָיו. אֶת שֶׁהוּא גוֹמֵר בּוֹ כָּל הַכַּפָּרָה חֲבֵירוֹ מְשְׁתַּלֵּחַ. אֶת שֶׁאֵינוֹ גוֹמֵר בּוֹ כָּל הַכַּפָּרָה אֵין חֲבֵירוֹ מְשְׁתַּלֵּחַ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָה. שְׁלָשְׁתָּן מְשְׁתַּלְּחִין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי הִילָא. אֵינוֹ מְשְׁתַּלֵּחַ אֶלָּא אַחֲרוֹן בִּלְבַד.

וְהָכָא עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָה. שְׁלָשְׁתָּן הוּא זָקוּק לְהֶעָרוֹת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי הִילָא. אֵינוֹ זָקוּק לְהֶעָרוֹת אֶלָּא אוֹתוֹ שֶׁהִזָּה מִמֶּנּוּ.

קִיבֵּל דַּם הַפָּר בִּשְׁלשָׁה כוֹסוֹת וּמִדַּם הַשָּׂעִיר בִּשְׁלשָׁה כוֹסוֹת לִיתֵּן מֵאֶחָד עַל הַבַּדִּין. מֵאֶחָד עַל הַפָּרֹכוֹת. מֵאֶחָד עַל מִזְבַּח הַזָּהָב. אִי זֶה מֵהֶן נִשְׁפָּךְ עַל הָיְסוֹד. תַּפְלוּגְתָּא דְּרִבִּי וּדְרִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. חַטָּאת שֶׁקִּיבֵּל דָּמָהּ בְּאַרְבָּעָה כוֹסוֹת. נָתַן מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד. מְנַיִן שֶׁכּוּלָּם נִשְׁפָּכִין עַל הַיְסוֹד. תַּלְמוּד לוֹמַר. אֶת דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ. יָכוֹל אֲפִילּוּ לֹא נָתַן מֵאֶחָד מֵהֶן מַתָּן אַרְבַּע יְהוּ כוּלָּם נִשְׁפָּכִין. תַּלְמוּד לוֹמַר. וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ. הָא כֵיצַד. הוּא נִשְׁפָּךְ עַל הָיְסוֹד וְהֵן נִשְׁפָּכִין לָאַמָּה. דִּבְרֵי רִבִּי. רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. מְנַיִן אֲפִילּוּ לֹא נָתַן מֵאֶחָד מֵהֶן אֶלָּא מַתָּן אַרְבַּע יְהוּ כוּלָּן נִשְׁפָּכִין עַל הָיְסוֹד. תַּלְמוּד לוֹמַר. וְאֶת דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. כּוּלָּהֶן נִשְׁפָּכִין עַל הַיְסוֹד. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי. אֵין לָךְ נִשְׁפָּךְ עַל הָיְסוֹד אֶלָּא אוֹתוֹ שֶׁהִיזָּה מִמֶּנּוּ.

חֲבֵרַיָּא אָמְרֵי. נִתְפַּגֵּל זֶה וְנִתְפַּגֵּל זֶה. אָבְדוּ אֵימוּרָיו שֶׁלָּזֶה מַזִּין עַל אֵימוּרָיו שֶׁלָּזֶה. הַכֹּל מוֹדִין בְּפַר מָשִׁיחַ וְעֵדָה עַד שֶׁיְּהֵא שָׁם מַתָּנָה אַחַת מִשֶּׁל שְׁנֵיהֶן. חֲבֵרַיָּא אָמְרֵי. אֵימוּרִין כְּשֵׁירִין שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּפִסּוּלִין עַד שֶׁיְּהֵא מַתָּנָה אַחַת מִשֶּׁל כְּשֵׁירִין. מַה טְּלִיגִין. בְּדַם שְׁנֵי חַטָּאוֹת שֶׁנִּתְעָרְבוּ. רִבִּי אוֹמֵר. אֲנִי. רוֹאִין אֶת הַדָּם. אִם יֵשׁ בּוֹ כְּדֵי מַתָּנָה אַחַת מִזֶּה וּכְדֵי מַתָּנָה אַחַת מִזֶּה כָּשֵׁר. וְאִם לָאו פָּסוּל. וְחַכָּמִים אוֹמְרִים. אֲפִילּוּ אֵין בּוֹ אֶלָּא מַתָּנָה אַחַת [מִשֶּׁל שְׁנֵיהֶן]. כָּשֵׁר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי. יֵשׁ שֵׁיעוּר לַמַּתָּנוֹת. עַל דַּעְתִּין דְּרַבָּנָן. אֵין שֵׁיעוּר לַמַּתָּנוֹת. הָדָא אָמְרָה. נִתְפַּגֵּל זֶה נִתְפַּגֵּל זֶה. אָבְדוּ אֵימוּרָיו שֶׁלָּזֶה מַזִּין עַל אֵימוּרָיו שֶׁלָּזֶה.

ה משנה: הִתְחִיל מִחַטָּא וְיוֹרֵד. מֵהֵיכָן הוּא מַתְחִיל. מִקֶּרֶן מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מַעֲרָבִית. מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מָקוֹם שֶׁהוּא מַתְחִיל בַּחַטָּאת עַל מִזְבַּח הַחִיצוֹן שָׁם הָיָה גוֹמֵר עַל מִזְבַּח הַפְּנִימִי. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר בְּמְקוֹמוֹ הָיָה עוֹמֵד וּמְחַטֵּא. עַל כּוּלָּן הוּא נוֹתֵן מִלְמַטָּה לְמַעְלָן חוּץ מִזּוֹ שֶׁהָיְתָה לְפָנָיו שֶׁהָיָה נוֹתֵן מִלְמַעְלָן לְמַטָּן׃

הלכה: וַיַּתְחֵיל בְּקֶרֶן מִזְרָחִית דְּרוֹמִית. אָמַר רִבִּי הִילָא. יְמָנִית אֵין זוּ יְמָנִית. וַיַּתְחֵיל מִקֶּרֶן צְפוֹנִית מַעֲרָבִית. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. וַיָּצָא אֶל הַמִּזְבֵּחַ. וַיַּתְחֵיל מִקֶּרֶן מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שֶׁלֹּא יִתֵּן אֲחוֹרָיו לַקּוֹדֶשׁ. וְאֵין סוֹפוֹ לִיתֵּן אֲחוֹרָיו לַקּוֹדֶשׁ. חוֹזֵר הָיָה לַאֲחוֹרָיו. וְיַעֲמֹד בְּדָרוֹם וְיַתְחֵיל מִקֶּרֶן מִזְרָחִית צְפוֹנִית. כַּיי דְאָמַר רִבִּי הִילָא. יְמָנִית אֵין זוּ יְמָנִית.

תַּנֵּי. רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר. מִמְּקוֹמוֹ הָיָה עוֹמֵד וּמְחַטֵּא. וְעַל כּוּלָּן הוּא נוֹתֵן מִלְמַעְלָן לְמַטָּן חוּץ מִזּוֹ שֶׁהָיָה לְפָנָיו [לוֹכְסָן] שֶׁהָיָה נוֹתֵן מִלְמַטָּן לְמַעְלָן. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁנֵיהֶן מִקְרָא אֶחָד דּוֹרְשִׁין. סָבִיב. [רַבָּנָן אָמְרִין. סָבִיב לַהֲלוֹךְ. וְרִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר. סָבִיב] לַקֶּרָנוֹת.

שְׁנֵי כֹהֲנִים בָּרְחוּ בַפּוֹלֶמוֹסִיּוֹת. אֶחָד אוֹמֵר. עוֹמֵד הָיִיתִי וּמְחַטֵּא. וְאֶחָד אוֹמֵר. מְהַלֵּךְ הָיִיתִי וּמְחַטֵּא. אָמַר רִבִּי יוּדָן. הָדָא אָמְרָה. מָאן דַּעֲבַד הָכֵין לָא חָשַׁשׁ. וּמַאן דַּעֲבַד הָכֵין לָא חָשַׁשׁ.

ו משנה: הִזָּה עַל טְהֵרוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפְךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן וְשֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן הָיָה שׁוֹפְךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי. אֵלּוּ וְאֵלּוּ מִתְעָרְבִין בָּאַמָּה וְיוֹצְאִין לְנַחַל קִדְרוֹן וְנִמְכָּרִין לַגַּנָּנִין לְזֶבֶל וּמוּעָלִין בּוֹ:

הלכה: וְהִזָּה עָלָיו. לֹא עַל אֶפֶ[רֶ]יו. עָלָיו. לֹא עַל גְּחָלָיו. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. צַד צְפוֹנִי. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. צַד דְּרוֹמִי. מָאן דְּאָמַר. צַד צְפוֹנִי. רִבִּי לִיעֶזֶר. וּמָאן דְּאָמַר. צַד דְּרוֹמִי. רַבָּנִן.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. זֶה סִימָן. כָּל הַנִּיטָּל (מִבִּפְנִים) [מִבַּחוּץ] לְהִינָּתֵן (בַּחוּץ נִיתָּן) [בִּפְנִים נִיטָּל] מִן הַסָּמוּךְ לִפְנִים. וְכָל הַיּוֹצֵא מִבִּפְנִים לְהִינָּתֵן בַּחוּץ נִיתָּן מִן הַסָּמוּךְ לִפְנִים.

רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי פְּדָת. גְּחָלִים שֶׁבָּכָל יוֹם וְנֵר הַמַּעֲרָבִי לְמֵידִין מִגְּחָלִים שֶׁלְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. וּשְׁנֵי בְזִיכֵי לְבוֹנָה לְמֵידִין מִשִּׁירֵי דָמִים.

וְאֶת כָּל דַּם הַפָּר יִשְׁפֹּךְ. לְרַבּוֹת פָּר דַּם יוֹם הַכִּיפּוּרִים לִשְׁפִיכָה. וְלָמָּה לֹא אָמַר. וְשָׁעִיר. אָמַר רִבִּי מָנָא. בְּלֹא כָךְ אֵינוֹ זָקוּק לְהֶעָרוֹת. אַשְׁכַּחַת אָמַר. וְאֶת כָּל דַּם הַפָּר יִשְׁפֹּךְ. לְרַבּוֹת דַּם פָּר יוֹם הַכִּיפּוּרִים וְשָׂעִיר לִשְׁפִיכָה.

וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת הַקּוֹדֶשׁ. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אִם כִּילָּה כִּיפֵּר. וְאִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אִם כִּיפֵּר כִּלָּה. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מַחֲלוֹקֶת בֵּינֵיהוֹן. מָאן דְּאָמַר. אִם כִּיפֵּר כִּלָּה. הַשְּׁיָרִיים מְעַכְּבִין. מָאן דְּאָמַר. אִם כִּילָּה כִּיפֵּר. אֵין הַשְּׁיָרִיים מְעַכְּבִין. מַה אִם כִּיפֵּר כִּלָּה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אֵין הַשְּׁיָרִיים מְעַכְּבִין. מַאי כְּדוֹן. מָאן דְּאָמַר. אִם כִּילָּה כִּיפֵּר. עוֹשֶׂה אוֹתָן אַרְבַּע מַתָּנוֹת. מָאן דְּאָמַר. אִם כִּיפֵּר כִּלָּה. אֵינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתָן אֶלָּא מַתָּנָה אַחַת.

תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. מָה אִם שִׁירֵי חַטָּאת שֶׁאֵינָן מְכַפְּרִין נִיתָּנִין עַל הַיְסוֹד. תְּחִילַּת עוֹלָה שֶׁהִיא מְכַפֶּרֶת אֵינוֹ דִין שֶׁתִּינָּתֵן עַל הַיְסוֹד. אָמַר לוֹ רִבִּי עֲקִיבָה. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בִּשְׁיָרֵי חַטָּאת שֶׁאֵינָן מְכַפְּרִין וְאֵינָן רְאוּיִין לְכַפֵּר נִיתָּנִין עַל הַיְסוֹד. תְּחִילַּת עוֹלָה שֶׁהִיא מְכַפֶּרֶת וּרְאוּיָה לְכַפֵּר אֵינוֹ דִין שֶׁתִּינָּתֵן עַל הַיְסוֹד. מָאן דְּאָמַר. אֵין מְכַפְּרִין. אֵין מְכַפְּרִין בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה. הָא בְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפְּרִין. מָאן דְּאָמַר. אֵינָן מְכַפְּרִין וְאֵינָן רְאוּיִים לְכַפֵּר אֵין מְכַפְּרִין לֹא בְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְלֹא בְיוֹם הַכִּיפּוּרִים. מַה נָן קַיָּמִין. אִם לְמִצְוָה. מִצְוָה לִיתֵּן עַל הַיְסוֹד. אֶלָּא אִם אֵינוֹ עִנְיָין לְמִצְוָה תְּנֵיהוּ עִנְיָין לְעִיכּוּב.

אָמַר רִבִּי שַׁמַּי. מַתְנִיתָה אָמְרָה שֶׁהַשְּׁיָרִיים מְעַכְּבִין. דְּתַנִּינָן. מַה לַּתַּחְתּוֹנִים. אִם נִתְּנָן לְמַעְלָן לֹא הוּרְצוּ. שֶׁאֵין מֵהֶן קָרֵב לְמַעְלָן. תֹּאמַר בָּעֶלְיוֹנִים. אִם נִתְּנָן לְמַטָּן הוּרְצוּ. שֶׁיֵּשׁ מֵהֶן קָרֵב לְמַטָּן. הַפְּנִימִיִּים יוֹכִיחוּ. שֶׁיֵּשׁ מֵהֶם קָרֵב בַּחוּץ. וְאִם נִתְּנָן בַּחוּץ לֹא הוּרְצוּ. מַה לְּפְנִימִיִּים. אִם נִתְּנָן בַּחוּץ לֹא הוּרְצוּ. שֶׁאֵין מִזְבֵּחַ מְמָרְקָן. תֹּאמַר בָּעֶלְיוֹנִים. אִם נִתְּנָן לְמַטָּן הוּרְצוּ. שֶׁהֲרֵי הַקְּרָנוֹת מְמָרְקוֹת אוֹתָן. הוֹאִיל וְהַקְּרָנוֹת מְמָרְקוֹת אוֹתָן. אִם נִתְּנָן לְמַטָּן תְּהֵא כְשֵׁירָה. תַּלְמוּד לוֹמַר אוֹתָהּ. שֶׁיִּתֵּן דָּמֶיהָ לְמַעְלָן. לֹא שֶׁיִּתֵּן דָּמֶיהָ לְמַטָּן. מָהוּ אֵין (הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי) מְמָרְקָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. שֶׁאֵינוֹ מְמָרְקָן לַעֲשׂוֹתָן שְׁיָרִיים. שֶׁעַל יְדֵי הַבְּדִין וְעַל יְדֵי הָפְרֹכוֹת הֵן נַעֲשׂוֹת שְׁיָרִיים.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָה אָמְרָה שֶׁאֵין הַשְּׁיָרִיים מְעַכְּבִין. דְּתַנִּינָן. אִם לֹא נָתַן לֹא עִיכֵּב. רִבִּי בּוֹרְקַיי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מַתְנִיתָה אָמְרָה שֶׁהַשְּׁיָרִיים מְעַכְּבִין. דְּתַנִּינָן. וְכִפֶּר אֶת מִקְדַּשׁ הַקּוֹדֶשׁ זֶה לִפְנַיי לִפְנִים. וְאֶת אוֹהֶל מוֹעֵד זֶה הַהֵיכָל. וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ זֶה מִזְבַּח [הַזָּהָב]. יְכַפֵּר אַף עַל הָעֲזָרוֹת. מָה אִית לָךְ כַּפָּרָה בָעֲזָרוֹת. לֹא הַשְּׁיָרִיים. [רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּא בָעֵי. כְּמָאן דָּמַר. הַשְּׁיָרִיים] מְעַכְּבִין. מִקּוֹמָן מְעַכֵּב. נוֹתְנָן בַּלַּיְלָה שׁוֹחֵט עֲלֵיהֶן כַּתְּחִילָּה. חַבְרַיָּא בָעֵיי. מְחַשֵּׁב לָהֶן. רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. אָבְדוּ. מָה הֵן צְרִיכָה לֵיהּ כְּשֶׁהִתְחִיל לִיתֵּן וְחָסְרוּ. אֲבָל אִם לֹא הִתְחִיל לִיתֵּן כָּל עַמָּא מוֹדֵיי מַשֶּׁהוּא מְשַׁיֵּיר שֶׁהֵן שְׁיָרִיים.

תַּנֵּי. מוֹעֲלִין הָיוּ בַדָּמִים. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֵין מְעִילָה בַּדָּמִים. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כִּי הַדָּם הוּא בַּנֶּפֶשׁ יְכַפֵּר. אֵין לְךָ בּוֹ אֶלָּא כַּפָּרַת נֶפֶשׁ בִּלְבַד. רִבִּי חִיָּיה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל אוֹכְלָיו יִכָּרֵת. אֵין לְךָ בּוֹ אֶלָּא כָּרֵת נֶפֶשׁ בִּלְבַד. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. הִקְדִּישׁ דָּם בֵּינֵיהוֹן. מָאן דְּאָמַר. אֵין לְךָ בּוֹ אֶלָּא כַּפָּרַת נֶפֶשׁ בִּלְבַד. וְזֶה הוֹאִיל וְאֵין בּוֹ כַּפָּרָה אֵין בּוֹ מְעִילָה. מָאן דְּאָמַר. אֵין לְךָ בּוֹ אֶלָּא כָּרֵת נֶפֶשׁ בִּלְבַד. וְזֶה הוֹאִיל וְיֵשׁ בּוֹ כָּרֵת יֵשׁ בּוֹ מְעִילָה. אֲתָא רִבִּי בָּא רִבִּי חִיָּיה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הִקְדִּישׁ דָּם וּבָדַק הַבַּיִת בֵּינֵיהוֹן. וַהֲוָה רִבִּי זְעוּרָה חָדֵי בָהּ. סְבַר עַל דְּרַבָּנִן אִיתְאֲמָרַת. אֲמַר לֵיהּ. וּמַה בְיָדָךְ. וְעַל דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אִתְאֲמָרַת.

רִבִּי בָּא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חִיָּיה בַּר בָּא. כָּךְ מֵשִׁיבִין חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן. אִילּוּ מִכָּרָן שֶׁמָּא אֵינוֹ תוֹפֵס דְּמֵיהֶן. מַה בֵּינֵיהֶן וּמַה בֵּין דְּמֵיהֶן. וּפְלִיג עַל הַהִיא דְּאָמַר רִבִּי לָעְזָר. יֵשׁ מֵהֶן שֶׁאָמְרוּ. לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. לְפִיכָךְ אִם מִכָּרָן אֵינוֹ תוֹפֵשׂ אֶת דְּמֵיהֶן. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁאָמְרוּ. לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. לְפִיכָךְ אִם מִכָּרָן תּוֹפֵשׂ אֶת דְּמֵיהֶן. דִּישׁוּן הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהַמְּנוֹרָה לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. לְפִיכָךְ אִם מִכָּרָן אֵינוֹ תוֹפֵשׂ אֶת דְּמֵיהֶן. הַדָּמִים לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין בָּהֶן. לְפִיכָךְ אִם מִכָּרָן תּוֹפֵשׂ אֶת דְּמֵיהֶן.

ז משנה: כָּל מַעֲשֵׂה יוֹם הַכִּפּוּרִים הָאָמוּר עַל הַסֵּדֶר אִם הִקְדִּים מַעֲשֶׂה לַחֲבֵירוֹ לֹא עָשָׂה כְלוּם. הִקְדִּים דַּם הַשָּׂעִיר לְדַם הַפָּר יַחֲזוֹר וְיִזֶּה מִדַּם הַשָּׂעִיר לְאַחַר דַּם הַפָּר. אִם עַד שֶׁלֹּא גָמַר אֶת הַמַּתָּנוֹת שֶׁבִּפְנִים נִשְׁפַּךְ הַדָּם יָבִיא דָם אַחֵר וְיַחֲזוֹר וְיִזֶּה בַּתְּחִלָּה מִבִּפְנִים. וְכֵן בַּהֵיכָל וְכֵן בְּמִזְבַּח הַזָּהָב שֶׁכּוּלָּן כַּפָּרָה וְכַפָּרָה בִּכְנֵי עַצְמָן. רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים מִמָּקוֹם שֶׁפָּסַק מִשָּׁם הוּא מַתְחִיל:

הלכה: תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בָּעֲבוֹדוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בִּפְנִים בִּבְגְדֵי לָבָן. אֲבָל בָּעֲבוֹדוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בַּחוּץ בִּבְגְדֵי זָהָב. אִם הִקְדִּים מַעֲשֶׂה לַחֲבֵירוֹ מַה שֶׁעָשָׂה עָשׂוּי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אַף הַנַּעֲשׂוֹת בַּחוּץ בִּבְגְדֵי זָהָב. אִם הִקְדִּים מַעֲשֶׂה לַחֲבֵירוֹ לֹא עָשָׂה כְלוּם. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁנֵיהֶן מִקְרָא אֶחָד הֵן דּוֹרְשִׁין. מִדַּם חַטַּאת הַכִּיפּוּרִים אַחַת. רַבָּנִן אָמְרֵי. עֲבוֹדוֹת שֶׁהוּא נִכְנָס [פַּעַם] אַחַת בַּשָּׁנָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מְקוֹם שֶׁהוּא נִכְנָס בּוֹ [פַּעַם] אַחַת בַּשָּׁנָה.

רִבִּי הוֹשַׁעְיָה בְשֵׁם רִבִּי פֶּס. בְּמַתְנוֹת הַבַּדִּים. אֲבָל בְּמַתְנוֹת הַפָּרוֹכוֹת שָׁעִיר מְעַכֵּב אֶת הַפָּר. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. וְנָתַן מִדַּם הַפָּר עַל בֵּין הַבַּדִּים וְעַל בֵּין הַפָּרוֹכוֹת וְאַחַר כָּךְ שָׁחַט אֶת הַשָּׂעִיר הַנַּעֲשֶׂה בַּתְּחִילָה כָּשֵׁר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. אִילּוּ נִשְׁפַּךְ מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר הַמּוּנָח בַּכּוֹס שֶׁמָּא אֵינוֹ מֵבִיא פָּר אַחֵר וְכָשֵׁר. מַה בֵּין שָׁחַט עַד שֶׁלֹּא נָתַן מַה בֵּין שָׁחַט מִשֶּׁנָּתַן. אִילּוּ אָמַר וְנָתַן יְאוּת.

רַבָּנִן אָמְרֵי. שָׁלֹשׁ לָכוֹשֶׁר וְשָׁלֹשׁ לִפְסוּל. רִבִּי לָעְזָר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִין. אַרְבָּעִים וְשָׁלֹשׁ לָכוֹשֶׁר וְאַרְבָּעִים וְשָׁלֹשׁ לִפְסוּל. וְרַבָּנִן אָמְרֵי. כָּל שֶׁבַע וְשֶׁבַע כַּפָּרָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ. [רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמְרֵי. כָּל אֶחָד וְאֶחָד כַּפָּרָה בִּפְנֵי עַצְמוֹ.] רִבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. טַעֲמָא דְרִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. וְכֻלָּה מְכַפֵּר אֶת הַקּוֹדֶשׁ. אֲפִילּוּ אֵין שָׁם אֶלָּא מַתָּנָה אַחַת אָמְרַת הַתּוֹרָה כֻּלָּה.

אָמַר רִבִּי לָעְזָר. נָתַן מִקְצַת מַתָּנוֹת וְנִשְׁפַּךְ הַדָּם מֵבִיא אֲחֵרִים תַּחְתֵּיהֶן. אִילּוּ [וְאִלּוּ] נִשְׁפְּכִין כְּמִצְוָתָן. לָכֵן צְרִיכָה בְּשָׁנְקְרָא עֲלֵיהֶן לְשֵׁם פְּסוּל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְיֵאוּת. אִילּוּ נָתַן מִקְצַת מַתָּנוֹת וְנִשְׁפַּךְ הַדָּם מֵבִיא אֲחֵרִים תַּחְתֵּיהֶן וּמוֹעֲלִין בָּרִאשׁוֹנִים. רִבִּי חַגַּיי בְעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. עַד כְּדוֹן בְּשֶׁשָּׁחַט אֶת הָרִאשׁוֹנִים לְשֵׁם כּוֹשֶׁר וְהַשְּׁנִיִּים לְשֵׁם פְּסוּל. שָׁחַט אֶת הָרִאשׁוֹנִים לְשֵׁם פְּסוּל וְאֶת הַשְּׁנִיִּים לְשֵׁם כּוֹשֶׁר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מָצִינוּ פְסוּל [מוֹצִיא] מִיַּד פִּיגּוּל. מָצִינוּ פְסוּל מוֹצִיא מִיַּד כּוֹשֶׁר.

פרק ו

א משנה: שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכִּיפּוּרִים מִצְוָתָן שֶׁהָיוּ שָׁוִין בְּמַרְאֶה וּבְקוֹמָה וּבְדָמִים וּבִלְקִיחָתָן כְּאַחַת. וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵינָן שָׁוִין כְּשֵׁרִים. לָקַח אֶחָד הַיּוֹם וְאֶחָד לְמָחָר כְּשֵׁרִים. מֵת אֶחָד מֵהֶן אִם עַד שֶׁלֹּא הִגְרִיל מֵת אֶחָד מֵהֶן יִקַּח זוּג לַשֵּׁנִי. וְאִם מִשֶּׁהִגְרִיל מֵת יָבִיא שְׁנַיִם וְיַגְרִיל עֲלֵיהֶם בַּתְּחִילָה. וְיֹאמַר אִם שֶׁל שֵׁם מֵת זֶה שֶׁעָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַשֵּׁם יִתְקַיֵּם תַּחְתָּיו. וְאִם שֶׁל עֲזָאזֵל מֵת זֶה שֶׁעָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יִתְקַיֵּים תַּחְתָּיו. וְהַשֵּׁנִי יִרְעֶה עַד שֶׁיִּסְתָּאֵב וְיִמָּכֵר וְיִפְּלוּ דָמָיו לִנְדָבָה שֶׁאֵין חַטַּאת צִיבּוּר מֵתָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר תָּמוּת. וְעוֹד אָמַר רִבִּי יְהוּדָה נִשְׁפַּךְ הַדָּם יָמוּת הַמְּשְׁתַּלֵּחַ. מֵת הַמְּשְׁתַּלֵּחַ יִשָּׁפֵךְ הַדָּם:

הלכה: שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכִּיפּוּרִים כול׳. שְׁעִירִים. מִיעוּט שְׁעִירִים שְׁנַיִם. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר שְׁנֵי. שֶׁיִּהוּ שָׁוִין.

[כְּבָשִׂים. מִיעוּט כְּבָשִׂים שְׁנַיִם. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר שְׁנֵי. שֶׁיִּהוּ שָׁוִין.]

צְפִּרִים. מִיעוּט צְפִּרִים שְׁתַּיִם. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר שְׁתֵּי. שֶׁיִּהוּ שָׁווֹת.

חֲצוֹצְרוֹת. מִיעוּט חֲצוֹצְרוֹת שְׁתַּיִם. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר שְׁתֵּי. שֶׁיִּהוּ שָׁווֹת.

הָתִיב רִבִּי חַגַּיי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. וְהָא כְתִיב וְעָמְדוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יְי. מֵעַתָּה אֲנָשִׁים. מִיעוּט אֲנָשִׁים שְׁנַיִם. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר שְׁנֵי. שֶׁיִּהוּ שָׁוִין. וְהָא כְתִיב לֹא תַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם. וַהֲרֵי מָצָאנוּ גֵּר דָּן עִם מִי שֶׁאֵינוֹ גֵּר. יָתוֹם דָּן עִם מִי שֶׁאֵינוֹ יָתוֹם. אַלְמָנָה דָּנָה עִם מִי שֶׁאֵינָהּ אַלְמָנָה. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר שְׁנֵי. אֶלָּא מֻפְנֶיָא לְהַקִּישׁ לִגְזֵירָה שָׁוָה. נֶאֱמַר כָּאן שְׁנֵי וְנֶאֱמַר לְהַלָּן שְׁנֵי. מַה שְׁנֵי שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן אֲנָשִׁים וְלֹא נָשִׁים וְלֹא קְטַנִּים. אַף שְׁנֵי שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן אֲנָשִׁים וְלֹא נָשִׁים וְלֹא קְטַנִּים. הֲרֵי לְמַדְנוּ שֶׁאֵין הָאִשָּׁה (דָּנָה) [מֵעִידָה]. מֵעַתָּה אֵין הָאִשָּׁה (מֵעִידָה) (דָּנָה].

רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן רִבִּי חוּנָּה בְּשֵׁם רַב יוֹסֵף. נֶאֱמַר כָּאן שְׁנֵי [עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים]. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן שְׁנֵי. וַיִּשְׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה. מַה שְׁנֵי שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן אֲנָשִׁים וְלֹא נָשִׁים וְלֹא קְטַנִּים. אַף שְׁנֵי שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן אֲנָשִׁים וְלֹא נָשִׁים וְלֹא קְטַנִּים. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר (שְׁנֵי) [וְעָמְדוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים]. שֶׁלֹּא יְהֵא אֶחָד עוֹמֵד וְאֶחָד יוֹשֵׁב. [אֶחָד שׁוֹתֵק וְאֶחָד מְדַבֵּר.] אֶחָד מְדַבֵּר כָּל צוֹרְכוֹ. וְאֶחָד אַתְּ אוֹמֵר [לוֹ]. קַצֵּר בִּדְבָרֶיךָ. שֶׁלֹּא יְהֵא הַדַּיָּן מַסְבִּיר פָּנִים כְּנֶגֶד אֶחָד וּמֵעִיז פָּנִים כְּנֶגֶד הָאֶחָד. מַעֲמִיד לָזֶה וּמוֹשִׁיב לָזֶה. [מְשׁוּם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמְרוּ. אוֹמְרִין לוֹ. לְבוֹשׁ כְּשֵׁם שֶׁהוּא לוֹבֵשׁ. אוֹ הַלְבִּישׁוּ כְּשֵׁם שֶׁאַתָּה לָבוּשׁ.]

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. שָׁמַעְתִּי שֶׁאִם רָצָה הַדַּיָּן לְהוֹשִׁיב אֶת שְׁנֵיהֶן מוֹשִׁיב. וְאִי זֶה הָאָסוּר. שֶׁלֹּא יְהֵא אֶחָד עוֹמֵד וְאֶחָד יוֹשֵׁב. אֶחָד מְדַבֵּר כָּל צוֹרְכוֹ וְכוּל׳.

רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב הוּנָא. צְרִיכִין הָעֵדִים לִהְיוֹת עוֹמְדִין כְּשֶׁהֵן מְעִידִין עֵדוּתָן. רִבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אַף הַנִּידּוֹנִין צְרִיכִין לִהְיוֹת עוֹמְדִין בְּשָׁעָה שֶׁהֵן מְקַבְּלִין עֵדוּתָן.

שָׁוִין בְּדָמִים וְאֵין שָׁוִין בִּשְׁבַח הַדָּמִים. אֵין הַשְּׁעִירִין כְּמִצְוָתָן. שָׁוִין בִּשְׁבַח הַדָּמִין וְאֵין שָׁוִין בְּדָמִין. הַשְּׁעִירִים כְּמִצְוָתָן. מְשׁוּבָּח בְּגוּפוֹ מְשׁוּבָּח בְּמַרְאֵיו מִי קוֹדֶם. רִבִּי יִרְמְיָה סָבַר מֵימַר. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. אָבִיב קָצוּר יָבֵשׁ לְקָצוֹר. אָבִיב קָצוּר קוֹדֶם. הָדָא אָמְרָה מְשׁוּבָּח בְּגוּפוֹ [מְשׁוּבָּח בְּמַרְאָיו]. מְשׁוּבָּח

בְּגוּפוֹ קוֹדֵם.

כֵּינִי מַתְנִיתָה. יָבִיא שְׁנַיִם וְיַגְרִיל עֲלֵיהֶם כַּתְּחִילָּה. וְיֹאמַר. זֶה שֶׁעָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַשֵּׁם יִתְקַיֵּים תַּחְתָּיו. אֵי זֶה מֵהֶן קָרֵב תְּחִילָּה. רַב אָמַר. שֵׁינִי שֶׁבְּזוּג שֵׁינִי. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. שֵׁינִי שֶׁבֵּין זוּג רִאשׁוֹן. אָמַר רַבִּי זְעוּרָה. טַעֲמָא דְּרַבִּי יוֹחָנָן. וְעָשָׂהוּ חַטָּאת. כָּרִאשׁוֹן. אָמַר רַבִּי לָא. טַעֲמָא דְּרַבִּי יוֹחָנָן. וְעָשָׂהוּ חַטָּאת. קָבָעוּ בַּתְּלָיֶיה שֶׁלֹּא יְיַדְּחֶה. וְאַתְיָא כָּהִיא דְּאָמַר רַבִּי יוֹנָה בְּשֵׁם רַבִּי זְעוּרָה. וְעָשָׂהוּ חַטָּאת. קָבָעוּ בַּתְּלָיֶיה שֶׁיְּזַדְּווֹג לוֹ חֲבֵירוֹ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן. מֵת שֵׁינִי שֶׁבֵּין זוּג שֵׁינִי. שֵׁינִי שֶׁבֵּין זוּג רִאשׁוֹן מָהוּ שֶׁיְּיַדְּחֶה. אֲתָא רַבִּי בָּא רַבִּי חִייָה בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. מֵת שֵׁינִי שֶׁבֵּין זוּג שֵׁינִי. שֵׁינִי שֶׁבֵּין זוּג רִאשׁוֹן כְּבָר נִדְחֶה. [כָּל שֶׁכֵּן מִחְלְפֵיהּ שִׁיטָתֵיהּ דְּרַב. מֵת שֵׁנִי בְּזוּג רִאשׁוֹן. שֵׁנִי שֶׁבְּזוּג שֵׁנִי כְּבָר נִדְחֶה.]

הִגְרִיל שְׁלֹשָׁה לִיתֵּן מֵאֶחָד עַל הַבַּדִּין. וּמֵאֶחָד עַל הַפָּרוֹכוֹת. וּמֵאֶחָד עַל מִזְבֵּחַ הַזָּהָב. אֵי זֶה מֵהֶן הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. רִבִּי זְעוּרָה אָמַר. לְכַפֵּר עָלָיו. אֶת שֶׁהוּא מְכַפֵּר בּוֹ חֲבֵירוֹ מִשְׁתַּלֵּחַ. אֶת שֶׁאֵינוֹ מְכַפֵּר בּוֹ אֵין חֲבֵירוֹ מִשְׁתַּלֵּחַ. רִבִּי הִילָא אָמַר. לְכַפֵּר. עָלָיו. אֶת שֶׁהוּא גּוֹמֵר בּוֹ אֶת כָּל הַכַּפָּרָה חֲבֵירוֹ מִשְׁתַּלֵּחַ. אֶת שֶׁאֵינוֹ גּוֹמֵר בּוֹ אֶת כָּל הַכַּפָּרָה אֵין חֲבֵירוֹ מִשְׁתַּלֵּחַ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי זְעוּרָה. שְׁלָשְׁתָּן מִשְׁתַּלְּחִין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי הִילָא. אֵינוֹ מִשְׁתַּלֵּחַ אֶלָּא אַחֲרוֹן בִּלְבַד.

שֶׁאֵין חַטַּאת צִיבּוּר מֵתָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר תָּמוּת. וְקַשְׁיָא עַל דְּרִבִּי יְהוּדָה. וְיֵשׁ אָדָם מַגְרִיל לְמִיתָה מִשָּׁעָה רִאשׁוֹנָה. אָמַר רִבִּי אָבוּן. וְלֹא אַשְׁכַּחְנָן כֵּן עַל דְּרִבִּי אֶלִיעֶזֶר. דְּרִבִּי אֶלִיעֶזֶר אָמַר. יָמוּתוּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. הֵן דְּאַתְּ מַקְשֵׁי לָהּ עַל דְּרִבִּי יְהוּדָה קְשִׁיתָהּ עַל דְּמַתְנִיתָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וְוֹלַד חַטָּאת וּתְמוּרַת חַטָּאת וְחַטָּאת שֶׁמֵּתוּ בְעָלֶיהָ יָמוּתוּ. וְיֵשׁ אָדָם מֵימַר לְמִיתָה מִשָּׁעָה הָרִאשׁוֹנָה.

ב משנה: בָּא לוֹ אֵצֶל שָׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְנִתְוַדֶּה. וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם עָווּ פָּשְׁעוּ חָטְאוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. אָנָּא הַשֵּׁם כַּפֶּר נָא וְגו׳.

הלכה: תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא. עָווּ פָּשְׁעוּ חָטְאוּ. שֶׁלֹּא לְהַזְכִּיר גְּנוּיִין שֶׁלְּיִשְׂרָאֵל.

יָעֲמַד חַי. מְלַמֵּד שֶׁהוּא עָתִיד לָמוּת. עַד מָתַי הוּא חָיָיה. עַד וְכָלָה מִכַּפֵּר אֶת הַקּוֹדֶשׁ. דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. עַד שָׁעַת הַוִּידּוּי. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה הַוִּידּוּי מְעַכֵּב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אֵין הַוִּידּוּי מְעַכֵּב. מַה נְפַק מִן בֵּינֵיהוֹן. שְׁלָחוֹ בְלֹא וִידּוּי. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה צָרִיךְ לְהָבִיא שָׂעִיר אַחֵר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אֵינוֹ צָרִיךְ לְהָבִיא שָׂעִיר אַחֵר. אַף בַּפָּר כֵּן. שְׁחָטוֹ בְלֹא וִידּוּי. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה צָרִיךְ לְהָבִיא פָּר אַחֵר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אֵינוֹ צָרִיךְ לְהָבִיא פָּר אַחֵר. נִתְוַדֶּה וּשְׁחָטוֹ וְנִשְׁפַּךְ הַדָּם. וְאַתְּ אָמַר. צָרִיךְ לְהָבִיא פָּר אַחֵר. צָרִיךְ לְהִתְוַדּוֹת עָלָיו פַּעַם שְׁנִיָּיה אוֹ כְּבָר יָצָא בְּוִידּוּיוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן. אַף בְּשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ כֵּן. צְרִיךְ לְהַגְרִיל עָלָיו פַּעַם שְׁנִיָּיה אוֹ כְּבָר יָצָא בְּהַגְרִילוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן.

ג משנה: מְסָרוֹ לְמִי שֶׁהוּא מוֹלִיכוֹ. הַכֹּל כְּשֵׁרִין לְהוֹלִיכוֹ אֶלָּא שֶׁעָשׂוּ כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים קֶבַע וְלֹא הָיוּ מַנִּיחִין יִשְׂרָאֵל לְהוֹלִיכוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי מַעֲשֶׂה וְהוֹלִיכוֹ עַרְשְׂלָא מִציפּוֹרִין וְיִשְׂרָאֵל הָיָה׃

הלכה: וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ. לְהַכְשִׁיר אֶת הַזָּר. עִתִּי. שֶׁיְּהֵא עָתִיד. עִתִּי. שֶׁיְּהֵא מְזוּמָּן. עִתִּי. אַף בַּשַּׁבָּת. עִתִּי. אַף בְּטוּמְאָה. לֹא הוּא עָתִיד הוּא מְזוּמָּן. אֶלָּא שֶׁלֹּא יְשַׁלְּחֶנּוּ בְיַד שְׁנַיִם. שִׁילְּחוֹ בְיַד שְׁנַיִם מָהוּ שֶׁיִּטַּמֵּא בְגָדִים. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. וְהַמְשַׁלְּחוֹ. לֹא הַמְשַׁלֵּחַ אֶת הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. הָדָא אָמְרָה. שִׁילְּחוֹ בְיַד שְׁנַיִם אֵינוֹ מְטַמֵּא בְגָדִים.

בָּרַח דֶּרֶךְ הֲלִיכָה מְטַמֵּא בְגָדִים. דֶּרֶךְ חֲזִירָה אֵינוֹ מְטַמֵּא בְגָדִים.

שָׁאֲלוּ אֶת רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. חָלָה הַשָּׁלִיחַ. אָמַר לָהֶן. כָּךְ תְּהוּ בְשָׁלוֹם. וְאִם חָלָה הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. אָמַר לָהֶן. יָכוֹל הוּא לְטָעוֹן אֶתְכֶם וְלִי. דְּחָייוֹ וְלֹא מֵת. אָמַר לָהֶן. כֵּן יְהוּ אוֹבְדֵי הַשָּׁמַיִם. לֹא שֶׁהָיָה רִבִּי אֶלִיעֶזֶר מַפְלִיגָן אֶלָּא שֶׁלֹּא הָיָה אוֹמֵר לָהֶן דְּבָרִים שֶׁלֹּא שְׁמָעָן מִפִּיו. וְחָכָמִים אוֹמְרִים. חָלָה הַשָּׁלִיחַ מְשַׁלְּחוֹ בְיַד אַחֵר. חָלָה הַמִּשְׁתַּלֵּחַ מַרְכִּיבוֹ עַל הַחֲמוֹר. דְּחָייוֹ וְלֹא מֵת. יוֹרֵד אַחֲרָיו וּמֵמִיתוֹ.

כָּל יָמִים שֶׁהָיָה שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק קַיָּים לֹא הָיָה מַגִּיעַ לְמַחֲצִית הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשָׂה אֵיבָרִין אֵיבָרִין. מִשֶּׁמֵּת שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה בּוֹרֵחַ לַמִּדְבָּר וְהַסַּרְקִיִּין אוֹכְלִין אוֹתוֹ. כָּל יָמִים שֶׁהָיָה שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק קַיָּים הָיָה גּוֹרָל שֶׁלַּשֵּׁם עוֹלֶה בִּימִין. מִשֶּׁמֵּת שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק פְּעָמִים בַּיָּמִין פְּעָמִים בַּשְּׂמֹאל. כָּל יָמִים שֶׁהָיָה שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק קַיָּים הָיָה נֵר מַעֲרָבִי דוֹלֵק. מִשֶּׁמֵּת שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק פְּעָמִים כָּבָה פְּעָמִים דָּלַק. כָּל יָמִים שֶׁהָיָה שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק קַיָּים הָיָה לָשׁוֹן שֶׁלְּזָהוֹרִית מַלְבִּין. מִשֶּׁמֵּת שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק פְּעָמִים מַלְבִּין פְּעָמִים מַאְדִּים. כָּל יָמִים שֶׁהָיָה שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק קַיָּים הָיָה אוֹר הַמַּעֲרָכָה מִתְגַּבֵּר וְעוֹלֶה. מִשֶּׁהָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי גִּיזְרֵי עֵצִים בַּשַּׁחֲרִית לֹא הָיוּ נוֹתְנִין כַּל הַיּוֹם. מִשֶּׁמֵּת שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק תָּשַׁשׁ כּוֹחָהּ שֶׁלַּמַּעֲרָכָה וְלֹא הָיוּ נִמְנָעִין לְהָיוֹת נוֹתְנִין עֵצִים כַּל הַיּוֹם. כָּל יָמִים שֶׁהָיָה שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק קַיָּים הָיְתָה בְרָכָה מְשׁוּלַּחַת בְּשִׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבִלְחֵם הַפָּנִים. וְהָיָה נוֹפֵל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד עַד כְּזַיִת. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין וּשְׂבִיעִין. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין וּמוֹתִירִין. מִשֶּׁמֵּת שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק נִיטְלָה בְרָכָה מִשְּׁתֵּי הַלֶּחֶם וּמִלֶּחֶם הַפָּנִים. וְהָיָה נוֹפֵל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן עַד כְּאָפוּן. הַצָּנוּעִים הָיוּ מוֹשְׁכִין אֶת יְדֵיהֶן. וְהַגַּרְגְּרָנִים הָיוּ פוֹשְׁטִין אֶת יְדֵיהֶן. מַעֲשֶׂה בְכֹהֵן אֶחָד בְּצִיפּוֹרִין שֶׁנָּטַל חֶלְקוֹ וְחֶלֶק חֲבֵירוֹ. וְהוּא הָיָה נִקְרָא בֶּן הָאָפוּן עַד הַיּוֹם. הוּא שֶׁדָּוִד אָמַר אֱלֹהַי

פַּלְטֵינִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ.

[תַּנְיָ.] אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד שֶׁלֹּא חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה נֵר מַעֲרָבִי כָּבֶה וְלָשׁוֹן שֶׁלְזְהוֹרִית מַאָדִים וְגוֹרָל שֶׁלַּשֵּׁם עוֹלֶה בַּשְּׁמֹאל. וְהָיוּ נוֹעָלִין דַּלְתוֹת הַהֵיכָל מִבָּעֶרֶב וּמַשְׁכִּימִין וּמוֹצְאִין אוֹתָן פְּתוּחִין. אָמַר לוֹ רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּיי. הֵיכַל. לָמָּה אַתָּה מְבַהֲלֵינוּ. יוֹדְעִין אָנוּ שֶׁסּוֹפְךָ לִיחָרֵב. שֶׁנֶּאֱמַר פְּתַח לְבָנוֹן דְּלָתֶיךָ וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאֲרָזֶיךָ.

אַרְבָּעִים שָׁנָה שִׁימֵּשׁ שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק אֶת יִשְׂרָאֵל בִּכְהוּנָּה גְּדוֹלָה. וּבַשָּׁנָה הָאַחֲרוֹנָה אָמַר לָהֶן. בַּשָּׁנָה זוֹ אֲנִי מֵת. אָמְרוּ לוֹ. לְמִי נִמְנֶה אַחֲרֶיךָ. אָמַר לָהֶן. חֲרֵי נְחוֹנְיוֹן בְּנִי לִפְנֵיכֶם. הָלְכוּ וּמִינוּ אֶת נְחוֹנְיוֹן. וְקִינֵּא בּוֹ [שִׁמְעוֹן] אָחִיו וְהָלַךְ וְהִלְבִּישׁוֹ [אוּנְקְלָה וְחָגְרוֹ (צוּצָל) [צְלְצָל]. אָמַר לָהֶן. רְאוּ מַה נָּדַר לַאֲהוּבְתּוֹ. אָמַר לָהּ. לְכִשֶּׁאַשִּׁמֵּשׁ בִּכְהוּנָּה גְּדוֹלָה אֶלְבַּשׁ נֵקְלָה שֶׁלָּיִךְ וְאַגּוֹר (בְּצוּצָל) [בְּצִלְצָל] שֶׁלָּיִךְ. בָּדְקוּ אֶת הַדְּבָרִים וְלֹא מָצְאוּ [אוֹתוֹ]. אָמְרוּ. מִשָּׁם בָּרַח לְהַר הַמֶּלֶךְ. מִשָּׁם בָּרַח לְאַלֶכְסַנְדְּרִיאָה וְעָמַד וּבָנָה שָׁם מִזְבֵּחַ. וְקָרָא עָלָיו אֶת הַפָּסוּק הַזֶּה בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיי בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם. וַהֲרֵי הַדְּבָרִים קַל וָחוֹמֶר. וּמַה אִם זֶה שֶׁבָּרַח מִן הַשְּׁרָרָה רְאוּ הֵיאַךְ נִתְחַזֵּר עָלָיו בַּסּוֹף. מִי שֶׁהוּא נִכְנָס וְיוֹצֵא עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. תַּנְיָ. זוֹ דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. לֹא כִי אֶלָּא מִינוּ אֶת שִׁמְעוֹן. וְקִינֵּא בּוֹ נְחוֹנְיוֹן אָחִיו וְהָלַךְ וְהִלְבִּישׁוֹ נֵקְלָה וְחָגְרוֹ (צוּצָל) [צְלְצָל]. אָמַר לָהֶן. רְאוּ מַה נָּדַר לַאֲהוּבְתּוֹ כול׳ הֵיךְ קַדְמָיָא. וַהֲרֵי הַדְּבָרִים קַל וָחוֹמֶר. וּמַה אִם מִי שֶׁלֹּא נִכְנַס לַשְּׁרָרָה רְאוּ הֵיאַךְ הֶעֱשִׂיא אֶת יִשְׂרָאֵל לַעֲבוֹדָה זָרָה. מִי שֶׁהוּא נִכְנָס וְיוֹצֵא עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

ד **משנה**: וְכֶבֶשׁ עָשׂוּ לוֹ מִפְּנֵי הַבַּבְלִיִּים שֶׁהָיוּ מְתַלְּשִׁים בִּשְׂעָרוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ טֹל וָצֵא. יְקִירֵי יְרוּשָׁלַיִם הָיוּ מְלַוִּין אוֹתוֹ עַד סוּכָּה הָרִאשׁוֹנָה. עֶשֶׂר סוּכּוֹת מִירוּשָׁלַיִם וְעַד צוּק תִּשְׁעִים רִיס שִׁבְעָה וּמֶחֱצָה לְכָל מִיל: עַל כָּל סוּכָּה וְסוּכָּה אוֹמְרִים לוֹ חֲרֵי מָזוֹן וַהֲרֵי מַיִם וּמְלַוִּין אוֹתוֹ מִסּוּכָּה לְסוּכָּה חוּץ מִן הָאַחֲרוֹן שֶׁבָּהֶן שֶׁאֵינוֹ מַגִּיעַ עִמּוֹ לַצּוּק אֶלָּא עוֹמֵד מֵרָחוֹק וְרוֹאֶה אֶת מַעֲשָׂיו:

הלכה: אית תַּנְיֵי תַנֵּי. כֶּבֶשׁ גּוּפוֹ. אית תַּנְיֵי תַנֵּי. כֶּבֶשׁ מַמָּשׁ.

אָמַר רִבִּי חִיָּיה בַּר יוֹסֵף. אֲלֶכְסַנְדְּרִיִּין הָיוּ אוֹמְרִין. עַד מָתַי אַתֶּם תּוֹלִין אֶת הַקַּלְקָלָה בָּנוּ.

יַקִּירֵי יְרוּשָׁלַיִם הָיוּ מְלַוִּין אוֹתוֹ עַד סוּכָּה הָרִאשׁוֹנָה. תַּנְיָ. עֶשֶׂר סוּכּוֹת בְּתוֹךְ שְׁנַיִם עָשָׂר מִיל. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. עֶשֶׂר סוּכּוֹת בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה מִיל. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. חָמֵשׁ. [וְכוּלָּן עַל יְדֵי עֵירוּב.] וְכֵן אָמַר לִי אֶלִיעֶזֶר בְּנִי. יַכּוֹל אֲנִי לַעֲשׂוֹתָן שְׁתַּיִם עַל יְדֵי עֵירוּב.

עַל כָּל סוּכָּה וְסוּכָּה אוֹמְרִים לוֹ. חֲרֵי מָזוֹן וַהֲרֵי מַיִם. לְיַיפּוֹת אֶת כּוֹחוֹ. לָמָּה. שֶׁאֵין יֵצֶר הָרַע תָּאֵב אֶלָּא דָּבָר שֶׁהוּא אָסוּר לוֹ. כְּהָדָא רִבִּי מָנָא סְלַק (ל)מְבַקְּרָה לְרִבִּי חַגַּיי דַּהֲוָה תָּשִׁישׁ. אָמַר לֵיהּ. צְהִינָא. אָמַר לֵיהּ. שְׁתֵה. שָׁבְקֵיהּ וּנְחַת לֵיהּ. בָּתַר שָׁעָה סְלַק לְגַבֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. מָה עָבְדַת הַהִיא צְהִיוּתָךְ. אָמַר לֵיהּ. כַּד שְׁרִית לִי אָזְלַת לָהּ. רִבִּי חִיָּיה בַּר בָּא חֲוָה מִשְׁתָּעֵי הָדֵין עוֹבָדָא. חַד בַּר נַשׁ הֲוָה מְהַלֵּךְ בַּשּׁוּקָא וּבְרַתֵּיהּ עִימֵּיהּ. אָמְרָה לֵיהּ בְּרַתֵּיהּ. אַבָּא. צְהִיָּא אֲנָא. אָמַר אֲנָא. אָמַר לָהּ. אוֹרְכִין צִיבְחַד. אָמְרָה לֵיהּ. אַבָּא. צְהִיָּא אֲנָא. אָמַר לָהּ. אוֹרְכִין צִיבְחַד. וּמִיתַת. רִבִּי אָחָא כַּד מְפַנֵּי מוּסָפָא הֲוָה אָמַר קוֹמֵיהוֹן. אֲחִינָן. מָאן דְּאִית לֵיהּ מֵיינוֹק יֵיזִיל בְּגִינֵיהּ.

ה **משנה**: וּמֶה הָיָה עוֹשֶׂה. חֶלֶק לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית חֲצִיוֹ קָשַׁר בַּפֶּלַע וְחֶצְיוֹ קָשַׁר בֵּין שְׁתֵּי קַרְנָיו וְדוֹחֲפוֹ לַאֲחוֹרָיו מִתְגַּלְגֵּל וְיוֹרֵד לֹא הָיָה מַגִּיעַ לַחֲצִי הָהָר עַד שֶׁהוּא נַעֲשָׂה אֲבָרִים אֲבָרִים. בָּא וְיָשַׁב לוֹ תַּחַת הַסּוּכָּה הָאַחֲרוֹנָה עַד שֶׁתֶּחְשַׁךְ. מֵאֵימָתַי מְטַמֵּא בְּגָדִים מִשֶּׁיֵּצֵא חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִשָּׁעַת דְּחִיָּיתוֹ לַצּוּק:

הלכה: [בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּחֲלוֹנוֹתֶיהָן. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁהָיָה מַלְבִּין וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁהָיָה מַאֲדִים. וְהָיוּ מִתְבַּיְישִׁין אֵלּוּ מֵאֵלּוּ. חָזְרוּ וְקָשְׁרוּ אוֹתוֹ בְּפִתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל. וְשָׁנִים שֶׁהָיָה מַלְבִּין וְיֵשׁ שָׁנִים שֶׁהָיָה מַאֲדִים. חָזְרוּ וְקָשְׁרוּ אוֹתוֹ בַּפֶּלַע.

כְּתִיב לְכוּ נָא וְנִוָּוכְחָה וגו׳. תַּנְיָ. רִבִּי אֱלָעָזָר אוֹמֵר. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים שֶׁבִּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. יוֹתֵר מִכָּאן כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים. כִּשְׁנֵי אָבוֹת הָרִאשׁוֹנִים. כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. וְאִם יַאְדִּימוּ כְּתוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. אָמַר רִבִּי יוּדָא בַּר פָּזִי. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִי כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. בָּרִאשׁוֹן. אִם יַאְדִּימוּ כְּתוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. בַּשֵּׁנִי. וְרַבָּנִין אָמְרִין. בִּזְמַן שֶׁעֲוֹונוֹתָיו שֶׁל אָדָם כְּפִי שָׁנָיו. כַּצֶּמֶר יִהְיוּ.]

ו **משנה**: בָּא לוֹ אֵצֶל הַפֶּה וְאֵצֶל הַשָּׁעִיר הַנִּשְׁרָפִין. קָרְעָן וְהוֹצִיא אֶת אִמּוּרֵיהֶן נָתָן בַּמַּגֵּס וְהִקְטִירָן עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. קִלְעָן בַּמַּקְלוֹת וְהוֹצִיאָן לְבֵית הַשְּׂרֵיפָה. מֵאֵימָתַי מְטַמִּין בְּגָדִים מִשֶּׁיֵּצְאוּ חוֹמַת הָעֲזָרָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִשֶּׁיֵּצֵת הָאוּר בְּרוּבָן:

הלכה: [בָּא לוֹ אֵצֶל פָּרוֹ וכו׳.] אֲנָן תַּנִּינָן. בָּא לוֹ אֵצֶל הַפֶּה וְאֵצֶל שָׁעִיר הַנִּשְׂרָפִין. אית תַּנְיֵי תַנֵּי. בָּא לוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל לִקְרוֹת. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. קָרָא מְסַיֵּיעַ לַמַּתְנִיתָן. וְהִמְשִׁלַּח אֶת הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס בְּגָדָיו. מַה כְתִיב בַּתְרֵיהּ. וְאֶת פַּר הַחַטָּאת וְאֶת שְׂעִיר הַחַטָּאת. אָמַר רִבִּי מָנָא. [וַאֲפִילוּ כהן] כָּאהֵן דְּתַנִּינָן תַּנָּיָא בָּרַיְיָא אַתְיָא הִיא. כְּאִנַּשׁ דְּסַלַק מִטִּיבֶּרְיָא לְצִיפּוֹרִין. עַד דְּהוּא בְטִיבֶּרְיָא אָמְרִין. בְּצִיפּוֹרִין הוּא יְתִיב.

רִבִּי זְרִיקָן אָמַר רִבִּי זְעוּרָה שָׁאַל. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִין וּשְׂעִירִין הַנִּשְׂרָפִין שֶׁנִּיטְמְאוּ מָהוּ שֶׁיִּשָּׂרְפוּ כְּמִצְוָתָן. מַה צְרִיכָה לֵיהּ. בְּשֶׁנִּיטְמְאוּ לִפְנֵי זְרִיקָה. אֲבָל אִם נִיטְמוּ אָחַר זְרִיקָה קוֹרֵא אֲנִי עָלָיו בְּמוֹעֲדוֹ. אַף בַּשַּׁבָּת. בְּמוֹעֲדוֹ. אַף בְּטוּמְאָה. [אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְעָדָה שֶׁכָּתַב בּוֹ בְּמוֹעֲדוֹ לִית שְׁמַע מִינָּהּ כְּלוּם.] אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא מִיתְמַנַּע רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי קַיֵּים הָכָא. וַאֲמַר לֵיהּ. קַיֵּים בְּפַר מָשִׁיחַ וְעֵדָה. וְאָמַר לֵיהּ.

רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה אָמַר רִבִּי לְעָזָר שָׁאַל. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִין וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִין שֶׁיָּצָא רוֹב הָאֵבֶר הַמַּשְׁלִים לָרוֹב. מִילְתֵיהּ אָמְרָה. בְּרוּבּוֹ הַדָּבָר תָּלוּי. פְּשִׁיטָה הָדָא מִילְתָא. יָצָא רוּבּוֹ וְאַחַר כָּךְ יָצָא רוֹב הָאֵבֶר הַמַּשְׁלִים לָרוֹב. [לֹא צוֹרְכָא דְלֹא יָצָא אֵבֶר אֵבֶר וְאַחַר כָּךְ יָצָא רוֹב הָאֵבֶר הַמַּשְׁלִים לָרוֹב.]

רִבִּי חִייָה בַּר בָּא אָמַר רִבִּי לְעָזָר שָׁאַל. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִין וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִין שֶׁיָּצְאוּ וְחָזְרוּ. פְּשִׁיטָה דֶּרֶךְ חֲזִירָה אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּגָדִים. לָא צוֹרְכָא דְלָא מִכֵּינָן שֶׁהִתְחִילוּ לָצֵאת מָהוּ שֶׁיְּטַמְּאוּ בְּגָדִים. הָתִיב רִבִּי בָּא. וְהָא תַנִּינָן. הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת. יָצְאוּ הָרִאשׁוֹנִים חוּץ לְחוֹמַת עֲזָרָה הָאַחֲרוֹנִים לֹא יָצָאוּ. הָרִאשׁוֹנִים מְטַמִּין בְּגָדִים. הָאַחֲרוֹנִים אֵינָן מְטַמִּין בְּגָדִים עַד שֶׁיֵּצְאוּ. יָצְאוּ אֵילּוּ וְאֵילּוּ [מְטַמְּאִין בְּגָדִים]. אָמַר רִבִּי יוּדָן אָבוּי דְרִבִּי מַתַּנְיָה. שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וְהוֹצִיא. עַד שֶׁיּוֹצִיא רְשׁוּת כָּל הַמּוֹצִיא.

רִבִּי יִרְמְיָה אָמַר רִבִּי לְעָזָר שָׁאַל. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִין וּשְׂעִירִין הַנִּשְׂרָפִין שֶׁנִּיטְמוּ מָהוּ שֶׁיִּיפָּסְלוּ מִשֵּׁם יוֹצֵא. מַה צְרִיכָה לֵיהּ. כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. בְּרַם כְּרִבִּי יוֹחָנָן פְּשִׁיטָא לֵיהּ. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. הַשּׁוֹחֵט תּוֹדָה בִּפְנִים וְלַחְמָהּ חוּץ לַחוֹמָה. לֹא קָדַשׁ הַלֶּחֶם. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חוּץ לְחוֹמַת יְרוּשָׁלַם. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. חוּץ לְחוֹמַת הָעֲזָרָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ כְּדַעְתֵּיהּ. דְּאָמַר רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. בְּשַׂר שְׁלָמִים שֶׁיָּצָא וְאַחַר כָּךְ נִכְנַס וְנִזְרַק עָלָיו מִן [הַדָּם] כְּבָר נִפְסָל מִשֵּׁם יוֹצֵא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וַאֲפִילּוּ כְרִבִּי יוֹחָנָן צְרִיכָה לֵיהּ. יְרוּשָׁלַם אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ מְחִיצָה לְקָדְשֵׁי קָדָשִׁים מְחִיצָה הִיא לְקָדָשִׁים קַלִּים. חוּץ לְחוֹמַת יְרוּשָׁלַם אֵינָהּ מְחִיצָה לֹא לְקָדְשֵׁי קָדָשִׁים וְלֹא לְקָדָשִׁים קַלִּין. אָמַר רִבִּי מָנָא. אֵינָהּ מְחִיצָה לָהֶן.

רִבִּי לְעָזָר שָׁאַל. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִין וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִין מָהוּ שֶׁיִּטַּמְּאוּ בְגָדִים בְּלֹא הֶכְשֵׁר בְּלֹא טוּמְאָה מִפְּנֵי שֶׁפּוֹקְעִין לְטַמּוֹת טוּמְאָה חֲמוּרָה. הָתִיב שְׁמוּאֵל קַפּוֹדָקְיָא. מֵעַתָּה יְטַמְּאוּ אֶת אֵימוּרֵיהֶן. אֶלָּא בְּשֶׁפִּירְשׁוּ. וַאֲפִילּוּ תֵּימַר. לֹא פִירְשׁוּ. כְּהָדָא. אֵין מֵי חַטָּאת מְטַמִּין דָּבָר לַחְזוֹר וְלִיטַּמּוֹת מִמֶּנּוּ. הָתִיב רִבִּי יִרְמְיָה. הֲרֵי נִבְלַת עוֹף הַטָּהוֹר הֲרֵי הוּא מְטַמֵּא טוּמְאַת אוֹכְלִין בְּלֹא הֶכְשֵׁר בְּלֹא טוּמְאָה מִפְּנֵי שֶׁפּוֹקְעִין לְיטַּמּוֹת טוּמְאָה חֲמוּרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. נִבְלַת עוֹף הַטָּהוֹר אֵין לָהּ מְחִיצָה. אֵילּוּ יֵשׁ לָהֶן מְחִיצָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. נִבְלַת הָעוֹף הַטָּהוֹר יֵשׁ לָהּ מְחִיצָה. אָדָם הוּא מְחִיצָתָהּ. דְּאִי לֹא כֵן אֵילּוּ הֵבִיא כֶּלֶב וְהִלְבִּישׁוֹ בְּגָדִים וְהֶאֱכִילוֹ נִבְלַת עוֹף הַטָּהוֹר. שֶׁמָּא אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּגָדִים בְּבֵית הַבְּלִיעָה. אָמַר רִבִּי לְעָזָר דְּרוֹמְיָא. נִבְלַת הָעוֹף הַטָּהוֹר מְחִיצָתָהּ בְּכָל מָקוֹם. אֵילּוּ מְחִיצָתָן חוּץ לִירוּשָׁלַם.

אָמַר רִבִּי לְעָזָר. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִין וּשְׂעִירִין הַנִּשְׂרָפִין שֶׁשְּׁחָטָן לִזְרוֹק אֶת דָּמָן לְמָחָר פִּיגֵּל. לְהַקְטִיר אֵימוּרִין לְמָחָר פִּיגֵּל. לִשְׁרוֹף אֶת בְּשָׂרוֹ לְמָחָר לֹא פִיגֵּל. שֶׁלֹּא חִישֵּׁב לֹא לַאֲכִילַת אָדָם וְלֹא לַאֲכִילַת מִזְבֵּחַ.

רִבִּי שַׁמַּיי בָּעֵי. אָבְדוּ הָאֵימוּרִין. מָהוּ לִזְרוֹק אֶת הַדָּם עַל הַבָּשָׂר. וְלָא שְׁמִיעַ דַּאֲמַר רִבִּי לְעָזָר. שֶׁלֹּא חִישֵּׁב לֹא לַאֲכִילַת אָדָם וְלֹא לַאֲכִילַת מִזְבֵּחַ. תַּנָּא רִבִּי זַכַּיי. [זָר] שֶׁשָּׁרַף מְטַמֵּא בְּגָדִים. לֹא צוֹרְכָה דְלֹא מָהוּ שֶׁיְּהוּ כְשֵׁירִים בַּלַּיְלָה. קַל וָחוֹמֶר. מַה אִם הֶקְטֵר אֵימוּרִין שֶׁאֵינָן כְּשֵׁירִין בְּזָר כְּשֵׁירִין בַּלַּיְלָה. אֵילּוּ שֶׁהֵן כְּשֵׁירִין בְּזָר אֵינוֹ דִין שֶׁיְּהוּ כְשֵׁירִין בַּלַּיְלָה.

וְהַשּׁוֹרֵף. לֹא הַמַּצִּית אֶת הָאוֹר וְלֹא הַמְסַדֵּר אֶת הַמַּעֲרָכָה. אִי זֶהוּ [הַשּׁוֹרֵף. זֶהוּ] הַמְסַיֵּעַ בִּשְׁעַת שְׂרֵיפָה. [אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. הָדָא אָמְרָה. מְסַיֵּעַ בִּשְׁעַת שְׂרֵיפָה] מְטַמֵּא בְּגָדִים. רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. הַמְהַפֵּךְ בִּכְזַיִת מְטַמֵּא בְּגָדִים. לֹא צוֹרְכָה אֶלָּא הָיָה עוֹמֵד בִּפְנִים וּבְיָדוֹ קוֹרָה וּמְהַפֵּךְ בִּכְזַיִת [מָהוּ]. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. וְהוֹצִיא וְשָׂרַף. מַה הַמּוֹצִיא עַד שֶׁיּוֹצִיא לַחוּץ. אַף הַשּׁוֹרֵף עַד שֶׁיִּשְׂרוֹף בַּחוּץ. תַּמָּן אָמַר חִזְקִיָּה. וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב. לְרַבּוֹת אֶת הַשּׁוֹרֵף. אוֹף הָכָא כֵּן.

ז משנה: אָמְרוּ לוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל הִגִּיעַ שָׂעִיר לַמִּדְבָּר. וּמְנַיִין הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁהִגִּיעַ שָׂעִיר לַמִּדְבָּר. דִּידַכָאוֹת הָיוּ עוֹשִׂין וּמְנִיפִין בַּסּוּדָרִין וְיוֹדְעִין שֶׁהִגִּיעַ שָׂעִיר לַמִּדְבָּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וַהֲלֹא סִימָן גָּדוֹל הָיָה לָהֶם שִׁלְשֶׁת מִלִּין מִירוּשָׁלַיִם וְעַד בֵּית חוֹרוֹן. הוֹלְכִין מִיל וְחוֹזְרִין מִיל וְשׁוֹהִין כְּדֵי מִיל וְיוֹדְעִין שֶׁהִגִּיעַ שָׂעִיר לַמִּדְבָּר. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר וַהֲלֹא סִימָן אַחַר הָיָה לָהֶם לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית הָיָה קָשׁוּר עַל פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל וּכְשֶׁהִגִּיעַ שָׂעִיר לַמִּדְבָּר הָיָה הַלָּשׁוֹן מַלְבִּין שֶׁנֶּאֱמַר אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ׃

הלכה: מָהוּ דִידַכָיוֹת. קַבְּלָן.

פרק ז

א משנה: בָּא לוֹ כֹהֵן גָּדוֹל לִקְרוֹת. אִם רוֹצֶה לִקְרוֹת בִּבְגְדֵי בוּץ קוֹרֵא וְאִם לָאו בְּאִיסְטְלִית לָבָן מִשֶּׁלּוֹ. חַזַּן הַכְּנֶסֶת נוֹטֵל סֵפֶר תּוֹרָה וְנוֹתְנוֹ לְרֹאשׁ הַכְּנֶסֶת וְרֹאשׁ הַכְּנֶסֶת נוֹתְנוֹ לַסָּגָן נוֹתְנוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל וְכֹהֵן גָּדוֹל עוֹמֵד וּמְקַבֵּל וְקוֹרֵא וְעוֹמֵד וְקוֹרֵא אַחֲרֵי מוֹת וְאַךְ בֶּעָשׂוֹר וְגוֹלֵל אֶת הַתּוֹרָה וּמַנִּיחָהּ בְּחֵיקוֹ

וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמַּה שֶׁקָּרִיתִי לְפָנֵיכֶם כָּתוּב כָּאן וּבֶעָשׂוֹר שֶׁבְּחוּמַּשׁ הַפְּקוּדִים קוֹרֵא עַל פֶּה וּמְבָרֵךְ עָלֶיהָ שְׁמוֹנֶה בְּרָכוֹת עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַהוֹדָיָה וְעַל מְחִילַת הֶעָוֹן וְעַל הַמִּקְדָּשׁ וְעַל יִשְׂרָאֵל וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל שְׁאָר הַתְּפִילָּה: הָרוֹאֶה כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁהוּא קוֹרֵא אֵינוֹ רוֹאֶה פַּר וְשָׂעִיר הַנִּשְׂרָפִים הָרוֹאֶה פַּר וְשָׂעִיר הַנִּשְׂרָפִין אֵינוֹ רוֹאֶה כֹּהֵן גָּדוֹל כְּשֶׁהוּא קוֹרֵא. לֹא מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ רַשַּׁאי אֶלָּא שֶׁהָיְתָה דַּרְכּוֹ רְחוֹקָה וּמְלֶאכֶת שְׁנֵיהֶן הָיְתָה נַעֲשֵׂית כְּאֶחָת:

הלכה: בָּא לוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל כול׳. מְנַיִין לְקְרִיאַת הַפָּרָשָׁה. רִבִּי אִידִי בְשֵׁם רִבִּי יִצְחָק. וַיַּעַשׂ מַה תַּלְמוּד לוֹמַר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְי אֶת מֹשֶׁה. מִיכָּן לִקְרִיאַת הַפָּרָשָׁה.

רִבִּי אִמִּי בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁיָרֵי עֲבוֹדוֹת עוֹבְדָן בְּבִגְדֵי לָבָן. אָמַר רִבִּי מַתְנְיָתָא אָמְרָה כֵן. וְאִם לָאו בְּאִיסְטְלִית לָבָן מִשֶּׁלּוֹ. רִבִּי יוֹסֵה בָעֵי. לָמָּה. שֶׁהֵן בָּחוּץ. חֲרֵי שְׁחִיטָה חֲרֵי אֵינָהּ אֶלָּא בַחוּץ. וְהוּא עוֹבְדָה בְּבִגְדֵי זָהָב. רִבִּי יַסָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. רָצָה עוֹבְדָהּ בְּבִגְדֵי זָהָב. רָצָה עוֹבְדָהּ בְּבִגְדֵי לָבָן. מָצִינוּ שְׁחִיטָה. רָצָה עוֹבְדָהּ בְּבִגְדֵי זָהָב. רָצָה עוֹבְדָהּ בְּבִגְדֵי לָבָן.

בְּכָל אָתָר אַתְּ אָמַר. הוֹלְכִין אַחַר הַתּוֹרָה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. מוֹלִיכִין אֶת הַתּוֹרָה אֶצְלָן. אֶלָּא עַל יְדֵי שֶׁהֵן בְּנֵי אָדָם גְּדוֹלִים הַתּוֹרָה מִתְעַלָּה בָהֶן. וְהָא תַמָּן מְיַיבְּלִין אוֹרַיְתָא גַּבֵּי רֵישׁ גָּלוּתָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. תַּמָּן עַל יְדֵי שֶׁזַּרְעוֹ שֶׁלְדָּוִד מְשׁוּקָּע שָׁם אִינּוּן עָבְדִין לוֹ כְּמִנְהַג אַבְהַתְהוֹן.

תַּמָּן תַּנִּינָן. מְדַלְגִין בַּנְּבִיא. וְאֵין מְדַלְגִין בַּתּוֹרָה. מְדַלְגִין בַּנָּבִיא. וְאֵין מְדַלְגִין מִנָּבִיא לְנָבִיא. וּבְנָבִיא שֶׁלְשָׁנִים עָשָׂר מוּתָּר. אֵין מְדַלְגִין בַּתּוֹרָה. רִבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רִבִּי שְׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. שֶׁאֵין גּוֹלִין סֵפֶר תּוֹרָה בָּרִבִּים. רִבִּי יוֹסֵה בָעֵי. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁהָיְתָה פָרָשָׁה קְטַנָּה. אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה עַל סֶדֶר. וְהָא תַנִּינָן. קוֹרֵא אַחֲרֵי מוֹת וְאַךְ בֶּעָשׂוֹר. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁהִיא סִדְרוֹ שֶׁל יוֹם. תֵּדַע לָךְ. דְּאָמַר רִבִּי שְׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. בְּכָל מָקוֹם אֵינוֹ קוֹרֵא עַל פֶּה. וְהָכָא קוֹרֵא. רִבִּי יוֹסֵה מְפַקֵּד לְבַר עוּלָּא חַזְנָא דִּכְנִישְׁתָּא דְּבַבְלָאֵי. כַּד דְּהִיא חָדָא אוֹרְיָא תְּהֵא גַּייֵל לָהּ לַהֲדֵי פָרוֹכְתָא. כַּד אִינּוּן תַּרְתֵּי תְּ מְיַיבֵּל חָדָא וּמַיְיתֵי חָדָא.

וּמְבָרֵךְ עָלֶיהָ שְׁמוֹנֶה בְרָכוֹת. עַל הַתּוֹרָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה. עַל הָעֲבוֹדָה שֶׁאוֹתְךָ נִירָא וְנַעֲבוֹד. עַל הַהוֹדָיָה הַטּוֹב לְךָ לְהוֹדוֹת. עַל מְחִילַת הֶעָוֹן מוֹחֵל עֲוונוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. עַל הַמִּקְדָּשׁ הַבּוֹחֵר בַּמִּקְדָּשׁ. וְאָמַר רִבִּי אִידִי. הַשּׁוֹכֵן בְּצִיּוֹן. עַל יִשְׂרָאֵל הַבּוֹחֵר בְּיִשְׂרָאֵל. עַל הַכֹּהֲנִים הַבּוֹחֵר בַּכֹּהֲנִים עַל שְׁאָר תְּפִילָּה וּתְחִינָּה וּבַקָּשָׁה. שֶׁעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין לְהִינָּושֵׁעַ לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יי שׁוֹמֵעַ תְּפִילָּה.

ב משנה: וְאִם בִּבְגְדֵי בוּץ קָרָא קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט יָרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפֵּג. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. יָצָא וְעָשָׂה אֶת אֵילוֹ וְאֶת אֵיל הָעָם וְאֶת שִׁבְעַת כְּבָשִׂים תְּמִימִים דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר עִם תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר הָיוּ קְרֵבִין וּפַר הָעוֹלָה וְשָׂעִיר הַנַּעֲשֶׂה בַחוּץ הָיוּ קְרֵבִין עִם תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם: קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט יָרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפֵּג. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי לָבָן וְלָבַשׁ וְקִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. נִכְנַס לְהוֹצִיא אֶת הַכַּף וְאֶת הַמַּחְתָּה. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט יָרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפֵּג. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. נִכְנַס וְהִקְטִיר אֶת הַקְּטוֹרֶת וְהֵטִיב אֶת הַנֵּרוֹת. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט יָרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפֵּג. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. נִכְנַס וְהוֹצִיא אֶת הַכַּף וְאֶת הַמַּחְתָּה. קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט יָרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפֵּג. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי עַצְמוֹ וְלָבַשׁ. מְלַוִּין אוֹתוֹ עַד בֵּיתוֹ וְיוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה לְאוֹהֲבָיו בְּשָׁעָה שֶׁיָּצָא בְשָׁלוֹם.

הלכה: אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרִבִּי עֲקִיבָה. אֲבָל דִּבְרֵי חֲכָמִים. כּוּלְהֶן הָיוּ קְרֵיבִין עִם תָּמִיד שֶׁלְבֵּין הָעַרְבָּיִם. רִבִּי חוּנָּה בְשֵׁם רַב יוֹסֵף. אַתְיָא דְּרִבִּי לִיעֶזֶר כְּבֵית שַׁמַּי. כְּמָה דְּבֵית שַׁמַּי אָמְרֵי. תְּדִיר מְקוּדָּשׁ מְקוּדָּשׁ קוֹדֶם. כֵּן רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר. תְּדִיר מְקוּדָּשׁ מְקוּדָּשׁ קוֹדֵם. הֵיךְ עֲבִידָה. עֲבוֹדַת הַיּוֹם מְקוּדֶּשֶׁת וּמוּסְפֵי הַיּוֹם תְּדִירִין. עֲבוֹדַת הַיּוֹם קוֹדֶמֶת לְמוּסְפֵי הַיּוֹם.

פַּר וָאַיִל וְשִׁבְעַת כְּבָשִׂים תְּמִימִים הָיוּ קְרֵיבִין עִם תָּמִיד שֶׁלְשַׁחַר. וְהַשְּׁאָר הָיוּ קְרֵיבִין עִם תָּמִיד שֶׁלְבֵּין הָעַרְבָּיִם. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. טַעֲמָא דְּהֵן תַּנָּיֵיא. כְּדֵי לִסְמוֹךְ חֲטָאת לַחֲטָאת וְעוֹלָה לָעוֹלָה. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. הַפָּר וְהָאַיִל וְאֵילוֹ וְאֵיל הָעָם וְשִׁבְעַת כְּבָשִׂים תְּמִימִים הָיוּ קְרֵיבִין עִם תָּמִיד שֶׁלְשַׁחַר. וְהַשְּׁאָר הָיוּ קְרֵיבִין עִם תָּמִיד שֶׁלְבֵּין הָעַרְבָּיִם. וְהֶדְיֵן תַּנָּיֵיא. תּוֹלֶה עֲבוֹדוֹת. מַה טַּעַם. וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת עוֹלָתוֹ וְאֶת עוֹלַת הָעָם. כְּאָמוּר בָּעִנְיָן. מָה אָמוּר בָּעִנְיָן. אֵילוֹ וְאֵיל הָעָם. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה וְשָׁעִיר מַה טַּעַם. מִדַּם חַטַּאת הַכִּפּוּרִים. כְּבָר קֶדְמָה חַטַּאת הַכִּפּוּרִים.

וּבָא אַהֲרֹן אֶל אוֹהֶל מוֹעֵד. מֵאֵיכָן בָּא. מִקְּרִיַּית הַפָּרָשָׁה. וּלְהֵיכָן הוּא הוֹלֵךְ. לְהוֹצִיא כַף וּמַחְתָּה. כָּתוּב וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת עוֹלָתוֹ וְאֶת עוֹלַת הָעָם. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַכֹּל מוֹדִין בְּהוֹצָאַת כַּף וּמַחְתָּה שֶׁהוּא לְאַחַר תָּמִיד שֶׁלְבֵּין הָעַרְבָּיִם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָה. כָּל הַפָּרָשָׁה כְתוּבָה עַל סֶדֶר חוּץ מִזּוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. עוֹד הִיא אֲמוּרָה עַל סֶדֶר. וּבָא אַהֲרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד. מֵאֵיכָן בָּא. מִקִּידּוּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁהָיָה בְיָדוֹ. וּלְאַיִן הוּא הוֹלֵךְ. לְקִידּוּשׁ הָאַחֲרוֹן. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. לָמָּה לֵי נָן אָמְרִין. חוּץ מִקִּידּוּשׁ הָאַחֲרוֹן. אָמַר לֵיהּ. שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וּבָא. וְיָצָא וּפָשַׁט אֶת בִּגְדֵי הַבָּד. שֶׁאֵין תַּלְמוּד לוֹמַר. אֲשֶׁר לָבַשׁ. וְכִי עָלַת עַל דַּעְתֵּינוּ כְּלוּם הוּא פוֹשֵׁט אֶלָּא מַה שֶּׁהוּא לוֹבֵשׁ. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר אֲשֶׁר לָבַשׁ. הִקִּישׁ פְּשִׁיטָה לִלְבִישָׁה. מַה לְבִישָׁה בְקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. אַף פְּשִׁיטָה בְקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. יֵשׁ לָךְ עֲבוֹדָה אַחֶרֶת שֶׁהוּא עוֹבְדָהּ בְּבִגְדֵי לָבָן. וְאֵי זוֹ זוֹ. זוֹ הוֹצָאַת כַּף וּמַחְתָּה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַכֹּל מוֹדִין בְּהוֹצָאַת כַּף וּמַחְתָּה שֶׁהִיא לְאַחַר תָּמִיד שֶׁלְבֵּין הָעַרְבָּיִם.

וְלָמָּה בְּבִגְדֵי לָבָן. אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר בָּא. כְּשִׁירוּת שֶׁל מַעֲלָן כָּךְ שֵׁירוּת שֶׁל מַטָּן. מַה לְמַעֲלָן אִישׁ אֶחָד בְּתוֹכָם לָבוּשׁ בַּדִּים. אַף לְמַטָּן כְּתוֹנֶת בַּד קוֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ.

ג משנה: כֹּהֵן גָּדוֹל מְשַׁמֵּשׁ בִּשְׁמוֹנָה כֵלִים וְהֶדְיוֹט בְּאַרְבָּעָה. בִּכְתֹנֶת וּמִכְנָסַיִם מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט. מוֹסִיף עָלָיו כֹּהֵן גָּדוֹל חוֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וְצִיץ. בְּאֵלּוּ נִשְׂאָלִין בְּאוּרִים וְתוּמִּים וְאֵין נִשְׂאָלִין בָּהֶן לְהֶדְיוֹט אֶלָּא לַמֶּלֶךְ וּלְבֵית דִּין וּלְמִי שֶׁצּוֹרֶךְ הַצִּיבּוּר בּוֹ׃

הלכה: מִפְּנֵי מַה כֹּהֵן גָּדוֹל מְשַׁמֵּשׁ בִּשְׁמוֹנָה כֵלִים. רִבִּי חֲנַנְיָה חֲבֵרוֹן דְּרַבָּנִן אָמַר. כְּנֶגֶד הַמִּילָה שֶׁהִיא לִשְׁמוֹנָה יָמִים. עַל שֵׁם בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ. מִפְּנֵי מַה אֵינוֹ מְשַׁמֵּשׁ בִּבְגָדֵי זָהָב. מִפְּנֵי הַגַּאֲוָה. אָמַר רִבִּי סִימוֹן. עַל שֵׁם אַל תִּתְהַדַּר לִפְנֵי מֶלֶךְ. אָמַר רִבִּי לֵוִי. שֶׁאֵין קַטֵּיגוֹר נַעֲשֶׂה סַנֵּיגוֹר. אֶתְמוֹל כָּתוּב בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב. וְעַכְשָׁיו הוּא עוֹמֵד וּמְשַׁמֵּשׁ בִּבְגָדֵי זָהָב.

תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. וּלְבֻשָׁם. שָׁם. שָׁם הָיוּ גְנוּזִין. שָׁם הָיוּ מַרְקִיבִין וְלֹא הָיוּ כְשֵׁירִים לְיוֹם הַכִּיפּוּרִים הַבָּא. [תַּנֵּי. רִבִּי דוֹסָא אוֹמֵר. כְּשֵׁרִים הֵם לְכֹהֵן הֶדְיוֹט.] תַּנֵּי. רִבִּי אוֹמֵר. שְׁתֵּי תְּשׁוּבוֹת בַּדָּבָר. אַחַת בִּבְגְדֵי כֹהֵן גָּדוֹל. וְאַחַת בִּבְגְדֵי כֹהֵן הֶדְיוֹט. תַּנֵּי. לֹא נֶחְלְקוּ רִבִּי וְרִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן עַל אַבְנֵיטוֹ שֶׁלְּכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים שֶׁהוּא שֶׁלְּבוּץ וְעַל שְׂאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כִלְאַיִם. וְעַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל אַבְנֵיטוֹ שֶׁלְּכֹהֵן הֶדְיוֹט. שֶׁרִבִּי אוֹמֵר. יֵשׁ בּוֹ כִלְאַיִם. וְרִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֵין בּוֹ כִלְאַיִם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי. וְעָשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כָּכָה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָכָה. מַה בִּגְדֵי אַהֲרֹן יֵשׁ בּוֹ כִלְאַיִם. אַף בִּגְדֵי בָנָיו יֵשׁ בָּהֶן כִּלְאַיִם. מָה עֲבַד לֵהּ רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. מַה אַהֲרֹן בָּרְאוּי לוֹ. אַף בָּנָיו בָּרְאוּי לָהֶן.

אָמַר רִבִּי סִימוֹן. כְּשֵׁם שֶׁהַקָּרְבָּנוֹת מְכַפְּרִין כָּךְ הַבְּגָדִים מְכַפְּרִין. בִּכְתוֹנֶת וּמִכְנָסַיִם מִצְנֶפֶת וַאֲבְנֵט. כְּתוֹנֶת הָיְתָה מְכַפֶּרֶת [לוֹבְשֵׁי כִלְאַיִם. אִית דְּבָעֵי מֵימַר.] עַל שׁוֹפְכֵי דָמִים. כְּמָה דַּאַתְּ אָמַר וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכָּתֹנֶת בַּדָּם. מִכְנָסַיִם הָיָה מְכַפֵּר עַל גִּילּוּי עֲרָיוֹת. כְּמָה דַּאַתְּ אָמַר וַעֲשֵׂה לָהֶם מִכְנְסֵי בָד לְכַסּוֹת בְּשַׂר עֶרְוָה. מִצְנֶפֶת הָיְתָה מְכַפֶּרֶת עַל גַּסֵּי הָרוּחַ. כְּמָה דַּאַתְּ אָמַר וַיָּשֶׂם אֶת הַמִּצְנֶפֶת עַל רֹאשׁוֹ. אַבְנֵט הָיָה מְכַפֵּר עַל [הַגַּנָּבִים. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר עַל] הָעוֹקְמָנִים. אָמַר רִבִּי לֵוִי. שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם אַמָּה הָיָה בוֹ וְהָיָה מְעַקְּמוֹ לְכָאן וּלְכָאן. חוֹשֶׁן הָיָה מְכַפֵּר עַל מַשֵּׁי הַדִּין. כְּמָה דַּאַתְּ אָמַר וְעָשִׂיתָ חוֹשֶׁן מִשְׁפָּט. אֵפוֹד הָיָה מְכַפֵּר עַל עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה. כְּמָה דַּאַתְּ אָמַר אֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים. מְעִיל. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן דְּבֵית גּוּבְרִין. שְׁנֵי דְבָרִים לֹא הָיְתָה בָהֶן כַּפָּרָה. וְקָבְעָה לָהֶן הַתּוֹרָה כַּפָּרָה. וְאֵילּוּ הֵן. הָאוֹמֵר לְשׁוֹן הָרַע. וְהַהוֹרֵג נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה. הָאוֹמֵר לְשׁוֹן הָרַע לֹא הָיְתָה לוֹ כַּפָּרָה וְקָבְעָה לוֹ הַתּוֹרָה כַּפָּרָה זוֹגֵי הַמָּעִיל. וְהָיָה עַל אַהֲרֹן לְשָׂרֵת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ. יְבֹא קוֹל וְיַכַּפֵּר עַל קוֹל. הַהוֹרֵג נֶפֶשׁ לֹא הָיְתָה לוֹ כַּפָּרָה. וְקָבְעָה לוֹ הַתּוֹרָה כַּפָּרָה מִיתַּת כֹּהֵן גָּדוֹל. וְיָשַׁב בָּהּ עַד מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל.

תַּנֵּי. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר. נֶאֱמְרָה כַפָּרָה בִּפְנִים וְנֶאֱמְרָה כַפָּרָה בַּחוּץ. מַה כַּפָּרָה הָאֲמוּרָה בִּפְנִים בֶּן הַבָּקָר מְכַפֵּר עַל שׁוֹפְכֵי דָמִים. אַף כַּפָּרָה אֲמוּרָה בַּחוּץ בֶּן הַבָּקָר מְכַפֵּר עַל שׁוֹפְכֵי דָמִים. כָּאן בְּשׁוֹגֵג. כָּאן בְּמֵזִיד. שַׁנְיָיא הִיא עֶגְלָה עֲרוּפָה בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. כָּאן עַל חֵט יָדוּעַ. וְכָאן עַל חֵט שֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ.

צִיץ. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. עַל הַגּוּדְפָנִים. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. עַל עַזֵּי פָנִים. מָאן דְּאָמַר. עַל הַגּוּדְפָנִין. נִיחָא. דִּכְתִיב וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ. וּכְתִיב וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד. מָאן דְּאָמַר. עַל עַזֵּי פָנִים. וּמֵצַח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה לָךְ.

וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמָם אוּרִים. שֶׁהֵן מְאִירִין לְיִשְׂרָאֵל. וְתוּמִּים. שֶׁהֵן מְתִימִין לִפְנֵיהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ. שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל תְּמִימִין הָיוּ מְכַוְונִין לָהֵן אֶת הַדֶּרֶךְ. שֶׁכֵּן מָצָאנוּ (שֶׁוודוּ) [שֶׁבִּידוּ] לָהֶן בְּגֶבַע בִּנְיָמִן. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. חַס וְשָׁלוֹם לֹא (וודוּ) [בִּידוּ] לָהֶם בְּגֶבַע בִּנְיָמִן. שֶׁבָּרִאשׁוֹנָה אָמַר עֲלֵה וְלֹא אָמַר נְתַתִּיו. וּבַשְּׁנִיָּיה אָמַר עֲלֵה וְאָמַר נְתַתִּיו.

וְאֵין נִשְׂאָלִין שְׁתֵּי שְׁאֵילוֹת כְּאַחַת. אִם נִשְׁאֲלוּ. אִית תַּנֵּי תַּנֵּי. מְשִׁיבוּ עַל הָרִאשׁוֹנָה וְאֵין מְשִׁיבוּ עַל הַשְּׁנִיָּה. וְאִית תַּנֵּי תַּנֵּי. מְשִׁיבוּ עַל הַשְּׁנִיָּה וְאֵינוֹ מְשִׁיבוּ עַל הָרִאשׁוֹנָה. וְאִית תַּנֵּי תַּנֵּי. אֵינוֹ מְשִׁיבוּ לֹא עַל הָרִאשׁוֹנָה וְלֹא עַל הַשְּׁנִיָּה. מָאן דְּאָמַר. מְשִׁיבוּ עַל הָרִאשׁוֹנָה וְאֵינוֹ מְשִׁיבוּ עַל הַשְּׁנִיָּה. מִן הָדָא וַיֹּאמֶר דָּוִד יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וגו׳. הֲיַסְגִּירוּנִי בַעֲלֵי קְעִילָה בְיָדוֹ וגו׳. [הֲיֵרֵד שָׁאוּל. דָּוִד לֹא שָׁאַל כְּהוֹגֶן. לָא צוֹרְכָא דְלָא. הֲיֵרֵד שָׁאוּל. וְאִם יֵרֵד יַסְגִּירוּנִי בַעֲלֵי קְעִילָה בְיָדוֹ.] מָאן דְּאָמַר. מְשִׁיבוּ עַל הַשְּׁנִיָּה. וְאֵינוֹ מְשִׁיבוּ עַל הָרִאשׁוֹנָה. מִן הָדָא וַיֹּאמֶר דָּוִד הֲיַסְגִּירוּנִי בַעֲלֵי קְעִילָה אוֹתִי וגו׳. מָאן דְּאָמַר. אֵינוֹ מְשִׁיבוּ לֹא עַל הָרִאשׁוֹנָה וְלֹא עַל הָאַחֲרוֹנָה. וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיי לֵאמֹר אֶרְדֹּף אַחֲרֵי הַגְּדוּד הַזֶּה הַאַשִּׂיגֶנּוּ. דָּוִד בִּיקֵּשׁ עָלֶיהָ רַחֲמִים. יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגֵּד נָא לְעַבְדֶּךָ. תֵּדַע לָךְ. שֶׁהֲרֵי שְׁתַּיִם שָׁאַל וְהֵשִׁיבוּ שָׁלֹשׁ. וַיֹּאמֶר רְדוֹף כִּי הַשֵּׂג תַּשִּׂיג וְהַצֵּל תַּצִיל. אִית תַּנֵּי תַּנֵּי. הַקּוֹל הָיָה שׁוֹמֵעַ. אִית תַּנֵּי תַּנֵּי. הַכְּתָב בּוֹלֵט. מָאן דְּאָמַר. הַקּוֹל הָיָה שׁוֹמֵעַ. נִיחָא. דִּכְתִיב וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל. מָאן דְּאָמַר. הַכְּתָב הָיָה בּוֹלֵט. וְהָא לֵית חֵי״ת בִּשְׁבָטִים וְלֹא צַדֵּי״ [וְלֹא קוּ״ף] בִּשְׁבָטִים. אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב כָּתוּב עֲלֵיהֶן. וְהָא לֵית טֵי״ת בִּשְׁבָטִים. כָּל אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה חָקוּק עֲלֵיהֶן.

פרק ח

א משנה: יוֹם הַכִּיפּוּרִים אָסוּר בַּאֲכִילָה וּבִשְׁתִיָּה וּבִרְחִיצָה וּבְסִיכָה וּבִנְעִילַת הַסַּנְדָּל וּבְתַשְׁמִישׁ הַמִּיטָּה. הַמֶּלֶךְ וְהַכַּלָּה יִרְחֲצוּ אֶת פְּנֵיהֶם. וְהֶחָיָה תִּנְעוֹל אֶת הַסַּנְדָּל דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין׃

הלכה: יוֹם הַכִּיפּוּרִים אָסוּר בַּאֲכִילָה וּבִשְׁתִיָּיה כול׳. עָנוּשׁ כָּרֵת. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי הִילָא. לְפָחוּת מִכְּשֶׁיעוּרִין נִצְרָכָה.

תְּעַנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. יָכוֹל יֵשֵׁב לוֹ בַּחַמָּה וּבְצִינָּה כְּדֵי שֶׁיִּצְטָעֵר. תַּלְמוּד לוֹמַר כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ. מְלָאכָה אָסַרְתִּי לְךָ בְּמָקוֹם אַחֵר. וְעִינּוּי אָסַרְתִּי לְךָ בְּמָקוֹם אַחֵר. מַה מְלָאכָה שֶׁאָסַרְתִּי לְךָ בְּמָקוֹם אַחֵר [מְלָאכָה] שֶׁחַיָּיבִין עָלֶיהָ כָּרֵת. אַף עִינּוּי שֶׁאָסַרְתִּי לְךָ בְּמָקוֹם אַחֵר עִינּוּי שֶׁחַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת. וְאֵילּוּ הֵן. אֵילּוּ הַפִּיגּוּלִין וְהַנּוֹתָרִין. מְנַיִין לְרַבּוֹת אֶת הַטְּבָלִין. תַּלְמוּד לוֹמַר תְּעַנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. רִיבָּה. [מַרְבֶּה אֲנִי אֶת הַטְּבָלִים שֶׁהֵן בְּמִיתָה. וְלֹא אַרְבֶּה אֶת הַנִּבֵּלָה שֶׁאֵינָן בְּמִיתָה. תַּלְמוּד לוֹמַר תְּעַנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. רִיבָּה.] אַרְבֶּה אֶת הַנִּבֵּילוֹת שֶׁהֵן בְּלֹא תַעֲשֶׂה וְלֹא אַרְבֶּה אֶת הַחוּלִין שֶׁאֵינָן בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תַּלְמוּד לוֹמַר תְּעַנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. רִיבָּה. אַרְבֶּה אֶת הַחוּלִין שֶׁאֵינָן בַּעֲמוֹד וַאֲכוֹל. וְלֹא אַרְבֶּה אֶת הַתְּרוּמָה וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁהֵן בַּעֲמוֹד אֶכוֹל. תַּלְמוּד לוֹמַר תְּעַנּוּ נַפְשׁוֹתֵיכֶם. רִיבָּה. אַרְבֶּה אֶת הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר שֶׁאֵינָן בְּבַל תּוֹתִיר. וְלֹא אַרְבֶּה אֶת הַקָּדָשִׁים שֶׁהֵן בְּבַל תּוֹתִיר. תַּלְמוּד לוֹמַר תְּעַנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. רִיבָּה. דָּבָר אַחֵר. תְּעַנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. דָּבָר שֶׁהוּא עִינּוּי אב בית נֶפֶשׁ. וְאֵי זוּ זוּ. זוֹ אֲכִילָה וּשְׁתִיָּיה. מִשֵּׁם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמְרוּ. נֶאֱמַר כָּאן תְּעַנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִיבֶךָ. מַה עִינּוּי שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן עִינּוּי רַעֲבוֹן. אַף עִינּוּי שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן עִינּוּי רַעֲבוֹן.

וְלָמָּה שִׁשָּׁה דְבָרִים. כְּנֶגֶד שִׁשָּׁה עִינּוּיִין הָאֲמוּרִין בַּפָּרָשָׁה. וְהָא לֵיתנוֹן אֶלָּא חֲמִשָּׁה. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּמָא. וְאֶחָד מוּסָף.

בִּרְחִיצָה. רִבִּי זְעוּרָה בַּר חָמָא [רִבִּי יוֹסֵי בִּירִבִּי חֲנִינָא] בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. בְּתַעֲנִית צִיבּוּר מַרְחִיץ פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו כְּדַרְכּוֹ. בְּתִשְׁעָה בְאַב מַרְחִיץ יָדָיו וּמַעֲבִירָן עַל פָּנָיו. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים מַרְחִיץ יָדָיו וּמְקַנְּחָן בְּמַפָּה וּמַעֲבִיר אֶת הַמַּפָּה עַל פָּנָיו. רִבִּי יוֹנָה תָּרֵי מַרְטוּטָה וְיַהַב לָהּ תּוּתֵי כַדָּה. וְהָא תַנֵּי. אֵין בֵּין תִּשְׁעָה בְאַב לְתַעֲנִית צִיבּוּר אֶלָּא אֵיפּוּר מְלָאכָה בְּמָקוֹם שְׁנָהֲגוּ. הָיָה הוֹלֵךְ אֶצֶל רַבּוֹ אֶצֶל בִּתּוֹ וְעֶבֶר בַּיִם אוֹ בַנָּהָר אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. נִיטַּנְפוּ רַגְלָיו מַטְבִּילָן בַּמַּיִם וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. הוֹרֵי רִבִּי בָּא כָּהֵן תַּנָּיֵיא. הוֹרֵי רִבִּי אָחָא. בְּבָא מִן הַדֶּרֶךְ וְהָיוּ רַגְלָיו קֵיהוֹת עָלָיו. שֶׁמּוּתָּר לְהַרְחִיצָם בַּמַּיִם. תַּנֵּי. אֲבָל וּמְנוּדֶּה שֶׁהָיוּ מְהַלְכִין בַּדֶּרֶךְ מוּתָּרִין בִּנְעִילַת הַסַּנְדָּל. לְכְשֶׁיָּבוֹאוּ בָעִיר יַחֲלוֹצוּ. וְכֵן בְּתִשְׁעָה בְאַב וְכֵן בְּתַעֲנִית צִיבּוּר.

בְּסִיכָה. כְּהָדָא דְתַנֵּי. בַּשַּׁבָּת בֵּין סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְתַּעֲנוּג בֵּין סִיכָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְתַּעֲנוּג מוּתָּר. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים בֵּין סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְתַּעֲנוּג בֵּין סִיכָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְתַּעֲנוּג אָסוּר. בְּתִשְׁעָה בְאַב וּבְתַעֲנִית צִיבּוּר סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְתַּעֲנוּג אָסוּר. שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְתַּעֲנוּג מוּתָּר. וְהָא תַנֵּי. שָׁוְוֹת סִיכָה לִשְׁתִיָּיה לְאִיפּוּר וּלְתַשְׁלוּמִין. אֲבָל לֹא לָעוֹנֶשׁ. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים לְאִיפּוּר. אֲבָל לֹא לָעוֹנֶשׁ. וְהָא תַנֵּי. וְלֹא יְחַלְּלוּ. לָהָבִיא אֶת הַסָּךְ וְאֶת הַשּׁוֹתֶה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן סָךְ. אָמַר רִבִּי אַבָּמָרִי. אֵין לֵית כָּאן סָךְ. לֵית כָּאן שׁוֹתֶה. דִּלְכֵן דָּבָר שֶׁהוּא בָא מִשְּׁנֵי לָווין מִצְטָרֵף.

גָּרַשׁ עַד הַגּוּף הַקָּדוֹשׁ בְּשׁוֹכֵחַ.

[מְנַיִין שֶׁהוּא מְחוּוֵּר בַּעֲשֵׂה. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי סִימַיי. לֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת. מָה נָן קַיָּימִין. אִם לְהָבִיא לוֹ אָרוֹן וְתַכְרִיכִין. לַחַי הוּא אָסוּר כָּל שֶׁכֵּן לָמֵת. וְאֵיזֶה דָּבָר שֶׁמּוּתָּר לַחַי וְאָסוּר לַמֵּת. חֲוִי אוֹמֵר. זוֹ סִיכָה.

וּבִנְעִילַת הַסַּנְדָּל. תַּנֵּי. כָּל אֵילּוּ שֶׁאָמְרוּ. אֲסוּרִין בִּנְעִילַת הַסַּנְדָּל. יָצָא לַדֶּרֶךְ נוֹעֵל. הִגִּיעַ לְכַרְךְ חוֹלֵץ. וְכֵן בְּאָבֵל וְכֵן בְּמְנוּדֶּה. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. יוֹצְאִין בְּאִמְפִּלְיָא בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. וְאִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. אֵין יוֹצְאִין. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דָּמַר. יוֹצְאִין. בְּאִמְפִּלְיָא שֶׁל בֶּגֶד. וּמָאן דָּמַר. אֵין יוֹצְאִין. בְּאִמְפִּלְיָא שֶׁל עוֹר. רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן סָלַק לְגַבֵּי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּלֵילֵי צוֹמָא רַבָּא. נְפַק לְגַבֵּי לְבוּשׁ סוֹלְיָסָה. אָמַר לֵיהּ. מָה הוּא דֵין. אָמַר לֵיהּ. אַיסְתְּנִיס אָנָא. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן סָלַק לְגַבֵּיהּ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּלֵילֵי תַּעֲנִיתָא. נְפַק לְגַבֵּיהּ. לְבוּשׁ סוֹלְיָסָה. אָמַר לֵיהּ. מָה הוּא דֵין. אָמַר לֵיהּ. אַיסְתְּנִיס אָנִי. רִבִּי סְמַיי חֲמוּנֵהּ נְפִיק בְּלֵילֵי תַּעֲנִיתָא לְבוּשׁ סוֹלְיָסָה. חַד תַּלְמִיד מִן דְּרִבִּי מָנָא הוּרֵי לְחַד מִן קְרִיבּוֹיֵי דִּנְשֵׂא לְמַלְבֵּשׁ סוֹלְיָסָה. אָמַר לֵיהּ. אַן מִן הָדָה. אָמַר לֵיהּ. מִן דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי הוּא. אָמַר לֵיהּ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אַיסְתְּנִיס הֲוָה.

וּבְתַשְׁמִישׁ הַמִּיטָּה. אֲתִי חֲמִי. בִּרְחִיצָה הוּא אָסוּר. בְּתַשְׁמִישׁ הַמִּיטָּה לֹא כָל שֶׁכֵּן. תִּפְתָּר בְּמָקוֹם שֶׁאֵין טוֹבְלִין. אוֹ קוֹדֶם שֶׁהִתְקִין עֶזְרָא טְבִילָה לְבַעֲלֵי קְרִיין. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אַחָא רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אֵין קְרֵי אֶלָּא מִתַּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה. רַב הוּנָא אָמַר. אֲפִילּוּ רָאָה עַצְמוֹ נִיאוֹת תּוֹךְ חֲלוֹם. חֲווּ בְּעַיָּין מֵימַר. וּבְלִבַּד הָאִשָּׁה. רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵא תְּרַוֵּיהוֹן אָמְרִין. אֲפִילּוּ מִדָּבָר אַחֵר. וְהָא תַנִּינָן. יוֹם הַכִּיפּוּרִים אָסוּר בַּאֲכִילָה וּבִשְׁתִיָּיה וּבִרְחִיצָה וּבְסִיכָה וּבִנְעִילַת הַסַּנְדָּל וּבְתַשְׁמִישׁ הַמִּטָּה. וְתַנֵּי עֲלָהּ. בַּעֲלֵי קֶרִיין טוֹבְלִין כְּדַרְכָּן בְּצִנְעָה בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. לֵית הָדָא פְלִיגָא אַדְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. אֵין קְרֵי אֶלָּא מִתַּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה. פָּתַר לָהּ. בְּשֶׁשִּׁימֵּשׁ מִטָּתוֹ מִבְּעוֹד יוֹם וְשָׁכַח וְלֹא טָבַל. וְהָא תַנֵּי. מַעֲשֶׂה בְּרִבִּי יוֹסֵי בַּר חַלַפְתָּא שֶׁרָאוּ אוֹתוֹ טוֹבֵל בְּצִנְעָה בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אִית לָךְ לְמֵימַר בְּאוֹתוֹ הַגּוּף הַקָּדוֹשׁ בְּשׁוֹכֵחַ.]

הַמֶּלֶךְ עַל שֵׁם מֶלֶךְ בְּיוֹפְיוֹ תֶּחֱזֶינָה עֵינֶיךָ.

הַכַּלָּה מִפְּנֵי אֵיבָה.

וְהֶחָיָה תִּנְעוֹל אֶת הַסַּנְדָּל. דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. חֲוִינָן סָבְרִין מֵימַר עַל סוֹפָה. אַשְׁכַּח תַּנֵּי עַל כּוּלְּהוֹן.

ב משנה: הָאוֹכֵל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים כְּכוֹתֶבֶת הַגַּפָּה כָּמוֹהָ וּכְגַרְעִינָתָהּ וְהַשּׁוֹתֶה מְלֹא לוּגְמָיו חַיָּיב. כָּל הָאוֹכָלִין מִצְטָרְפִין לְכַכּוֹתֶבֶת וְכָל הַמַּשְׁקִין מִצְטָרְפִין לְמִלּוֹא לוּגְמָיו. אָכַל וְשָׁתָה אֵין מִצְטָרְפִין:

הלכה: אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. זֹאת אוֹמֶרֶת (שו) [שֶׁ]צָּרִיךְ לְמַעֵךְ אֶת חֲלָלוֹ. דִּלְכֵן נִיתְנֵי. כָּמוֹהָ וּכְגַלְעִינָתָהּ וּמְחֲלָלָהּ. תַּנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. כְּכוֹתֶבֶת נִמְרִית. תַּנֵּי. מְלֹא לוּגְמָיו. מַה וּפְלִיג. מְלוֹא לוּגְמָיו. שֶׁהוּא נִיתָּן לְלוּגְמָא אַחַת. תַּנֵּי מִשָּׁם בֵּית שַׁמַּי. מְלוֹא לוּגְמָיו כִּרְבִיעִית. רִבִּי חִיָּיה בַּר אַדָּא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְלָמָּה לֹא תַנִּינְתָהּ מִקּוּלֵי בֵית שַׁמַּי וּמֵחוּמְרֵי בֵית הִלֵּל. אָמַר לֵיהּ. מִפְּנֵי לוּגְמוֹ שֶׁלְּבֶן אֲבַטִּיחַ שֶׁהָיָה מַחֲזִיק יוֹתֵר מִרְּבִיעִית.

ג משנה: אָכַל וְשָׁתָה בְּהֶעְלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת. אָכַל וְשָׁתָה וְעָשָׂה מְלָאכָה חַיָּיב שְׁתֵּי חַטָּאוֹת. אָכַל אוֹכְלִין שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לַאֲכִילָה וְשָׁתָה מַשְׁקִין שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לִשְׁתִּיָּיה שָׁתָה צִיר אוֹ מוּרְיֵיס פָּטוּר: תִּינוֹקוֹת אֵין מְעַנִּין אוֹתָן בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים אֲבָל מְחַנְּכִין אוֹתָם קוֹדֶם שָׁנָה וְקוֹדֶם שְׁתֵּים בְּשָׁבִיל שֶׁיְּהוּ רְגִילִין לַמִּצְוֹת:

הלכה: לָמָּה. שְׁתִּייָה בְּכָל אֲכִילָה. אֵין אֲכִילָה בְּכָל שְׁתִּייָה. מָנַיִין שֶׁהַשְׁתִּייָה בְּכָל אֲכִילָה. רִבִּי יוֹנָה שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. עַל כֵּן אָמַרְתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא תֹאכַל דָּם. מָה נָן קַיָּימִין. אִם בְּדָם שֶׁקָּרֵשׁ. הָא תַנֵּי. דָּם שֶׁקָּרֵשׁ אֵינוֹ לֹא אוֹכֶל וְלֹא מַשְׁקֶה. אֶלָּא כִּי נָן קַיָּימִין. כְּמוֹת שֶׁהוּא. וְהַתּוֹרָה קָרֵאת אוֹתוֹ אֲכִילָה. וְהָתַנֵּי. הִמְחָה אֶת הַחֵלֶב וּגְמָייוֹ. הִקְפָּה אֶת הַדָּם וַאֲכָלוֹ. [אִם יֵשׁ בּוֹ כְּזַיִת] חַיָּיב. מָה עֲבַד לָהּ רִבִּי יוֹנָה. אֵינוֹ אוֹכֶל לְטַמְּאוֹ טוּמְאַת אוֹכְלִין וְלֹא מַשְׁקֶה לְטַמְּאוֹ טוּמְאַת מַשְׁקֶה. חָזַר רִבִּי יוֹנָה שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ. מָה נָן קַיָּימִין. אִם בְּטוֹעֵם טַעַם יַיִן לְתוֹךְ הַתַּבְשִׁיל. וַהֲלֹא טַעַם יַיִן לִפְגָם הוּא. [אֶלָּא כִּי נָן קַיָּימִין כְּמוֹת שֶׁהוּא. וְהַתּוֹרָה קָרֵאת אוֹתוֹ אֲכִילָה.] רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרֵי. תִּיפְתָּר בְּאֵילֵּין אוֹרְזָנֵייָא וְגוֹמְנֵנֵייָא. כָּל הַטָּפֵל לָאֲכִילָה כַּאֲכִילָה הִיא.

רִבִּי יוֹסֵה שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל. וְאָכַל וְשָׁתָה. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אֶחָת. אָמְרוּן חֲבֵרַייָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. אָמוּר דְּבַתְרָהּ. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל וְשֶׁלֹּא אֶשְׁתֶּה וְאָכַל וְשָׁתָה. חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר לוֹן רִבִּי יוֹסֵי. אִילּוּ מִי שֶׁהָיוּ לְפָנָיו שְׁנֵי כַכָּרִים. וְאָמַר. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל כִּכָּר זֹה. וְחָזַר וַאֲכָלָן [שְׁנֵיהֶן] כְּאַחַת. שֶׁמָּא אֵינוֹ חַיָּיב שְׁתַּיִם.

רִבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל. וְאָכַל אוֹכְלִין שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לַאֲכִילָה. וְשָׁתָה מַשְׁקִין שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לִשְׁתִּייָה. פָּטוּר. מִפְּנֵי שֶׁשָּׁתָה מַשְׁקִין שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לִשְׁתִּייָה. אֲבָל אִם [אָכַל אוֹכְלִין שֶׁהֵן רְאוּיִין לַאֲכִילָה.] שָׁתָה מַשְׁקִין שֶׁהֵן רְאוּיִין לִשְׁתִּייָה חַיָּיב. לֹא שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל אָמַר. נִיתָּא כְּמַתְנִיתָן. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל. כִּרְבִּי. דּוּ אָמַר. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל וְשֶׁלֹּא אֶשְׁתֶּה.

רִבִּי חִינְנָה שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. [הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה בְּהֶעְלֵם אַחַת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת.

רִבִּי אַבָּא מָרִי שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא.] לֹא אָכַלְתִּי בְאוֹנִי. אֶלָּא שָׁתִיתִי.

נִיתָּא כְּמָאן דְּאָמַר. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל. וְשָׁתָה. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אֶשְׁתֶּה. וְאָכַל. שְׁתִּייָה בִּכְלָל אֲכִילָה. אֵין אֲכִילָה בִּכְלָל שְׁתִּייָה.

וְאִית דְּבָעֵי מֵישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. לֹא תוֹכַל לֶאֱכוֹל בִּשְׁעָרֶיךָ וגו׳. תִּירוֹשְׁךָ וְזֶה הַיַּיִן. יִצְהָרֶךָ זוֹ סִיכָה. וְהַתּוֹרָה קָרֵאת אוֹתוֹ אֲכִילָה. וְאֵינוֹ מְחוּוָּר. אֵין תֵּימַר. מְחוּוָּר הוּא. יִלְקוּ עָלָיו חוּץ לַחוֹמָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָה. אֵין לוֹקִין חוּץ לַחוֹמָה אֶלָּא עַל מַעֲשֵׂר שֵׁינִי טָהוֹר שֶׁנִּכְנַס לִירוּשָׁלַם וְיָצָא. וּמִנַּיִן שֶׁאֵינוֹ מְחוּוָּר. כְּהָדָא דְתַנֵּי. בַּשַּׁבָּת בֵּין סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלַּתַּעֲנוּג. גָּרַשׁ בְּהֵילְכָתָא קַדְמַיְיתָא.

מַנַּיִן שֶׁהִיא מְחוּוָּר בַּעֲשֵׂה. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי סִימַיי. לֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת. מָה נָן קַיָּימִין. אִם לְהָבִיא לוֹ אָרוֹן וְתָכְרִיכִין דָּבָר שֶׁהוּא אָסוּר לַחַי. לַחַי הוּא אָסוּר. לֹא כָל שֶׁכֵּן לַמֵּת. אִי זֶהוּ דָבָר שֶׁהוּא מוּתָּר לַחַי וְאָסוּר לַמֵּת. חֲוֵי אוֹמֵר. זֹה סִיכָה.

אַזְהָרָה לְמְלֶאכֶת הַיּוֹם כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ. עוֹנֶשׁ וְהַאֲבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהִיא. אַזְהָרָה לְעִינּוּי הַיּוֹם כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תְעוּנֶּה. עוֹנֶשׁ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא. אַזְהָרָה לְמְלֶאכֶת הַלַּיְלָה לִית כָּאן. עוֹנֶשׁ לִית כָּאן. אַזְהָרָה וְעוֹנֶשׁ לְעִינּוּי הַלַּיְלָה לִית כְּתִיב.

רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בָּעֵי. מָה הָוָה לֵיהּ לְמֵימַר בֵּיהּ. לֹא תְעוּנֶּה. אֶלָּא לֹא תֹאכַל. כָּל אֲכִילוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה כְּזַיִת. וְכָאן כְּכוֹתֶבֶת. אָמַר רַב הוֹשַׁעְיָה. הִשָּׁמֵר פֶּן וְלֹא תְעוּנֶּה. הָא תְלַת אַזְהָרָן. אָמַר רִבִּי חוּנָה. הִשָּׁמֵר בְּאוֹתָהּ הָאֲמִירָה שֶׁאָמַרְתִּי לָךְ. הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע הַצָּרַעַת לִשְׁמוֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת וגו׳. תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. [לֹא] יֵאָמֵר עוֹנֶשׁ בִּמְלָאכָה שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ. הֱייתִי לָמֵד מִן הָעִינּוּי. [מַה אִם הָעִינּוּי] הַקֵּל חַיָּיבִין כָּרֵת. מְלָאכָה הַחֲמוּרָה אֵינוֹ דִין שֶׁיְּהוּ חַיָּיבִין עָלֶיהָ כָּרֵת. הָא לֹא נֶאֱמַר עוֹנֶשׁ בִּמְלָאכָה אֶלָּא לִיתֵּן אַזְהָרָה לְפָנָיו. מָה עוֹנֶשׁ שֶׁנֶּאֱמַר בִּמְלָאכָה אַזְהָרָה לְפָנָיו. אַף עוֹנֶשׁ שֶׁנֶּאֱמַר בְּעִינּוּי אַזְהָרָה לְפָנָיו. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. הָדָא אָמְרָה. לְמִידִין גְּזִירָה שָׁוָה אֲפִילּוּ מוּפְנֶה מִצַּד אֶחָד. אָמַר רִבִּי יוּדָן. וְלֹא דְרִבִּי עֲקִיבָה הִיא. דִּרְבִּי עֲקִיבָה אָמַר. לְמִידִין מִגְּזִירָה שָׁוָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ מוּפְנָה.

תַּנֵּי. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר. נֶאֱמַר בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בִּמְלָאכָה. וְנֶאֱמַר בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בְּעִינּוּי. מַה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר בִּמְלָאכָה לֹא חִלַּקְתָּהּ בּוֹ

בֵּין יוֹם לַלַּיְלָה. בֵּין עוֹנֵשׁ לָאַזְהָרָה. אַף בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר בְּעִינוּי לֹא נַחֲלוֹק בּוֹ בֵּין יוֹם לַלַּיְלָה בֵּין עוֹנֵשׁ לָאַזְהָרָה. עַד כְּדוֹן כְּרִבִּי עֲקִיבָה.

כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל. תַּנְיָי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. וְהָיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. הִקִּישׁ מְלָאכָה לְעִינּוּי. מַה מְלָאכָה שֶׁאֲסָרְתִּי לָךְ מְלָאכָה שֶׁחַיָּיבִין עָלֶיהָ כָּרֵת. אַף עִינּוּי שֶׁאֲסַרְתִּי לָךְ עִינּוּי שֶׁחַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת.

רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן הָאוֹכֵל כְּלָאֵי הַכֶּרֶם לוֹקֶה. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן הַכּוֹסֵס חִיטֵּי תְרוּמָה לוֹקֶה. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה לוֹקֶה. הַמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַחוֹמֶשׁ. הַכּוֹסֵס חִיטֵּי תְרוּמָה מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַחוֹמֶשׁ. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחוֹמֶשׁ. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי אִמִּי. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי בְּמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה לְאַחַר טִיבְּלוֹ מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחוֹמֶשׁ. שֶׁהַחוֹמֶץ מֵשִׁיב אֶת הַנֶּפֶשׁ.

תִּינוֹקוֹת אֵין מְעַנִּין אוֹתָן בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. רַב חוּנָה פָּתַר מַתְנִיתָה. תִּינוֹקוֹת אֵין מְעַנִּין אוֹתָן בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. וְלֹא מְחַנְּכִין אוֹתָן קוֹדֶם לְשָׁנָה. קוֹדֶם לְשָׁנָה מְחַנְּכִין. רִבִּי יוֹחָנָן פָּתַר מַתְנִיתָה. תִּינוֹקוֹת אֵין מְעַנִּין אוֹתָן בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אֲבָל מְחַנְּכִין קוֹדֶם לְשָׁנָה. קוֹדֶם לְשִׁתַּיִם מַשְׁלִימִין. עַד אֵיכָן. רִבִּי אָחָא רִבִּי חִינְנָה רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן חֲלַפְתָּא. כְּבֶן תֵּשַׁע וּכְבֶן עֶשֶׂר.

ד משנה: עוּבְּרָה שֶׁהֵרִיחָה מַאֲכִילִין אוֹתָהּ עַד שֶׁתִּשּׁוּב נַפְשָׁהּ. חוֹלֶה מַאֲכִילִין אוֹתוֹ עַל פִּי בְּקִיאִין. וְאִם אֵין שָׁם בְּקִיאִין מַאֲכִילִין אוֹתוֹ עַל פִּי עַצְמוֹ עַד שֶׁיֹּאמַר דַּיּוֹ:

הלכה: בַּתְּחִילָּה תּוֹחְבָהּ בָּרוֹטֶב. אִם שָׁבָה נַפְשָׁהּ הֲרֵי יָפֶה. וְאִם לָאו נוֹתְנִין לָהּ מִגּוּפוֹ שֶׁלְּאִיסּוּר. שְׁתֵּי עוֹבְרוֹת בָּאוּ לִפְנֵי רִבִּי טַרְפוֹן. שְׁלַח לְגַבּוֹן תֵּרִין תַּלְמִידִים. אֲמַר לוֹן. אָזְלוֹן וְאָמְרוֹן לוֹן. צוֹמָא רַבָּה הוּא. אָמְרוּן לְקַדְמֵיָיא וּשְׁדַדְּ. וְקָרוּי עֲלוֹי מִבָּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה. אָמְרִין לְתִינְיָינָא וְלָא שְׁדַדְּ. וְקָרוּן עֲלוֹי זוּרוּ רְשָׁעִים מֵרֶחֶם תָּעוּ מִבֶּטֶן דּוֹבְרֵי כָזָב.

חוֹלֶה אוֹמֵר. יָכוֹל אֲנִי. וְרוֹפֶא אוֹמֵר. אֵינוֹ יָכוֹל. שׁוֹמְעִין לָרוֹפֶא. רוֹפֶא אוֹמֵר. יָכוֹל הוּא. וְחוֹלֶה אוֹמֵר. אֵינוֹ יָכוֹל. שׁוֹמְעִין לַחוֹלֶה. לָא צוֹרְכָא (דְּלָא) [אֶלָּא]. חוֹלֶה אוֹמֵר. יָכוֹל אֲנִי. וְרוֹפֶא אוֹמֵר. אֵינִי יוֹדֵעַ. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נַעֲשֶׂה כִּסְפֵק נְפָשׁוֹת. וְכָל סְפֵק נְפָשׁוֹת דּוֹחֶה אֶת הַשַּׁבָּת.

ה משנה: מִי שֶׁאֲחָזוֹ בּוּלְמוֹס מַאֲכִילִין אוֹתוֹ אֲפִילּוּ דְּבָרִים טְמֵאִים עַד שֶׁיֵּאוֹרוּ עֵינָיו. מִי שֶׁנְּשָׁכוֹ כֶּלֶב שׁוֹטֶה אֵין מַאֲכִילִין אוֹתוֹ מֻחְצָר כָּבֵד שֶׁלּוֹ. רִבִּי מַתְיָה בֶּן חָרָשׁ מַתִּיר. וְעוֹד אָמַר רִבִּי מַתְיָה בֶּן חָרָשׁ הַחוֹשֵׁשׁ בִּגְרוֹנוֹ מַטִּילִין לוֹ סַם בְּתוֹכוֹ בַּשַּׁבָּת מִפְּנֵי שֶׁהוּא סְפֵק נְפָשׁוֹת שֶׁכָּל סְפֵק נְפָשׁוֹת דּוֹחֶה אֶת הַשַּׁבָּת: מִי שֶׁנִּפְּלָה עָלָיו מַפּוֹלֶת סְפֵק הוּא שָׁם סְפֵק אֵינוֹ שָׁם סְפֵק חַי סְפֵק מֵת סְפֵק נָכְרִי סְפֵק יִשְׂרָאֵל מְפַקְּחִין עָלָיו. מְצָאוּהוּ חַי מְפַקְּחִין עָלָיו וְאִם מֵת יַנִּיחוּהוּ:

הלכה: מְנַיִין שֶׁמַּאֲכִילִין אוֹתוֹ דְּבֵילָה וְצִימּוּקִין שֶׁלְּתְרוּמָה. מִן הָדָא וַיִּתְּנוּ לוֹ פֶּלַח דְּבֵילָה וּשְׁנֵי צִימּוּקִים. רִבִּי חוּנָה אָמַר. עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה עֶשְׂרוֹנוֹת שֶׁאָכַל דָּוִד בִּרְעָבוֹן אֲכָלָן. רִבִּי יוֹחָנָן מַטְתִּיהּ כֵּן וַאֲכַל מַה דְּאַשְׁכַּח קֳדָמוֹי. וְקָרוּן עֲלוֹי הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְּעָלֶיהָ. תַּנְיָי. מַאֲכִילִין אוֹתוֹ אֶת הַכֹּל בְּקַל. נְבֵילָה וּתְרוּמָה מַאֲכִילִין אוֹתוֹ מִתְּרוּמָה. טֶבֶל וּשְׁבִיעִית מַאֲכִילִין אוֹתוֹ שְׁבִיעִית. חַלָּה וְעָרְלָה צְרִיכָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קְשִׁיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי בָּא. תְּרוּמָה בָּעָוֹן מִיתָה. וּנְבֵילָה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. כְּמָאן דְּאָמַר. מְאִילֵיהֶן קִיבְּלוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַמַּעְשְׂרוֹת.

סִימָנֵי כֶּלֶב שׁוֹטֶה. פִּיו (סָתוּם) [פְּתוּחָה]. רִירוֹ יוֹרֵד. אָזְנָיו סְרוּחוֹת. זְנָבוֹ נָתוּן בֵּין שְׁתֵּי יֶרֶיכוֹתָיו. מְהַלֵּךְ לְצָדָדִין. וְהַכְּלָבִים נוֹבְחִין בּוֹ. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. אַף הוּא נוֹבֵחַ וְאֵין קוֹלוֹ (הוֹלֵךְ) [נִשְׁמָע].

מַה עִיסְקֵיהּ דְּהָדֵין כֶּלֶב שׁוֹטֶה. רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. רוּחַ תְּזִזִית עוֹלָה עָלָיו. וְחוֹרָנָה אָמַר. אִשָּׁה עוֹשָׂה כְּשָׁפִים וּבוֹדֶקֶת בּוֹ. גְּרָמְנִי עַבְדֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָן נְשַׁיָּיא נְשָׁכוֹ כֶּלֶב שׁוֹטֶה וְהֶאֱכִילוֹ מֻחְצָר כָּבֵד שֶׁלּוֹ. וְלֹא נִתְרַפָּא מִיָּמָיו. אַל יֹאמַר לָךְ אָדָם שֶׁנִּשְׁכוֹ כֶּלֶב שׁוֹטֶה וְחָיָה. שֶׁעֲקָצוֹ חֲזִיזוֹרָבָר וְחָיָה. שֶׁבְּעַטָתוֹ פִּרְדָּה וְחָיָה. וּבִלְבַד פִּרְדָּה לְבָנָה.

מְנַיִין שֶׁפִּקּוּחַ נְפָשׁוֹת דּוֹחֶה אֶת הַשַּׁבָּת. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אַף אֶת שַׁבְּתוֹתַיי תִּשְׁמְרוּ. מִיעוּט. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. אָמְרָה תוֹרָה. חַלֵּל עָלָיו שַׁבָּת. וְהוּא יוֹשֵׁב וּמְשַׁמֵּר שַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה.

רִבִּי זְעוּרָה רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מָבוֹי שֶׁכּוּלּוֹ גוֹיִם וְיִשְׂרָאֵל אֶחָד דָּר בְּתוֹכוֹ. וְנָפְלָה בּוֹ מַפּוֹלֶת. מְפַקְּחִין עָלָיו בְּשַׁבָּת. תֵּרִין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. עַד חוֹטְמוֹ. וְחוֹרָנָה אָמַר. עַד טִיבּוּרוֹ. מָאן דְּאָמַר. עַד חוֹטְמוֹ. בָּהוּא דַּהֲוָה קָיֵים. וּמָאן דְּאָמַר. עַד טִיבּוּרוֹ. בָּהוּא דַּהֲוָה רָבִין.

תַּנְיָי. (הַדַּיִין מְשׁוּבָּח. וְהַנִּשְׁאָל מְעַתֵּד.) [הַזָּרִיז מְשׁוּבָּח. וְהַנִּשְׁאָל מְגוּחָה] וְהַשּׁוֹאֵל הֲרֵי זֶה שׁוֹפֵךְ דָּמִים.

תַּנְיָי. כָּל דָּבָר שֶׁהוּא שֶׁל סַכָּנָה אֵין אוֹמְרִין. יַעֲשׂוּ דְּבָרִים בַּגּוֹיִם וּבְקַטָּנִים. אֶלָּא אֲפִילּוּ בִּגְדוֹלִים בְּיִשְׂרָאֵל. מַעֲשֶׂה שֶׁנִּפְּלָה דְלִיקָה בַּחֲצֵירוֹ שֶׁלְיוֹסֵי בֶּן סִימַאי בְּשִׁשִּׁיחִין. וְיָרְדוּ בְנֵי קַצְרָה שֶׁלְּצִיפּוֹרִין לְכַבּוֹתוֹ וְלֹא הִנִּיחַ לָהֶן. אָמַר. הַנִּיחוֹ לַגַּבַּאי שֶׁיִּגְבֶּה אֶת חוֹבוֹ. מִיַּד קָשַׁר עַלָיו הֶעָנָן וְכִיבָּהוּ. וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת שָׁלַח לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן סֶלַע. וּלְאִיפַּרְכוֹס שֶׁלָּהֶן חֲמִשִּׁים דִּינָר. אָמְרוּ חֲכָמִים. לֹא הָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן. חַד נַפְתַּיי הֲוָה מִגִּירִיהּ דְּרִבִּי יוֹנָה. נָפְלַת דְּלִיקְתָּא

בְּמִגֵּירוּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹנָה. אֲזַל הַהוּא נַפְתַּלְיָא בְּעֵי מִטְפַּתְּהָ. וְלָא שָׁבְקֵיהּ רִבִּי יוֹנָה. אֲמַר לֵיהּ. בַּגְרָךְ מִדְּלִי. אֲמַר לֵיהּ אֵין. וְאִישְׁתְּזִיב כּוּלַּהּ. רִבִּי יוּדָן דִּכְפַר אִמִּי פָּרַס גּוּלְתֵּיהּ עַל גְּדִישָׁא דְּנוּרָא. עָרְקָה מִינֵּיהּ.

ו משנה: חַטָּאת וְאָשָׁם וַדַּאי מְכַפְּרִין. מִיתָה וְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפְּרִין עִם הַתְּשׁוּבָה. הַתְּשׁוּבָה מְכַפֶּרֶת עַל עֲבֵירוֹת הַקַּלּוֹת עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה. וְעַל הַחֲמוּרוֹת הִיא תוֹלָה עַד שֶׁיָּבוֹא יוֹם הַכִּיפּוּרִים וִיכַפֵּר:

הלכה: תַּמָּן תַּנִּינָן. וְעַל זְדוֹן מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו. שָׁעִיר הַנַּעֲשֶׂה בִּפְנִים וְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר. וְעַל שְׁאָר עֲבֵירוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. קַלּוֹת וַחֲמוּרוֹת זְדוֹנוֹת וּשְׁגָגוֹת [הוֹדַע וְלֹא הוֹדַע עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּרִיתוֹת וּמִיתַת בֵּית דִּין. שָׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ מְכַפֵּר.]

לֹא הִיא קַלּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. לֹא הִיא חֲמוּרוֹת כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. כֵּינִי מַתְנִיתָא. הַקַּלּוֹת וְהַחֲמוּרוֹת. אוֹתָן הַקַּלּוֹת בֵּין שֶׁעֲשָׂאָן בְּזָדוֹן בֵּין שֶׁלֹּא עֲשָׂאָן בְּזָדוֹן. אוֹתָן הַחֲמוּרוֹת בֵּין שֶׁנִּתְוַוְּדַע לוֹ בָהֶן בֵּין שֶׁלֹּא נִתְוַוְּדַע לוֹ בָהֶן. אֵילּוּ הֵן הַקַּלּוֹת. עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. אֵילּוּ הֵן הַחֲמוּרוֹת. כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין. כְּשֵׁם שֶׁהַשָּׁעִיר הַנַּעֲשֶׂה בִּפְנִים מְכַפֵּר עַל הַזְּדוֹנוֹת וְתוֹלָה עַל הַשְּׁגָגוֹת בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חִיּוּב קָרְבָּן. אַף שָׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ כֵּן מְכַפֵּר.

נִיחָא לֹא הוֹדַע. הוֹדַע. לֹא כֵן תַּנִּינָן. חַיָּבֵי חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת וַוַדָּאִין שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶן יוֹם הַכִּיפּוּרִים חַיָּבִין. וְחַיָּבֵי אֲשָׁמוֹת תְּלוּיִין פְּטוּרִין. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. בֵּין שֶׁנִּתְוַוְּדַע לוֹ בָהֶן בֵּין שֶׁלֹּא נִתְוַוְּדַע לוֹ בָהֶן. [וְלָמָּה לֹא אָמַר בְּשֶׁלֹּא נִתְוַוְּדַע לוֹ בָהֶן.] מִילְּתֵיהּ אָמְרָה. וַאֲפִילּוּ לֹא נִתְוַוְּדַע לוֹ בָהֶן יוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר.

תַּמָּן תַּנִּינָן. עַל אֵילּוּ חַיָּבִין עַל זְדוֹנָן כָּרֵת וְעַל שִׁגְגָתָן חַטָּאת וְעַל לֹא הוֹדַע שֶׁלָּהֶם אָשָׁם תָּלוּי. וְלֹא כְבָר כִּיפֵּר יוֹם הַכִּיפּוּרִים. רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּשֵׁם לֵוִי סוֹכְיָה. בְּמוֹרֵד בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים הִיא מַתְנִיתָה.

עֲשֵׂה אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשָׂה תְּשׁוּבָה. לֹא תַעֲשֶׂה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעוּרָא. וְהוּא שֶׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה. הָאוֹמֵר. אֵין עוֹלָה מְכַפֶּרֶת. אֵין עוֹלָה מְכַפֶּרֶת עָלַי. מְכַפֶּרֶת הִיא. אֵי אֶיפְשִׁי שֶׁתְּכַפֵּר לִי. אֵינָהּ מְכַפֶּרֶת לוֹ עַל כָּרְחוֹ. אֵין יוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר. מְכַפֶּרֶת הִיא. [אֵי] אֶיפְשִׁי שֶׁיְּכַפֵּר לִי. מְכַפֵּר הוּא לוֹ עַל כּוֹרְחוֹ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִלֵּל. לָא כוֹלָא מִן הָדֵין בַּר נַשָּׁא מֵימוֹר לְמַלְכָּא. לֵית אַתְּ מָלֵךְ.

ז משנה: הָאוֹמֵר אֶחֱטָא וְאָשׁוּב אֶחֱטָא וְאָשׁוּב אֵין מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. אֶחֱטָא וְיוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵירוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר וְשֶׁבֵּינוֹ לְבֵין חֲבֵירוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵירוֹ. אֶת זוֹ דָּרַשׁ רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ. עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר. וְשֶׁבֵּינוֹ לְבֵין חֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרוֹ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָה אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מִי אַתֶּם מִיטַּהֲרִין וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם אֲבִיכֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וגו׳. וְאוֹמֵר מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ מַה מִקְוֶה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים אַף הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל:

הלכה: וְהָעוֹלָה מְכַפֶּרֶת עַל הִירְהוּר הַלֵּב. מַה טַעַם. וְהָעוֹלָה עַל רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא תִהְיֶה. אָמַר רִבִּי לֵוִי. וְהָעוֹלָה עַל רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא תִהְיֶה. וְכֵן אִיּוֹב אוֹמֵר. וְהִשְׁכִּים בַּבּוֹקֶר וְהֶעֱלָה עוֹלוֹת מִסְפַּר כּוּלָּם וגו׳. [הָדָא אוֹמֵר שֶׁהָעוֹלָה מְכַפֶּרֶת עַל הִרְהוּר הַלֵּב.]

רִבִּי אוֹמֵר. עַל כָּל עֲבֵירוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה יוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר חוּץ מִן הַפּוֹרֵק עוֹל וְהַמַּגְלֶה פָּנִים בַּתּוֹרָה. אִם עָשָׂה תְּשׁוּבָה מִתְכַּפֵּר לוֹ. וְאִם לָאו אֵינוֹ מִתְכַּפֵּר לוֹ. רִבִּי זְבִידָא אָמַר. רִבִּי יָסָא מַקְשֵׁי. מִיסְבּוֹר סָבַר רִבִּי שֶׁיּוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר בְּלֹא תְשׁוּבָה. רִבִּי אַשְׁיָן רִבִּי יוֹנָה רִבִּי בָּא רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מוֹדֶה רִבִּי שֶׁאֵין יוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר אֶלָּא בִּתְשׁוּבָה. הָא מִיתָה מְכַפֶּרֶת בְּלֹא תְשׁוּבָה. תַּנֵּי. יוֹם מִיתָה כְּיוֹם תְּשׁוּבָה. מָאן תַּנָּיְתָהּ. רִבִּי. חֲוִוי הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. מִיתָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפְּרִין עִם הַתְּשׁוּבָה. דִּלֹּא כְרִבִּי.

שָׁאַל רִבִּי מַתְיָה בֶּן חָרָשׁ אֶת רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה בִּישִׁיבָה. אָמַר לוֹ. שָׁמַעְתָּ אַרְבָּעָה חֲלוּקֵי כַפָּרָה שֶׁהָיָה רִבִּי יִשְׁמָעֵאל דּוֹרֵשׁ. אָמַר לוֹ. שְׁלֹשָׁה הֵם חוּץ מִן הַתְּשׁוּבָה. כָּתוּב אֶחָד אוֹמֵר שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים. וְכָתוּב אַחֵר אוֹמֵר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם. וְכָתוּב אַחֵר אוֹמֵר וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וגו׳. וְכָתוּב אַחֵר אוֹמֵר אִם יְכוּפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תְּמוּתוּן. הָא כֵיצַד. עָבַר עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְשָׁב מִיָּד. אֵינוֹ זָז מִמְּקוֹמוֹ עַד שֶׁיִּמְחוֹל לוֹ. עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים. הָעוֹבֵר עַל מִצְוָה בְלֹא תַעֲשֶׂה וְשָׁב מִיָּד. הַתְּשׁוּבָה תוֹלָה וְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר. עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם. הָעוֹבֵר עַל כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין בְּמַזִּיד הַתְּשׁוּבָה וְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפְּרִין מֻחֱצָה. וְהַייסוּרִין בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה מְכַפְּרִין מֻחֱצָה. עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים עֲוֹנָם. אֲבָל מִי שֶׁנִּתְחַלֵּל בּוֹ שֵׁם שָׁמַיִם אֵין כֹּחַ לֹא בִּתְשׁוּבָה לִתְלוֹת וְלֹא בְיוֹם הַכִּיפּוּרִים לְכַפֵּר וְלֹא בַייסוּרִין לְמָרֵק. אֶלָּא תְּשׁוּבָה וְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפְּרִין שְׁלִישׁ וְהַייסוּרִין מְכַפְּרִין שְׁלִישׁ. וְהַמִּיתָה מְמָרֶקֶת בַּייסוּרִין. עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר אִם יְכוּפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תְּמוּתוּן. הָא לְמַדְנוּ שֶׁהַמִּיתָה מְמָרֶקֶת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ דִבְרֵי רִבִּי לָעְזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל וְרִבִּי עֲקִיבָה. אֲבָל דִּבְרֵי חֲכָמִים. שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ מְכַפֵּר. אִם אֵין שָׂעִיר. הַיּוֹם מְכַפֵּר. כֵּיצַד הוּא מְכַפֵּר. רִבִּי זְעוּרָה אָמַר. כָּל שֶׁהוּא. רִבִּי חֲנַנְיָה אוֹמֵר. בַּסּוֹף. מַה מַפְקָא מִבֵּינֵיהוֹן. מֵת. מָרַד. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָה כְּבַר כִּיפֵּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי חֲנַנְיָה לֹא

כִּיפֵּר. אָמַר רַבִּי זְעוּרָה. מַתְנִיתָא מְסַיְּיעָא לְרַבִּי חֲנַנְיָה. חוֹמֶר בַּשָּׁעִיר מִן שֶׁאֵין בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. וּבְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מַה שֶּׁאֵין בַּשָּׁעִיר. שֶׁיּוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר בְּלֹא שָׁעִיר. וְהַשָּׁעִיר אֵינוֹ מְכַפֵּר אֶלָּא בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. חוֹמֶר בַּשָּׁעִיר. שֶׁהַשָּׁעִיר מְכַפֵּר מִיָּד. וְיוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר מִשֶּׁתֶּחְשָׁךְ. אָמַר רַבִּי חוּנָה. אִיתְּתָבַת קוֹמֵי רַבִּי יִרְמְיָה וְאָמַר. תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה בְּדַעְתָּן לְהָבִיא שָׂעִיר אַחֵר וְלֹא הֵבִיאוּ. רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בוּן בָּעֵי. וְאֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד וְיוֹדֵעַ מִיָּד.

שְׁמוּאֵל אָמַר. הֶהֵן דְּחָטָא עַל חַבְרֵיהּ צָרִיךְ מֵימַר לֵיהּ. סָרְחִית עָלָךְ. וְאֵין קַבָּלֵיהּ הָא טַבָּאוּת. וְאֵין לָא. מֵייתֵי בְּנֵי נַשׁ וּמְפַיְּיס לֵיהּ קוֹמֵיהוֹן. הָדָא הוּא דִכְתִיב יָשׁוֹר עַל אֲנָשִׁים. יַעֲשֶׂה שׁוּרָה שֶׁלְּאֲנָשִׁים. וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא שָׁוָה לִי. אִם עוֹשֶׂה כֵּן. עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר פָּדָה נַפְשׁוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת וְחַיָּיתוֹ בָּאוֹר תִּרְאֶה. מִית. צָרִיךְ מְפַיְּיסָתֵיהּ עַל קִיבְרֵיהּ וּמֵימַר. סָרְחִית עָלָךְ.

תַּנֵּי. עֲבֵירוֹת שֶׁנִּתְרַצֶּה עֲלֵיהֶן בַּיּוֹם הַכִּיפּוּרִים שֶׁעָבַר אֵינוֹ צָרִיךְ לְהִתְוַדּוֹת עֲלֵיהֶן יוֹם הַכִּיפּוּרִים הַבָּא. אִם עָשָׂה כֵּן עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר כְּכֻלָּב שָׁב עַל קֵיאוֹ כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאִיוַּלְתּוֹ. תַּנֵּי. רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר. חֲרֵי זֶה זָרִיז וְנִשְׂכָּר. מַה טַּעֲמֵיהּ דְּרִבִּי לִיעֶזֶר. וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד. מַה מְקַיֵּים רִבִּי לִיעֶזֶר טַעֲמוֹן דְּרַבָּנָן. כְּכֶלֶב שָׁב עַל קֵיאוֹ כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאִיוַּלְתּוֹ. בְּשׁוֹנֶה בְּאוֹתָהּ הָעֲבֵירָה. מַה מְקַיְּימִין רַבָּנָן טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי לִיעֶזֶר. וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד. שֶׁלֹּא יְהוּ בְעֵינָיו כְּאִילּוּ לֹא עָשָׂאן. אֶלָּא כְּשֶׁעָשָׂאן וְנִמְחַל לוֹ.

מִצְוַת הַוִּידּוּי עֶרֶב יוֹם הַכִּיפּוּרִים עִם חֲשֵׁיכָה עַד שֶׁלֹּא נִשְׁתַּקַּע בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה. אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְרַצָּה בְּעַרְבִית צָרִיךְ לְהִתְוַדּוֹת בְּשַׁחֲרִית. אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְרַצָּה בְּשַׁחֲרִית צָרִיךְ לְהִתְוַדּוֹת בְּמוּסָף. אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְרַצָּה בְּמוּסָף צָרִיךְ לְהִתְוַדּוֹת בְּמִנְחָה. אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְרַצָּה בְּמִנְחָה צָרִיךְ לְהִתְוַדּוֹת בְּנְעִילָה. שֶׁכָּל הַיּוֹם כָּשֵׁר לְוִידּוּי. כֵּיצַד הוּא מִתְוַדֶּה. רִבִּי בֶּרֶכְיָה בְּשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר בִּינָה. רִבּוֹנִי. חָטָאתִי וּמוֹרַע עָשִׂיתִי. וּבְדַעַת רָעָה הָיִיתִי עוֹמֵד. וּבָרַרְתָּ רְחוֹקָה הָיִיתִי מְהַלֵּךְ. וּכְשֵׁם שֶׁעָשִׂיתִי אֵינִי עוֹשֶׂה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהָיי [שֶׁתְּכַפֵּר לִי עַל כָּל פְּשָׁעַי] שֶׁתִּמְחוֹל לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַיי. וְתִסְלַח וְתִמְחוֹל לִי עַל כָּל חַטָּאוֹתַיי.

תַּנֵּי. צָרִיךְ לְפָרוֹט אֶת מַעֲשָׂיו. דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. אֵינוֹ צָרִיךְ לְפָרוֹט אֶת מַעֲשָׂיו. מַה טַּעֲמֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה. אָנָּא חָטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדוֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב. מַה עָבַד לֵהּ רִבִּי עֲקִיבָה. מִי גָרַם לָהֶם. אֲנִי. שֶׁהִרְבֵּיתִי לָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב. לָמָּה. שֶׁאֵין חֲמוֹר (נוֹקֵק) [נוֹהֵק] מִתּוֹךְ כְּפִיפָה שֶׁלְּחָרוּבִין.

כָּתוּב מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ. מַה הַמִּקְוֶה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים. אַף הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל. וְכֵן הוּא אוֹמֵר וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּילּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם.